

İLKÖĞRETİM 8. SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN YAZILARINDAKİ SÖZ DİZİMİ İLE
EDEBİ SÖZ DİZİMİNİN (TARIK BUĞRA)
KARŞILAŞTIRILMASI
(BOLVADİN ÖRNEĞİ / YAZILI ANLATIM)

Uğur ESAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Afyonkarahisar

Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Eylül - 2006

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ

İLKÖĞRETİM 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILARINDAKİ SÖZ DİZİMİ İLE
EDEBİ SÖZ DİZİMİNİN (TARIK BUĞRA) KARŞILAŞTIRILMASI
(BOLVADİN ÖRNEĞİ / YAZILI ANLATIM)

Uğur ESAN

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Eylül 2006

Danışman: Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Bu çalışmada Tarık Buğra'nın on bir tahkiyeli eserinden ve ilköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin yazılarından alınan bin beş yüzer cümle söz dizimleri bakımından incelenilerek edebi yazı dilindeki söz dizimi ile öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki söz dizimi karşılaştırılmıştır. Çalışmanın altıncı bölümünde ise aynı konuda fakat incelenen yazarlar ve sınıfların farklı olduğu iki yüksek lisans tezinin sonuçlarından faydalanılarak ilköğretim öğrencilerinin dördüncü sınıftan sekizinci sınıfa söz dizimi bakımından nasıl bir gelişme gösterdikleri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın birinci bölümünde çalışmanın gerekliliği, amacı ve izlenen yöntemin ne olduğu, ikinci bölümünde söz dizimi ile ilgili kavram ve terimlerin açıklanması, üçüncü bölümünde Tarık Buğra'nın hayatı ve eserleri hakkında kısa bilgi, dördüncü bölümünde Tarık Buğra ve ilköğretim sekizinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarındaki söz dizimlerinin karşılaştırılması, beşinci bölümde ilköğretim dördüncü, altıncı ve sekizinci sınıf öğrencilerinin söz dizimlerinin karşılaştırılarak yorumlanması ve altıncı bölümde varılan sonuçlar bulunmaktadır.

Öğrencilerin, yazı dilinde kullandıkları cümlelerin söz diziminin, edebi yazı dilindeki söz dizimiyle paralellik gösterdiği, cümlelerin sıklıkla kurallı ve fiil cümlesi şeklinde kurulduğu, cümlelerdeki öge sayısı arttıkça sıklık oranının azaldığı, ilköğretim öğrencilerinin bir üst sınıfa geçmelerine rağmen yazılı anlatımlarındaki söz dizimlerinde kayda değer bir öge artışı olmadığı görülmüştür.

ABSTRACT**COMPARISON OF WORD ARRANGEMENT OF PRIMARY SCHOOL EIGHT CLASS WRITINGS AND LITERARY WRITINGS' (TARIK BUĞRA) WORD ARRANGEMENT (BOLVADİN EXAMPLE / WRITTEN EXPRESSION)**

Uğur ESAN

The Head of Turkish Language Department

Afyonkarahisar Kocatepe University Instituted of Social Sciences

Sep – 2006

Supervisor: Professor Gürer GÜLSEVİN

In this work, one thousand and five hundred sentences taken from eleven descriptionist workings of Tarık Buğra and primary school eight class students' writings are examined with regard to word arrangement thus the word arrangement of literary and the word arrangement of students in written expression are compared. In the fifth part of same subject continues but how the primary school students' develops in word arrangement from fourth class up to eight class is tried to shown by using the result of two master thesis with different writers and classes.

In the first part the necessity of the work, the aim and the methodology, in the second part explanation of the terms and concepts about the word arrangement, in third part short information about Tarık Buğra's life and workings is given, in fourth part the comparison of Tarık Buğra and primary school eight class students' written expression, in fifth part comparison and interpretation of primary school fourth, sixth and eight classes' word arrangement and in sixth part the conclusions that are made are presented.

It is seen that the word arrangement that students use in written language is similar to that used in literary written language, sentences are mostly set up in verbal form and regularly, as the number of words increase in the sentences the frequency level is decrees, there is no significant increase in the elements in their written expression as the students passes to a upper class.

ÖNSÖZ

Dilin bir millet için ne kadar önemli olduğu herkes tarafından kabul edilmiş bir gerçektir. Bu sebeple dil üzerine yapılan çalışmalar o dilin gelişmesine önemli derecede katkılar sağlayacaktır.

Dil araştırmaları ülkemizde yeterli düzeyde değildir. Bu noktadan hareketle anadili eğitimi alanında da yapılan çalışmaların yeterli olmadığını söylemek doğru olur. Türkçe eğitimi alanında yapılacak yeni çalışmalara kaynaklık etmek, ilköğretim öğrencilerinin dil gelişimini gözlemek amacıyla bu çalışma yapılmıştır.

Çalışmanın amacını Türk dilindeki tartışmalı konulara bir açıklık getirmek, onları çözüme ulaştırmak değildir. Çalışmanın asıl amacı öncelikle ilköğretim öğrencilerinin söz dizimi bakımından gelişimlerini incelemek, daha sonra da bu gelişimi edebi yazı dilimizin söz dizimiyle kıyaslamaktır. Çalışmada edebi çevrelerce kabul görmüş ve öğrenciler tarafından sıkça okunduğuna inandığımız Tarık Buğra ve ilköğretim 8. sınıf öğrencilerini araştırma konusu olarak seçtik.

Böyle bir gelişimi incelemek ve kıyaslamalara varmak tek bir yüksek lisans teziyle mümkün olamaz. Bu çalışma bir bütünün parçasıdır. Bütünün tamamını oluşturmak amacıyla aynı konuda fakat incelenen sınıflar ve yazarlar farklı olan dört yüksek lisans tezi hazırlanmaktadır. Bu tezlerde bazıları kabul edilmiş ve çalışmanın altıncı bölümünde bu verilerden de yararlanılmıştır.

Tarık Buğra'nın ve ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin söz dizimini incelemek için önce gramer kitaplarından sonra da makalelerden Türkçenin söz dizimi hakkında bilgiler toplanmıştır. Bu bilgileri çalışmamızda temel ölçü kabul edilmiştir. Daha sonra bu bilgiler ışığında cümleleri öğelerine ayrılmış, yüklemleri fiil veya isim olması bakımından değerlendirilmiştir. Bu çalışma sırasında cümlelerin yüklem yeri bakımından dizilişleri de ortaya çıkarılmıştır. Bütün incelenen cümleler buldukları söz dizimi grubu içerisinde kaçınıcı cümle oldukları da belirtilerek tablo haline getirilmiştir.

Çalışmamda büyük yardımlarını gördüğüm tez yöneticisi olan hocam Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'e teşekkürlerimi borç bilirim. Ayrıca yüksek lisans ve yüksek lisans derslerinde

bilgi ve tecrübeleri ile bizlere yol gösteren hocalarıma, çalışmaların sırasında bana her türlü desteği sağlayan aileme ve iş arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

ÖZ GEÇMİŞ

Uğur ESAN

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Yüksek Lisans

Eğitim

Lisans: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Uşak Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümü

Lise: Bolvadin Lisesi, Sosyal Bilimler Bölümü

İş / İstihdam

2003 – Türkçe Öğretmeni. Gömü İlköğretim Okulu / Emirdağ

Kişisel Bilgiler

Doğum Yeri ve Yılı: Bolvadin, 21 Nisan 1981

Cinsiyet: Erkek

Yabancı Dil

İngilizce

KISALTMALAR

CDU:Cümle dışı unsur

F : Fiil

İ : İsim

N:Nesne

Ö:Özne

S.N : Sıra numarası

T : Tür

T.S : Tekrar sıklığı

T.T.S : Türün tekrar sıklığı

T:Tümleç

Y:Yüklem

Z:Zarf

İÇİNDEKİLER	Sayfa
TEZ JÜRİSİ VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖZGEÇMİŞ.....	v
KISALTMALAR.....	vii
GİRİŞ.....	1
BİRİNCİ BÖLÜM	
1.1 Problem Durumu	1
1.2 Çalışmanın Amacı	2
1.3 Çalışmanın Yöntemi	3
İKİNCİ BÖLÜM	
TÜRKÇE DİL BİLGİSİ KİTAPLARINDA VE YAPILAN ÇALIŞMALARDA	
CÜMLE DİZİMİ	
2.1 Cümle	5
2.2 Cümlelerin Öğeleri	6
2.2.1 Yüklem	7
2.2.2 Özne	7
2.2.2.1 Gerçek Özne	8
2.2.2.2 Eliptik (Gizli) Özne	8
2.2.2.3 Sözde Özne	8
2.2.2.4 Açıklamalı Özne	8
2.2.2.5 Pekiştirilmiş Özne	9
2.2.2.6 Ortak Özne	9
2.2.2.7 Karşılaştırmalı Özne	9
2.2.3 Nesne	9
2.2.4 Tümluç (Yer Tamlayıcısı)	10
2.2.5 Zarf	10
2.2.5 Cümle Dışı Unsur	11

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YAZARIN HAYATI VE ESERLERİ

3.1 Tarık Buğra'nın Hayatı	12
3.2 Eserleri	12
3.2.1 Bu Çağın Adı	13
3.2.2 Dönemekte	13
3.2.3 Osmancık	13
3.2.4 Gençliğim Eyvah	13
3.2.5 Küçük Ağa.....	13
3.2.6 İbiş'in Rüyası	13
3.2.7 Firavun İmanı	13
3.2.8 Yarın Diye Bir Şey Yoktur	14
3.2.9 Siyah Kehribar	14
3.2.10 Politika Dışı	14
3.2.11 Yağmur Beklerken	14
3.2.12 Yalnızlar.....	14

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

VERİLERİN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1 Tarık Buğra'nın Eserlerinde Kullandığı Cümlelerin Genel Sonuç Tablosu ...	15
4.2 İlköğretim 8.Sınıf Öğrencilerinin Yazılarında Kullandıkları Söz Diziminin Genel Sonuç Tablosu Ve Yorumları.....	64

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARIK BUĞRA VE İLKÖĞRETİM 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SÖZ DİZİMLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI SONUCU

5.1.Yüklemlerin İsim Ve Fiil Olması Yönünden Karşılaştırılması	98
5.2. Öge Sayısına Göre Tarık Buğra'nın Ve Öğrencilerin Kullandıkları Cümle Tiplerinin Sayı Yönünden Karşılaştırılması.....	99
5.3 Yüklem Sonda Kullanılmasına Göre Tarık Buğra'nın Ve Öğrencilerin Karşılaştırılması	101
5.4.Kullandıkları Öge Bakımından Tarık Buğra'nın Ve Öğrencilerin Karşılaştırılması	102
5.5. Tarık Buğra'nın Ve İlköğretim Öğrencilerinin Cümleye Başlama Şeklinin Karşılaştırılması	104
5.6. Tarık Buğra'nın Ve Öğrencilerin En Çok Kullandıkları	

Cümle Tipleri Bakımından Karşılaştırılması	106
5.7. Tarık Buğra'nın Ve Öğrencilerin Artan Ögelere Göre En Çok Kullandıkları Öge Tipi	107
ALTINCI BÖLÜM	
İLKÖĞRETİM 4, 6 VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SÖZ DİZİMLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI SONUCU	
6.1. Yüklemlerin İsim Ve Fiil Olması Yönünden Karşılaştırılması.....	109
6.2. Öge Sayısına İlköğretim 4, 6 Ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Cümle Tiplerinin Sayı Yönünden Karşılaştırılması	110
6.3. Yüklemin Sonda Kullanılmasına Göre İlköğretim 4, 6 Ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Karşılaştırılması.....	112
6.4. İlköğretim 4, 6 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Cümleye Başlama Şeklinin Karşılaştırılması	113
6.5. İlköğretim 4, 6 Ve 8. Sınıf Öğrencilerinin En Çok Kullandıkları Cümle Tipleri Bakımından Karşılaştırılması	115
KAYNAKÇA.....	116
EKLER.....	121
EK 1: Tarık Buğra'nın Eserlerinden İncelenen Cümleler	
EK 2: İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin İncelenen Cümleleri	

I. BÖLÜM

GİRİŞ

1.1 Problem Durumu

Dil, düşünce, duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak olan ögeler ve kurallardan yararlanarak başkalarına aktarılmasını sağlayan çok yönlü, çok gelişmiş bir dizgedir.¹ Konuştuğumuz dil kişiliğimizin göstergesidir. Ana dilini doğru ve güzel kullananlar kendilerini daha iyi bir biçimde ifade ederler, insanlarla daha kolay ve sağlıklı iletişim kurarlar.

Dilin en önemli işlevi, insanlar arasında iletişimi sağlamaktır. Düşüncelerimizi, isteklerimizi, duygularımızı dil aracılığıyla insanlara aktarırız. Bu aktarma konuşma yoluyla olabildiği gibi yazı yoluyla da olabilir. Dilin kelimeleri söz dizimi içerisinde anlam kazanır. Dildeki her kelimenin bir sözlük anlamı olmakla beraber biz tek tek kelimelerle düşünmez, konuşmaz ve yazmayız. Duygu ve düşüncelerimizi ifade etmek için kelimeler arasında bir takım anlam ilişkileri kurmaya çalışırız. Bu ilişkiyi en iyi, en güzel şekilde kuran insanlar duygu ve düşüncelerini en iyi şekilde anlatan kimselerdir.²

Türkçe eğitimin temel hedefleri arasında çocuklarımızın kelime hazinesini, düşünme yeteneğini geliştirmek, gördüklerini, duyduklarını, okuduklarını sözlü ve yazılı olarak doğru bir şekilde anlatmak, toplumu ortak dil olan edebi dilde birleştirmek yer alır. Birey ana dilinin en seçkin örneklerini ana dilinde yazılmış edebi metinlerde görür. Dil kendi kurallarını kendisi koyar ve o kurallar içinde yaşar, gelişir. Kendi kurallarına uyar. Çocuk, bu kuralları farkına varmadan öğrenir ve uygular. Temel eğitim döneminde okul, dil eğitimini önce bu sistem içerisine sokar ve yavaş yavaş dilin yapısını ve kurallarını sezdirir. Onların dillerini bu kurallara uygun olarak kullanmalarında bir bilince varmalarını sağlar. Okul, öğrencilerin milli kültürümüzün değerli eserleriyle karşılaşmasını sağlayarak milli bilincini ve milli coşkusunu, güzel metinlerin zevkini tattırarak Türk diline olan sevgisini geliştirmeyi amaçlar.

Öğrencilerin ana dili eğitimleri edebi metinlerden hareketle yapılıyorsa ve bu eserlerin dilin kurallarını öğrencilere sezdirmesi bekleniyorsa doğal olarak “edebi yazı dilinin söz dizimi öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki söz dizimlerini ne derece etkilemektedir?”, “edebi eserlerdeki söz dizimi ile öğrencilerin yazımlarındaki söz dizimi arasında bir fark var mıdır?”,

¹ Doğan AKSAN, Ana Çizgileriyle Dilbilim I, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1995

² Behçet DEDE, Söz Diziminin Sırrı, Türk Dili (551), Türk Dil Kurumu Yayınları, 1997, s.438-439

“Türk dilinde yaygın olarak kullanılan bir söz dizimi yapısı var mıdır?”, “öğrencilerin okudukları sınıf seviyesiyle yazılı anlatımlarında kullandıkları söz dizimi arasında bir farklılık var mıdır?” gibi sorular akla gelmektedir.

1.2. Çalışmanın Amacı

İlköğretim 8. sınıf düzeyindeki öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki söz diziminin, edebi dilimizin söz dizimine uygunluğunu belirlemek ve öğrencilerin söz dizimini edebi dili kullanan Tarık Buğra'nın söz dizimi ile karşılaştırmak; ilköğretim dördüncü, altıncı ve sekizinci sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarındaki söz dizimlerini karşılaştırarak çıkan sonuçları yorumlamaktır.

İlk okuma-yazma eğitimi ile birlikte bireyler cümle yapılarını tanımakta ve zaman içinde kendi cümle yapılarını oluşturmaktadırlar. Bu cümle yapıları kendilerine öğretilen cümle kalıpları şeklinde olabildiği gibi zaman içinde kendine özgü bir yapı da gösterebilmektedir. Türkçe derslerinde karşılarına çıkan edebi yazılar genellikle öğrencilerin kendilerine örnek olarak en doğru şekilde yazmalarını sağlayacağını düşündüğümüz edipler tarafından kaleme alınmaktadır. Ancak bu ediplerle öğrencilerin yazıları arasında nasıl bir korelasyon olduğu tam olarak bilinmemektedir. Bu önemli bilgiye tezimizle ulaşmış olacağız.

Yazarlarımızın eserleri çeşitli yönlerden incelenmesine rağmen edebi söz diziminin tam olarak belirlendiği bir çalışma yoktur. Tezimizde bu önemli eksikliği gidermek için de bir çalışma ortaya koyacağız. Öğrencilerimizin söz dizimi ile yapılacak olan karşılaştırma günümüzün yetişen nesli ile edebi söz diziminin ne derece uyumluluk gösterdiğini de ortaya koyacaktır. Aynı amaca yönelik yapılması düşünülen tezlerin bir parçasını da bu çalışma oluşturacaktır.

1.3. Çalışmanın Yöntemi

Çalışmamızın amacı edebi söz dizimimizi öğrencilerimizin söz dizimiyle karşılaştırmak olduğu için edebi söz dizimize örnek teşkil edecek bir yazar olarak Tarık

Buğra seçilmiştir. Tarık Buğra'nın 11 eserinin 15. sayfası başlangıç olarak kabul edilmiştir. Yazarın fikir yazılarından oluşan kitapları araştırmaya dâhil edilmemiştir. Toplamda incelenen cümle sayısı 1500'tür. İkinci başlık olarak ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin cümle yapıları ele alınmıştır. Afyonkarahisar ilinin Bolvadin ilçesinden random yöntemle seçilen altı okulda çalışılmıştır. Bu okullar şunlardır: Ahmet Emet İlköğretim Okulu, Atatürk İlköğretim Okulu, Bolvadin Hasan Gemici İlköğretim Okulu, Dişli Atatürk İlköğretim Okulu, Fatih Sultan Mehmet İlköğretim Okulu, Özel Gökkuşuğu Anafen İlköğretim Okulu. Seçilen örneklemin evreni daha doğru yansıtması için ilçe merkezinde bulunan devlet okullarının yanı sıra bir özel okul (Özel Gökkuşuğu Anafen İlköğretim Okulu) ve bir kasaba okulu (Dişli Atatürk İlköğretim Okulu) örnekleme dâhil edilmiştir. Her okulda birden fazla A şubesi bulunmamasından dolayı örneklem içerisindeki tüm okulların A şubeleri seçilmiştir. Öğrencilere edebi eserlerde sıkça karşılaştıkları ve Türkçe derslerinde sıkça yazdıkları deneme (serbest kompozisyon), anı, mektup, gezi yazı türlerinde yazılar yazdırılmış; bunların yanı sıra Tarık Buğra'nın iki hikâyesinin giriş kısımları verilerek bunları tamamlamaları istenmiştir. Bu inceleme için önce gramer kitaplarından sonra da makalelerden Türkçenin söz dizimi hakkında bilgiler toplanmıştır. Bu bilgiler çalışmada temel ölçü kabul edilmiştir. Daha sonra bu bilgiler ışığında cümleler öğelerine ayrılmış, yüklemli fiil veya isim olması bakımından incelenmiştir. Böylece cümlelerin yüklemli yeri bakımından dizilişleri de ortaya konmuştur.

Tezimizde Tarık Buğra'nın eserlerinin incelenmesi sonucunda ortaya çıkan cümle tipleri ve ortaya çıkan tablonun yorumları,

İlköğretim okullarının 8. sınıf öğrencilerinin cümle tipleri ve ortaya çıkan tablonun yorumları,

İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin cümle yapıları ile Tarık Buğra'nın eserlerindeki cümle yapılarının karşılaştırılması,

İlköğretim 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerini cümle yapılarının karşılaştırılması bulunmaktadır.

II. BÖLÜM

TÜRKÇE DİL BİLGİSİ KİTAPLARINDA VE YAPILAN ÇALIŞMALARDA CÜMLE DİZİMİ

2.1. CÜMLE

Cümlenin tanımı değişik dil bilgisi kitaplarında değişik şekillerde tanımlanmıştır.

Doğan Aksan: “ Cümle, bir düşüncenin, bir duygunun ya da bir yargının başlı başına anlatımın yarayan ve içindeki sözcüklerin sayısı sınırlı olmayan, dile ait bir birimdir.”³

Muharrem Ergin: “ Cümle, bir fikri, bir düşünceyi, bir hareketi, bir duyguyu, bir hadiseyi tam olarak bir hüküm halinde ifade eden kelime grubudur.”⁴

Haydar Ediskun: “ Cümle, içinde ya bir tek bağımsız yargı, ya da yeteri kadar yan yargıyla bir tek temel yargı bulunan kelime dizisidir.”⁵

Leyla Karahan: “ Bir duyguyu, bir düşünceyi, bir durumu, bir olayı yargı bildirerek anlatan kelime veya kelime dizisine cümle denir.”⁶

Tahsin Banguoğlu: “ Kendi kendine yeten bir yargı cümle sayılır.”⁷

Kaya Bilgegil: “ İki unsur arasındaki olumlu veya olumsuz ilgiyi sözü dinleyende soruya yer bırakmayacak şekilde tam olarak haber veya dilek(inşa) yoluyla ifade eden kelimeler dizisine cümle denir.”⁸

Tahir Nejat Gencan: “ Bir duyguyu, bir düşünceyi, bir isteği, bir yargıyı, bir olayı anlatmak için kurulan sözcük dizisine tümce denir.”⁹

Tuncer Gülensoy: “ Bir hüküm (yargı) bildirmek üzere tek başına kullanılan çekimli bir fiile veya çekimli bir fiile birlikte kullanılan kelimeler dizisine cümle denir.”¹⁰

³ Doğan AKSAN, a.g.e, s.124

⁴ Muharrem ERGİN, Türk Dil Bilgisi, Bayrak Yayınları, İstanbul, 1998, s.398

⁵ Haydar EDİSKUN, Türk Dilbilgisi, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2004, s.323

⁶ Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi -Cümle Tahlilleri-, Akçağ Yayınları, Ankara, 1993, s.11

⁷ Tahsin BANGUOĞLU, Türkçe'nin Grameri, TDK Yayınları, Ankara, 1990, s.522

⁸ M. Kaya BİLGEGİL, Türkçe Dil Bilgisi, Dergah Yayınları, Ankara, 1984, s.12

⁹ Tahir Nejat GENCAN, Dilbilgisi, TDK Yayınları, İstanbul, 1975, s.114

Vecihe Hatipoğlu: “ Bir yargıyı bildirmek üzere tek başına kullanılan çekimi bir eyleme veya çekimli bir eylemle kullanılan sözcükler dizisine tümce denir.”¹¹

Hikmet Dizdaroğlu: “ Yargı birimi olan tümce, ya tek bir düşünceyi, tek bir duyguyu yansıtır; ya da birden çok duygu ve düşünce, tümce kalıbı içinde bir araya gelerek bir temel yargıya bağlanır.”¹²

Metin Karaörs: “ Cümle bir hüküm bildirmek için kullanılan en geniş ve en büyük kelime grubudur.”¹³

Rasim Şimşek: “ Tümce, Aktarılmak istenen herhangi bir düşüncenin, bir duygunun, bir olayın tam bir yargı etrafında toplandığı dizimsel yapıdır.”¹⁴

Dil bilgisi kitaplarında yer alan bu tanımların dışında Emin Özdemir’in makalesinde de şu tanım bulunmaktadır: “Cümle, en yalın bir tanımla, isteğimizi anlatmaya yarayan bir yargı birimidir.”¹⁵

İncelediğimiz gramerler, bildiriler ve çeşitli makalelerde yer alan cümle tanımları, araştırmacıların cümle kabullerinin benzer olduğunu göstermektedir.

2.2 CÜMLENİN ÖGELERİ

Cümle unsurları fiil, fail, nesne, yer tamlayıcısı ve zarftır. Yani cümlede fiil ile onun gerektirdiği unsurlar bulunur. Şu halde cümle hüküm ifade eden fiil grubudur. Hükümün genişliğine göre cümlede cümle unsurlarından biri, birkaçı veya hepsi bulunur.¹⁶

2.2.1. YÜKLEM

Cümleyi bir yargıyla sonuca hazırlayan ya da cümleyi sonuca bağlayan kelime öbeğidir. Yüklem cümlenin temel ögesidir.¹⁷ Cümlenin en esaslı unsuru, ana unsuru, temel

¹⁰ Tuncer GÜLENSOY, Türkçe El Kitabı 1., Kayseri, 1994, s.132

¹¹ Vecihe HATİPOĞLU, Türkçenin Söz Dizimi, DTCF Yayınları, Ankara 1982, s.99

¹² Hikmet DİZDAROĞLU, Tümce Bilgisi, TDK Yayınları, Ankara, 1976, s.187

¹³ Metin KARAÖRS, Türkçenin Söz Dizimi ve Cümle Tahlilleri, Kayseri, 1993, s.36

¹⁴ Rasim ŞİMŞEK, Örneklerle Türkçe Sözdizimi, Trabzon, 1987, s. 16

¹⁵ Emin ÖZDEMİR, Cümle Kalıpları, Türk Dili S.184, TDK Yayınları, Ankara, 1967, s.292-296

¹⁶ Muharrem ERGİN, a.g.e., s.398

¹⁷ Haydar EDİSKUN, a.g.e., s.328

unsuru, cümlenin direğidir.¹⁸ Aslında her yüklem bir cümleyi ifade eder. Yüklem isim veya fiil soylu olabilir.

Mehmet Şükriü Bey, gene İstiklâl Mahkemesi'nde, Yeşil Ordu ile birleşen ve Çerkez Ethem'in de içinde bulunduğu "Gizli Komünist Fırkası" ile hiçbir bağlantısı olmadığını, bu fırkanın çalışmalarına da kendisine de hep karşı çıktığını, aynı fırkanın Ankara'ya gelen Rus heyeti ile yaptığı görüşmelere katılmadığını, kesin bir dille açıklamıştı.(Firavun İmanı, 159)

Ama hemen arkamda çok yüksek bir uçurum vardı.(Öğrenciler, 64)

2.2.2. ÖZNE

Cümlede yüklemden sonra temel ikinci unsur öznedir. Bir cümledeki yüklemi/eylemi yapan, bir başkasına yaptıran ya da yüklemden etkilenen cümle ögesidir.¹⁹ Türkçede özne şahıs ekleriyle temsil edilir. Ancak üçüncü şahısla çekimlenmiş cümlelerde özneyi genellikle kurtarmak amacıyla özel belirleyicilere başvurulur.²⁰

Şu tip öznelerden söz etmek mümkündür.

2.2.2.1. Gerçek Özne: Şekil ve işlev açısından yüklem yapanının tam olarak gösterildiği özne çeşididir.²¹

Kaymakam Bey, iki kahkaha arasında zorlana zorlana; bu yüzden de sesini ayarlayamadan, "Hem ayva, hem para olmaz, ha?" diyebiliyor. (Yağmur Beklerken, 1164)

2.2.2.2. Eliptik(Gizli) Özne: Gerçek öznenen farklı olmayan; yalnızca cümlede açık olarak işaretlenmediği için, yüklemdeki şahıs ekleriyle tespit edilebilen öznelerdir.²²

Bir sigara yakmak üzere olduğunu da ihtiyar at o sigarayı dedikten sonra fark etti. (Gençliğim Eyvah, 325)

¹⁸ Muharrem ERGİN, a.g.e., s.398

¹⁹ Yard. Doç. Dr. V. Doğan GÜNAY, "Eylemi Gerçekleştirici Öznenin Kimliği ve Gücü" Ankara Üniv. Dil Dergisi, S. 72 (Ekim 1998), s.5-27

²⁰ Efrasiyap GEMALMAZ, "Standart Türkiye Türkçesi(STT) İçin Dilbilgisi Uygulamalarında Kullanılacak İşaret ve Kısaltmalar", Atatürk ün Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S.10 (1998),s.21

²¹Funda KARA, Namık Kemal'in Mektuplarında Söz Dizimi, Atatürk Üniv, Sos Bil. Ens., Türk Dili ve Ed. Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi Erzurum, 2001, s.322

²² Ayşe BULUT, Refik Halid Karay'ın Memleket Hikayelerinde Söz Dizimi, Atatürk Üniv, Sos Bil. Ens., Türk Dili ve Ed. Anabilim Dalı Basılmamış Yüksek Lisans Tezi Erzurum, 1999, s.75

2.2.2.3. Sözde Özne: Edilgen yüklem, gerçek yapıcıya bağlanamazlar. Bu nedenle geçişli edilgen yüklemle kurulan cümlelerin nesnesi genellikle “özne” olarak değerlendirilir ve bir varsayıma dayanması nedeniyle “ sözde özne” diye adlandırılırlar.²³

Şimdi artık onunla ilgili her şey kader levhasında gururunun silinmez mürekkebi ile yazılmıştı. (Yalnızlar, 1301)

2.2.2.4. Açıklamalı Özne: Öznelerin kendilerini açıklayan, niteleyen veya kuvvetlendiren sözcük öbekleriyle oluşturduğu bütüne açıklamalı özne denir.²⁴

Bu gülüş, benim bu gülüşüm, artık bitmesini istediğim son dokuz, on yıllık hayatımın sembolüdür. (Yalnızlar, 1317)

2.2.2.5. Pekiştirilmiş Özne: Özneyi vurgulayan zarflar, edatlar, tekrarlar ve dönüşlülük zamirleri pekiştirilmiş özne yapar.²⁵

Hikmet Dizdaroğlu bu tür özneyi *kişi adlı ya da bağlaçla berkitilmiş özneye pekiştirmeli özne*²⁶ yaklaşımıyla tanımlamıştır.

Ama işte, onlar, o tertemiz Türkiye yiğitleri, kendilerini ve kendileri gibi düşünenleri ihanetle, uşaklıkla, satılmışlıkla suçluyor, (Firavun İmanı, 195)

2.2.2.6. Ortak Özne: Birden çok iş veya oluşu yapan; birleşik cümleyi oluşturan esas ve yardımcı cümlelerle bağımlı sıralı cümlelerde aynı olan öznelerdir.²⁷

Buna karşılık, doktor, her zamanki gibi paradokslarında ve nüktelerinde bile yırtıcı; her zaman olduğu gibi, kullandığı kelimelerle karşısındakini çilede çıkartan bir ciddiyetle tane tane konuştu. (Yalnızlar, 1238, 1239)

2.2.2.7. Karşılaştırmalı Özne: Karşılaştırma edatları ile kullanılan ve kendinden önceki cümle veya cümlelerdeki eylemlerin yapanlarıyla karşılaştırılan öznedir.²⁸

²³ Rasim Şimşek, a.g.e., s.78

²⁴ Funda KARA, Namık Kemal’in Mektuplarında Söz Dizimi, Atatürk Üniv, Sos Bil. Ens., Türk Dili ve Ed. Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi Erzurum, 2001, s.324

²⁵ Muharrem DAŞDEMİR, Dedem Korkut Kitabı’nın Söz Dizimi, Atatürk Üniv. Sos. Bil. Ens., Türk Dili ve Ed. Anabilim dalı Basılmamış Doktora Tezi Erzurum, 2000, s.171-172

²⁶ DİZDAROĞLU, s. 43 - 44

²⁷ Zeynep KORKMAZ, Gramer Terimleri Sözlüğü, Ankara, 1992, s.116

Ben ise onun bu kadar erken gelişine, ne yalan söyleyeyim, hiç de memnun olamamıştım. (Siyah Kehribar, 1008)

2.2.3. NESNE

Fiilin tesir ettiği nesneyi, şahsı, şeyi karşılayan cümle unsurudur. Fiillerin bir kısmı geçişli, bir kısmı geçişsizdir. Yani bir kısmı yapma, bir kısmı olma ifade eder.²⁹ Yüklemler konuşucunun seçimine göre her tümleci alabilmelerine rağmen nesne alabilmek için çatı değiştirirler.³⁰

Ve önlemesine fırsat veremeyecek kadar hızla ama sükûnetimi bozmadan, pirinci maltızın üstündeki suya salıverdim, (Yarın Diye Bir Şey Yoktur, 1465)

2.2.4. TÜMLEÇ (YER TAMLAYICISI)

Fiilin mekânını ve istikametini gösteren cümle unsurudur. Her hareketin zaman ve mekân içinde bir yeri ve bir istikameti vardır. İşte yer tamlayıcısı hareketin cereyan ettiği bu yeri ve istikameti ifade eder. Bu unsur da isim cinsinden bir kelime veya kelime grubu olur. Fiile yer ve istikamet ekleri olan datif, lokatif ve ablatif ekleri ile bağlanır.³¹

(ve) ben böyle yumuşak sokulgan görünüşlerin ne beklenilmedik patlamalar gizlediğini başka örneklerden de biliyorum. (Siyah Kehribar, 1001)

2.2.5. ZARF

Fiilin muhtelif şartlarını ve zamanını gösteren cümle unsurudur. Hareketin nasıl, niçin, ne şekilde, hangi vasıtalarla, hangi sebeple, hülasa, hangi şartlarla yapıldığını veya olduğunu ve hangi zamanda cereyan ettiğini göstermek için zarf unsuru kullanılır. Bu unsur zarf olarak kullanılan isim cinsinden bir kelime veya kelime grubu, bir zarf veya zarf grubu veya bir edat grubu olur. Zarf unsurunun sonunda instrumental, eşitlik ve yön ekleri bulunabilir.³²

²⁸ BULUT, s.77

²⁹ ERGİN, s.399

³⁰ Muhsine BÖREKÇİ, Atatürk'ün "Nutuk" unda Söz Dizimi, Atatürk Üniv. Sos. Bil. Ens., Türk Dili ve Ed. Anabilim dalı Basılmamış Doktora Tezi Erzurum, 1994, s.224)

³¹ ERGİN, s. 400

³² ERGİN, s. 400

Muharrem Ergin'in tanımından da anlaşılacağı üzere zarflar zaman, durum, miktar, yer, yön ve soru belirtebilirler. Bu sebeple zarflar çeşit yönüyle zengindir.

Hurrem de bütün kadınlar gibi ve o kadınsı içgüdüsiyle, güçlüye, kuvvetliye ve benzemeze karşı bir çekiliş duyuyordu.(Yalnızlar, 1336)

2.2.6. CÜMLE DIŞI UNSUR

Cümlede bu unsurlardan başka bir de bağlama ve ünlem edatları veya ünlem grupları bulunabilir. Fakat bunlar esas hareketle, fiille ilgili olmayan ve cümleye sadece ilave edilmiş bir durumda bulunan unsurlardır. Umumiyetle cümlelerin başlarında, sonlarında ve cümleler arasında bulunurlar. Parantez şeklinde cümle içine girdikleri de görülebilir. Bunlara cümle dışı unsurlar adını veriyoruz.³³

Muharrem Ergin'in cümle dışı unsur tanımından hareketle incelenen cümlelerde cümle dışı unsurlar da gösterilmiş; ancak cümlenin içine yazılıp da bir ögesi kabul edilmeyen bu unsurlar durumu bize göre incelenmesi gereken bir konudur.

Ama işte odun sobalarıyla gaz lamları ve kırık veya çatlak camlarına gazete kâğıtları yamanmış pencereleri ile dışarıdan zavallı görünen, buna karşılık, yiğit soylu ve yürekli havalar estiren, tarihin eşine rastlamadığı bu Meclis'e daha başlangıçta ve en netâmeli dönemeçte çeşit çeşit tutkular da, ihanetler de sefil hesaplar da sızmış, (Firavun İmanı, 182)

³³ ERGİN, s. 401

III. BÖLÜM

YAZARIN HAYATI VE ESERLERİ

3.1. Tarık Buğra'nın Hayatı

2 Eylül 1918 tarihinde Akşehir'de doğdu. İlk ve ortaokulu Akşehir'de okudu. İstanbul Lisesi'nin yatılı kısmında okurken bu lisenin yatılı kısmının kapatılması üzerine kaydını Konya Lisesi'ne aldırıldı ve liseyi burada bitirdi. (1936). Lise yıllarında Tarık Nazım müstear ismiyle hikâye ve şiirler yazmaya başlayan Tarık Buğra, İstanbul Üniversitesi Tıp ve Hukuk fakültelerinde bir süre okuduktan sonra kaydolduğu Edebiyat Fakültesi Türk Dili Edebiyatı Bölümü'nün son sınıfında ayrıldı. Askerlik hizmetinden sonra Şişli Terakki Lisesi'nde muallim muavini olarak işe başladı.

Cumhuriyet gazetesinin açtığı yarışmada Oğlum(uz) adlı öyküsüyle bin liralık büyük ödüle layık görüldüğü ilan edildi. (1948). Ancak, Tarık Buğra'ya bu para yerine altın bir kalem ödül olarak verildi. Aynı yarışmada Doğan Nadi'nin bölük komutanı birinci ilan edildi ve bu zatın hikayeci olarak adına ikinci bir kez daha rastlanılmadı. Yine de bu ödül neticesinde aldığı yoğun iş teklifleriyle basın hayatına atılma konusunda cesareti artan Tarık Buğra, Akşehir'e dönerek Nasrettin Hoca gazetesi'ni çıkardı (26 Temmuz 1949–28 Haziran 1952). Milliyet gazetesi, Vatan, Yeni İstanbul gazetesi (1952–1956), Yol Dergisi (1968) ve Tercüman gazetesinde (1970–1976) sanat sayfaları düzenledi, fıkralar yazdı, yazı işleri müdürlüğü yaptı. Hisar dergisi ve Türkiye gazetesinde de yazan Tarık Buğra, 26 Şubat 1994 tarihinde İstanbul'da öldü.

3.2. ESERLERİ

Yarın Diye Bir Şey Yoktur, İki Uygunun Arasında, Siyah Kehribar, Küçük Ağa, Küçük Ağa Ankara'da, İbiş'in Rüyası, Firavun İmanı, Dönemeçte, Gençliğim Eyvah, Yağmur Beklerken, Yalnızlar, Osmancık

3.2.1. BU ÇAĞIN ADI

Tarık Buğra'nın makalelerinden bir kısmıdır. Aydınlarımız, idarecilerimizi ve bütün akıl sahiplerini düşünmeye sevk eden konuları içine almaktadır.

3.2.2. DÖNEMEÇTE

Türkiye'de çok partili döneme geçiş yıllarını anlatır. Konuya bir Anadolu kasabasından, o çevredeki halkın ve aydınların canlı ilişkileri içerisinde bakar.

3.2.3. OSMANCIK

"Cihan devletini kuran irade; şuur ve karakter". Tarık Buğra, esere ikinci bir başlık tarzında bunları yazmıştır. Konusu, Osmancık'ın (yahut Kara Osman'ın) Osman Gazi olarak tarih sahnesine çıkışı ve Osmanlı Devleti'nin kuruluşudur.

3.2.4. GENÇLİĞİM EYVAH

Türkiye'deki anarşinin otopsisidir.

3.2.5. KÜÇÜK AĞA

Küçük AĞa, Tarık Buğra'nın en büyük ve en tanınmış eseridir. Kurtuluş Savaşı'nın, küçük bir Anadolu kasabasından görünüşüdür. Millî Mücadeleyi anlatan millî bir romandır.

3.2.6. İBİŞİN RÜYASI

Tarık Buğra'nın bu eseri, onun dil, üslûp ve teknik özelliklerini en iyi belirten romanlarından birisidir.

3.2.7. FİRAVUN İMANI

Kurtuluş Savaşı'nın Kuva-yi Milliye ve Çerkez Ethem dönemlerini anlatan Küçük AĞa'dan sonra, Sakarya Savaşı öncelerini ve sonralarını ele aldığı bu eserde, Tarık Buğra, çıkarıcıları, uçkâğitçileri, vurguncuları, satılmışları ve bunlara karşı eşsiz yiğitleri ile yeni bir devletin kuruluş günlerini anlatmaktadır.

3.2.8. YARIN DİYE BİRŞEY YOKTUR

Yazarın 1948–49, 1950–52, 1954–64 yılları arasındaki hikâyelerini içine alır.

3.2.9. SİYAH KEHRİBAR

Tarık Buğra'nın ilk romanıdır.

3.2.10. POLİTİKA DIŞI

Tarık Buğra'nın bu kitabı, siyaset dışı yazılarından oluşmaktadır. Muhtelif tarihlerde ve değişik yerlerde yayınlanmış yazıları ve yazarla yapılmış bazı röportajlar kitaba alınmıştır.

3.2.11. YAĞMUR BEKLERKEN

Cumhuriyet döneminin muhtelif kesitlerini romanlarına konu yapan yazar, bu eserinde de Serbest Fırka dönemini ele almış ve aynı dönemde Türkiye'deki büyük kuraklıkla siyaset arasında paralellikler kurarak, yine bir Anadolu kasabasından, meseleleri ortaya koymuştur.

3.2.12. YALNIZLAR

İnsan ilişkilerini konu alan romanıdır.³⁴

³⁴ <http://www.kultur.gov.tr/TR/Default.aspx?F6E10F8>

IV. BÖLÜM

VERİLERİN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1. TARIK BUĞRA'NIN ESERLERİNDE KULLANDIĞI CÜMLELERİN
GENEL SONUÇ TABLOSU

S.N	CÜMLE TİPİ	T.S	T	T.T.S	CÜMLE NUMARASI
1	Y	164 %10,93	F	111 %7,4	18, 35, 88, 145, 216, 239, 240, 256, 281, 282, 324, 349, 377, 427, 461, 488, 493, 505, 513, 514, 529, 543, 544, 551, 563, 564, 571, 572, 608, 613, 614, 624, 662, 663, 664, 675, 679, 680, 723, 725, 729, 740, 744, 746, 748, 754, 758, 779, 781, 785, 786, 787, 791, 795, 808, 909, 810, 811, 812, 815, 818, 819, 826, 831, 843, 847, 851, 854, 858, 862, 888, 909, 916, 939, 956, 958, 960, 963, 989, 1037, 1043, 1057, 1072, 1073, 1077, 1136, 1174, 1185, 1197, 1216, 1218, 1286, 1303, 1310, 1315, 1321, 1323, 1343, 1367, 1368, 1373, 1382, 1395, 1421, 1426, 1439, 1444, 1463, 1467, 1473, 1495
			İ	53 %3,53	71, 86, 88, 117, 125, 126, 200, 220, 225, 236, 238, 243, 244, 299, 302, 308, 339, 411, 456, 457, 458, 459, 476, 497, 557, 643, 668, 669, 715, 762, 764, 783, 827, 861, 912, 932, 938, 964, 972, 1030, 1098, 1099, 1100, 1001, 1120, 1150, 1232, 1260, 1274, 1311, 1337, 1346, 1493

2	Ö+Y	157 % 10,46	F 84 % 5,6	21, 33, 44, 51, 72, 151, 154, 161, 213, 229, 231, 233, 249, 257, 266, 274, 275, 276, 277, 278, 319, 330, 374, 375, 397, 403, 440, 449, 480, 512, 517, 518, 539, 565, 575, 581, 588, 593, 599, 646, 658, 662, 699, 700, 737, 757, 763, 765, 767, 768, 799, 806, 813, 822, 838, 856, 859, 873, 886, 894, 895, 899, 903, 921, 929, 945, 970, 991, 1002, 1068, 1087, 1141, 1143, 1177, 1182, 1244, 1255, 1263, 1319, 1335, 1361, 1380, 1392, 1401
			İ 73 % 4,86	16, 20, 66, 75, 76, 80, 97, 107, 148, 177, 179, 181, 189, 190, 197, 199, 207, 219, 221, 258, 264, 271, 309, 323, 326, 365, 441, 520, 592, 606, 633, 642, 659, 660, 669, 720, 724, 850, 891, 892, 931, 936, 949, 952, 965, 977, 982, 983, 986, 1032, 1070, 1089, 1108, 1112, 1113, 1119, 1122, 1196, 1214, 1220, 1277, 1285, 1317, 1322, 1324, 1334, 1372, 1375, 1376, 1379, 1449, 1450, 1457

3	N+Y	103 % 6,86	F 101 % 6,73	7, 10, 11, 12, 34, 40, 52, 68, 78, 89, 101, 102, 127, 146, 150, 158, 166, 184, 206, 226, 313, 340, 388, 395, 398, 401, 477, 494, 502, 526, 537, 561, 569, 596, 617, 630, 647, 653, 670, 677, 716, 730, 742, 750, 771, 782, 788, 792, 807, 825, 881, 901, 968, 990, 997, 1004, 1009, 1014, 1015, 1020, 1025, 1042, 1045, 1056, 1059, 1060, 1064, 1075, 1110, 1155, 1181, 1194, 1234, 1250, 1257, 1275, 1291, 1345, 1366, 1383, 1384, 1388, 1390, 1396, 1399, 1405, 1408, 1410, 1437, 1452, 1462, 1474, 1475, 1477, 1478, 1482, 1483, 1488, 1489, 1490, 1491
			i 2 % 0,13	626, 998
4	T+Y	48 % 3,2	F 38 % 2,53	49, 55, 58, 90, 304, 308, 413, 428, 452, 468, 470, 535, 641, 648, 649, 651, 678, 685, 706, 833, 835, 844, 845, 857, 883, 902, 922, 948, 1017, 1033, 1149, 1206, 1287, 1339, 1347, 1360, 1374, 1385
			i 10 % 0,66	30, 61, 108, 113, 542, 868, 869, 870, 871, 1237

5	Z+Y	79 % 5,26	F 67 % 4,46	3, 27, 41, 46, 47, 60, 91, 99, 111, 130, 153, 155, 188, 293, 310, 314, 316, 366, 431, 451, 460, 465, 482, 558, 559, 568, 583, 612, 623, 652, 672, 690, 712, 714, 721, 726, 773, 794, 846, 885, 906, 908, 947, 955, 1023, 1029, 1048, 1067, 1130, 1217, 1219, 1253, 1259, 1284, 1308, 1314, 1362, 1363, 1377, 1415, 1419, 1432, 1443, 1445, 1460, 1472, 1499
			ï 12 % 0,8	115, 149, 223, 237, 247, 259, 315, 485, 933, 354, 996, 1118
6	CDU+Y	40 % 2,66	F 32 % 2,13	79, 138, 202, 253, 273, 283, 284, 285, 289, 306, 394, 414, 454, 469, 478, 560, 580, 681, 749, 759, 896, 1027, 1038, 1086, 1111, 1247, 1391, 1438, 1464, 1468, 1484, 1494
			ï 8 % 0,53	201, 224, 984, 999, 1088, 1109, 1354, 1476
7	Y+Ö	27 % 1,8	F 12 % 0,8	303, 381, 382, 408, 418, 640, 875, 927, 1065, 1202, 1209, 1258
			ï 15 % 1	23, 24, 57, 180, 290, 297, 333, 509, 671, 866, 910, 928, 1096, 1097, 1183

8	Y+N	14 % 0,93	F 14 % 0,93	19, 36, 132, 320, 336, 337, 341, 347, 350, 462, 530, 682, 683, 920
			i 0	
9	Y+T	8 % 0,53	F 7 % 0,46	81, 104, 400, 405, 446, 911, 1131
			i 1 % 0,06	98
10	Y+Z	11 % 0,73	F 10 % 0,66	371, 789, 840, 852, 874, 905, 925, 962, 1199, 1441
			i 1 % 0,06	300
11	Y+CDU	20 % 1,33	F 15 % 1	272, 464, 541, 566, 661, 666, 761, 802, 803, 814, 924, 961, 1179, 1205, 1500
			i 5 % 0,33	69, 122, 123, 131, 1157

12	Ö+N+Y	43 % 2,86	F 41 % 2,73	171, 254, 288, 305, 396, 410, 466, 472, 487, 527, 531, 611, 650, 705, 774, 801, 837, 885, 1031, 1035, 1038, 1091, 1170, 1184, 1191, 1193, 1208, 1215, 1246, 1251, 1256, 1265, 1273, 1294, 1307, 1313, 1364, 1397, 1440, 1451, 1486
			İ 2 % 0,13	1271, 1413
13	Ö+T+Y	25 % 1,66	F 20 % 1,33	165, 533, 586, 595, 618, 644, 692, 717, 879, 890, 1028, 1046, 1052, 1071, 1102, 1116, 1175, 1212, 1213, 1448
			İ 5 % 0,33	95, 140, 1049, 1342, 1455
14	Ö+Z+Y	81 % 5,4	F 62 % 4,13	4, 14, 42, 77, 85, 93, 134, 141, 143, 175, 186, 209, 248, 286, 287, 295, 352, 384, 423, 425, 435, 450, 463, 486, 489, 490, 495, 506, 536, 570, 573, 625, 639, 704, 709, 722, 760, 766, 778, 790, 805, 823, 842, 897, 917, 930, 935, 980, 1024, 1082, 1144, 1148, 1164, 1169, 1243, 1338, 1358, 1393, 1424, 1436, 1459, 1469
			İ 19 % 1,26	50, 222, 364, 436, 455, 545, 667, 686, 784, 816, 860, 913, 985, 1011, 1080, 1248, 1282, 1427, 1454

15	Ö+CDU+Y	3 % 0,2	F 1 % 0,06	260
			ï 2 % 0,13	214, 1278
16	N+Ö+Y	8 % 0,53	F 8 % 0,53	116, 261, 409, 422, 567, 1267, 1270, 1318
			ï 0	
17	T+Ö+Y	25 % 1,66	F 17 % 1,13	53, 160, 280, 361, 516, 587, 605, 655, 836, 872, 1240, 1378, 1381, 1394, 1406, 1430, 1458
			ï 8 % 0,53	92, 109, 437, 483, 969, 1050, 1058, 1402
18	Z+Ö+Y	26 % 1,73	F 11 % 0,73	118, 163, 169, 228, 252, 390, 434, 534, 848, 1211, 1264
			ï 15 % 1	13, 204, 242, 246, 265, 832, 889, 942, 946, 953, 1079, 1083, 1095, 1241, 1404
19	CDU+Ö+Y	14 % 0,93	F 7 % 0,46	234, 439, 603, 631, 876, 923, 1425
			ï 7 % 0,46	15, 133, 311, 412, 1061, 1353, 1442

20	N+N+Y	5 % 0,33	F 5 %0,33	54, 448, 698, 853, 1007
			i 0	
21	T+N+Y	13 % 0,86	F 12 % 0,8	1, 167, 178, 471, 521, 525, 549, 552, 798, 992, 1210, 1320
			i 1 % 0,06	711
22	Z+N+Y	22 % 1,46	F 20 % 1,33	28, 56, 59, 137, 168, 369, 379, 619, 882, 1010, 1013, 1026, 1041, 1053, 1078, 1084, 1230, 1409, 1435, 1466
			i 2 % 0,13	1000, 1262
23	CDU+N+Y	13 %0,86	F 13 %0,86	37, 45, 103, 424, 481, 609, 688, 769, 974, 1116, 1147, 1316, 1341
			i 0	
24	N+T+Y	9 % 0,6	F 9 % 0,6	174, 270, 355, 356, 380, 430, 467, 475, 707
			i 0	

25	T+T+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	710, 1305
			i 0	
26	Z+T+Y	17 % 1,13	F 16 % 1,06	5, 217, 501, 772, 867, 918, 951, 973, 988, 1235, 1300, 1369, 1412, 1416, 1434, 1479
			i 1 % 0,06	1283
27	CDU+T+Y	11 % 0,73	F 10 % 0,66	508, 515, 576, 967, 1055, 1092, 1186, 1340, 1356, 1497
			i 1 % 0,06	538
28	N+Z+Y	13 % 0,86	F 13 % 0,86	142, 225, 325, 421, 926, 995, 1040, 1272, 1288, 1303, 1422, 1428, 1485
			i 0	
29	T+Z+Y	18 % 1,2	F 17 % 1,13	8, 71, 157, 187, 321, 342, 383, 393, 484, 604, 797, 834, 1016, 1047, 1063, 1269, 1418
			i 1 % 0,06	25

30	Z+Z+Y	21 % 1,4	F	14 % 0,93	144, 183, 496, 693, 727, 739, 966, 1005, 1125, 1295, 1296, 1325, 1446, 1492
			ï	7 % 0,46	328, 702, 820, 849, 1069, 1456, 1470
31	CDU+Z+Y	23 % 1,53	F	23 % 1,53	100, 135, 139, 193, 296, 322, 504, 507, 523, 532, 562, 589, 629, 738, 775, 839, 914, 915, 976, 1006, 1022, 1145, 1173
			ï	0	
32	Ö+Y+Z	6 % 0,4	F	5 % 0,33	359, 615, 817, 828, 1207
			ï	1 % 0,06	62
33	Z+Y+T	7 % 0,46	F	7 % 0,46	83, 87, 292, 373, 510, 1107, 1236
			ï	0	
34	N+Y+Ö	5 % 0,33	F	5 % 0,33	317, 358, 907, 1105, 1233
			ï	0	

35	Y+CDU+N		F 1	31
			% 0,06	
36	Z+Y+Ö	3 %0,2	F 2	404, 745, 1163, 1420
			% 0,13	
37	Y+Ö+N	2 % 0,13	F 2	106, 1162
			% 0,13	
38	N+Y+T	1 % 0,06	F 1	110
			% 0,06	
39	Z+Z+Y	3 %0,2	F 2	128, 1103
			% 0,13	
40	T+Y+T	1 % 0,06	F 1	147
			% 0,06	
			i 0	
			i 1	73, 1121
			% 0,06	
			i 0	
			i 1	1252
			% 0,06	
			i 0	

41	Ö+Y+T	3 %0,2	F 3 %0,2	232, 519, 1453
			ï 0	
42	Ö+Y+CDU	7 % 0,46	F 5 % 0,33	591, 636, 770, 880, 1203
			ï 2 % 0,13	263, 1200
43	T+Y+Z	3 %0,2	F 3 %0,2	269, 498, 1128
			ï 0	
44	CDU+Y+Ö	4 %0,26	F 1 % 0,06	298
			ï 3 %0,2	555, 1115, 1261
45	T+Y+Ö	1 % 0,06	F 0	
			ï 1 % 0,06	363
46	N+Y+Z	1 % 0,06	F 1 % 0,06	370
			ï 0	

47	Ö+Y+N	3 %0,2	F 3 %0,2	376, 553, 1204
			i 0	
48	Z+Y+N	4 %0,26	F 4 %0,26	391, 417, 919, 1352
			i 0	
49	T+Y+Ö	1 % 0,06	F 1 % 0,06	419
			i 0	
50	Y+Ö+ CDU	2 % 0,13	F 2 % 0,13	579, 1417
			i 0	
51	Y+Z+N	1 % 0,06	F 1 % 0,06	610
			i 0	
52	Y+CDU+Ö	2 % 0,13	F 2 % 0,13	684, 752
			i 0	

53	CDU+Y+N	1 % 0,06	F 1 % 0,06	697
			i 0	
54	N+Y+ CDU	2 % 0,13	F 2 % 0,13	736, 1054
			i 0	
55	CDU+Y+CDU	1 % 0,06	F 1 % 0,06	743
			i 0	
56	T+Y+CDU	1 % 0,06	F 1 % 0,06	829
			i 0	
57	Y+N+Ö	1 % 0,06	F 1 % 0,06	863
			i 0	
58	Z+Y+CDU	2 % 0,13	F 2 % 0,13	1201, 1386
			i 0	

59	Y+Ö+Z	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1123
			ï	0	
60	Y+CDU+Z	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1146
			ï	0	
61	Y+Z+Ö	1 % 0,06	F	0	
			ï	1 % 0,06	1195
62	N+N+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	9
			ï		
63	CDU+Ö+Z+Y	6 % 0,4	F	0	
			ï	6 % 0,4	22, 327, 1268, 1276, 1349, 1487
64	Ö+N+N+Y	3 % 0,2	F	3 % 0,2	26, 1245, 1423
			ï	0	
65	Z+N+Y+CDU	1 % 0,06	F	1 % 0,06	29
			ï	0	

66	Ö+Z+Z+Y	13 % 0,86	F 10 %0,66	32, 152, 301, 312, 747, 753, 793, 800, 940, 1312
			ï 3 %0,2	156, 1348, 1357
67	Z+Ö+N+Y	4 % 0,26	F 4 % 0,26	39, 628, 695, 1152
			ï	
68	Ö+T+Z+Y	10 % 0,66	F 9 % 0,6	43, 8, 94, 524, 582, 600, 975, 1135, 1138
			ï 1 % 0,06	1003
69	CDU+Z+Z+Y	6 % 0,4	F 6 % 0,4	48, 426, 528, 598, 708, 1076
			ï 0	
70	Z+Ö+Y+N	2 % 0,13	F 2 % 0,13	63, 389
			ï 0	
71	Z+Z+Y+T	2 % 0,13	F 2 % 0,13	64, 416
			ï 0	

72	CDU+Ö+Y+CDU	2 % 0,13	F 2 % 0,13	585, 732
			i 0	
73	CDU+N+Ö+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	607, 777
			i 0	
74	Ö+Z+Y+CDU	2 % 0,13	F 2 % 0,13	635, 1151
			i 0	
75	Z+T+Ö+Y	4 % 0,26	F 2 % 0,13	637, 1159
			i 2 % 0,13	824, 1188
76	CDU+Z+Y+Ö	1 % 0,06	F 1 % 0,06	673
			i 0	
77	Z+T+Z+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	687, 1242
			i 0	
78	Z+N+T+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	701, 1371
			i 0	

79	T+Z+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	703
			ï	0	
80	T+T+Ö+Y	1 % 0,06	F	0	
			ï	1 % 0,06	719
81	CDU+Ö+T+Y	4 % 0,26	F	4 % 0,26	728, 1407, 1447, 1461
			ï	0	
82	Ö+T+Y+CDU	1 % 0,06	F	1 % 0,06	741
			ï	0	
83	Z+Ö+Z+Y	2 % 0,13	F	2 % 0,13	751, 1365
			ï	0	
84	T+T+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	756
			ï	0	

85	CDU+Ö+Y+Z	1 % 0,06	F	0	
			İ	1 % 0,06	780
86	Z+Z+Z+Y	6 % 0,4	F	6 % 0,4	830, 1021, 1039, 1227, 1239, 1398
			İ	0	
87	T+Ö+Y+CDU	1 % 0,06	F	0	
			İ	1 % 0,06	864
88	Z+N+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	884
			İ	0	
89	N+T+Ö+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	944
			İ		
90	CDU+CDU+Ö+Y	1 % 0,06	F	0	
			İ	1 % 0,06	950

91	CDU+Z+T+Y	3 %0,2	F 3 %0,2	957, 1228, 1370
			i 0	
92	Z+Z+T+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	993, 1411
			i 0	
93	Z+T+N+Y	3 %0,2	F 3 %0,2	1019, 1224, 1279
			i 0	
94	CDU+T+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1051
			i 0	
95	CDU+N+T+Y	4 % 0,26	F 4 % 0,26	1090, 1231, 1254, 1266
			i 0	
96	T+Y+Z+T	1 % 0,06	F 1 % 0,06	203
			i 0	

97	N +Z+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	245
			i 0	
98	T+Ö+Y+Z	1 % 0,06	F 1 % 0,06	267
			i 0	
99	Z+Z+Ö+Y	4 % 0,26	F 2 % 0,13	279, 1165
			i 2 % 0,13	406, 407
100	Ö+N+Y+Z	1 % 0,06	F 1 % 0,06	294
			i 0	
101	CDU+Z+N+Y	8 %0,53	F 8 %0,53	344, 354, 594, 601, 1074, 1225, 1400, 1414
			i 0	
102	Ö+T+N+Y	4 % 0,26	F 4 % 0,26	346, 492, 574, 1480
			i 0	

103	CDU+T+Y+Z	1 % 0,06	F 1 % 0,06	360
			i 0	
104	Z+Y+N+Ö	1 % 0,06	F 1 % 0,06	372
			i 0	
105	N+Z+Y+Ö	1 % 0,06	F 1 % 0,06	386
			i 0	
106	N+N+N+Y	3 %0,2	F 3 %0,2	402, 584, 1328
			i 0	
107	CDU+N+Z+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	432, 1299
			i 0	
108	CDU+CDU+Ö+Y	3 %0,2	F 2 % 0,13	447, 1187
			i 1 % 0,06	878

109	CDU+Ö+Z+Y	4 % 0,26	F 4 % 0,26	474, 627, 1167, 1293
			İ 0	
110	Z+T+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	479
			İ 0	
111	Ö+Z+N+Y	13 % 0,86	F 12 % 0,8	491, 499, 577, 620, 634, 735, 900, 934, 937, 1085, 1139, 1481
			İ 1 % 0,06	971
112	Z+N+Z+Y	6 % 0,4	F 6 % 0,4	65, 1127, 1153, 1172, 1221, 1298
			İ 0	
113	Ö+Z+T+Y	4 % 0,26	F 2 % 0,13	67, 198
			İ 2 % 0,13	105, 987

114	T+Z+Ö+Y	3 %0,2	F 2 % 0,13	74, 429
			ï 1 % 0,06	657
115	Ö+Z+T+Y	9 % 0,6	F 9 % 0,6	96, 112, 415, 550, 597, 622, 755, 1280, 1332
			ï 0	
116	Ö+Z+Y+N	5 % 0,33	F 4 % 0,26	119, 124, 713, 1124
			ï 1 % 0,06	473
117	Z+Z+Y+Z	1 % 0,06	F 1 % 0,06	121
			ï 0	
118	Ö+N+T+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	129, 689
			ï 0	

119	CDU+T+Ö+Y	2 % 0,13	F 1 % 0,06	170
			ï 1 % 0,06	546
120	T+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	172
			ï 0	
121	CDU+Ö+N+Y	6 % 0,4	F 6 % 0,4	173, 227, 554, 632, 694, 804
			ï 0	
122	Ö+N+Z+Y	20 % 1,33	F 20 % 1,33	176, 218, 241, 332, 351, 378, 522, 731, 898, 979, 1034, 1137, 1154, 1180, 1222, 1326, 1237, 1344, 1387, 1431
			ï 0	
123	CDU+Z+Ö+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	185, 1012
			ï 0	
124	N+Ö+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	192
			ï 0	

125	N+Z+Z+Y	3 %0,2	F 3 %0,2	194, 345, 1044
			ï 0	
126	Z+Ö+T+Y	4 % 0,26	F 4 % 0,26	196, 392, 893, 1329
			ï 0	
127	Ö+CDU+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1104
			ï 0	
128	CDU+N+N+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	1106, 1289
			ï 0	
129	Z+N+Y+Ö	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1292
			ï 0	
130	T+T+Y+Ö	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1302
			ï 0	

131	Z+Y+T+T	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1350
			i 0	
132	N+CDU+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1359
			i 0	
133	CDU+Ö+Y+Z	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1389
			i 0	
134	Ö+CDU+Z+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	1160, 1429
			i 0	
135	Z+Y+Ö+T	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1117
			i 0	
136	T+Z+Z+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	1126, 1498
			i 0	

137	T+Z+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1133
			i 0	
138	N+CDU+Ö+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1198
			i 0	
139	N+T+T+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	2
			i 0	
140	N+Z+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	38
			i 0	
141	N+N+Z+Y+Ö	1 % 0,06	F 1 % 0,06	84
			i 0	
142	Ö+Z+N+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	114, 718
			i 0	

143	CDU+Z+Ö+N+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	162, 1333
			ï 0	
144	CDU+Ö+Z+Z+Y	3 %0,2	F 3 %0,2	164, 191, 959
			ï 0	
145	Z+Z+Ö+Z+Y	2 % 0,13	F 0	
			ï 2 % 0,13	205, 262
146	Z+Z+T+CDU+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	208
			ï 0	
147	Z+Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	211
			ï 0	
148	Ö+T+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	212
			ï 0	

149	Ö+Z+Z+Z+Y	3 %0,2	F 3 %0,2	215, 230, 1168
			ï 0	
150	CDU+Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	F 0	
			ï 1 % 0,06	235
151	Ö+Z+N+Z+Y	3 %0,2	F 3 %0,2	250, 1094, 1433
			ï 0	
152	Ö+T+Z+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	335
			ï 0	
153	T+T+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	343
			ï 0	
154	Ö+N+Z+Z+Y	3 %0,2	F 3 %0,2	348, 865, 978
			ï 0	

155	Z+Ö+T+T+Y	3 %0,2	F 1 % 0,06	353
			ï 0	
156	Z+Z+Z+Y+N	1 % 0,06	F 1 % 0,06	368
			ï 0	
157	CDU+Ö+Z+N+Y	4 % 0,26	F 4 % 0,26	796, 877, 1189, 1223
			ï 0	
158	N+Z+Ö+Y+T	1 % 0,06	F 1 % 0,06	420
			ï 0	
159	Z+Z+Z+Ö+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	438
			ï 0	
160	CDU+Z+Z+Y+N	1 % 0,06	F 1 % 0,06	444
			ï 0	

161	CDU+Z+CDU+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	453
			i 0	
162	Ö+Z+Y+Z+N	1 % 0,06	F 1 % 0,06	500
			i 0	
163	CDU+T+Z+Ö+Y	1 % 0,06	F 0	
			i 1 % 0,06	511
164	Ö+CDU+N+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	540
			i 0	
165	CDU+CDU+Ö+Y+CDU	1 % 0,06	F 0	
			i 1 % 0,06	584
166	CDU+CDU+Ö+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	590
			i 0	

167	Ö+T+Z+Y+Z	1 % 0,06	F 1 % 0,06	616
			i 0	
168	CDU+Z+Ö+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	645
			i 0	
169	Ö+Z+T+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	654
			i 0	
170	T+Ö+T+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	656
			i 0	
171	CDU+N+T+Y+CDU	1 % 0,06	F 1 % 0,06	674
			i 0	
172	Ö+Z+T+Z+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	691, 776
			i 0	

173	CDU+Z+Ö+Y+Z	1 % 0,06	F 0	
			ï 1 % 0,06	821
174	N+Y+Ö+Z+Z	1 % 0,06	F 1 % 0,06	841
			ï 0	
175	T+T+Ö+Y+Z	1 % 0,06	F 0	
			ï 1 % 0,06	904
176	T+Z+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	941
			ï 0	
177	CDU+T+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	943
			ï 0	
178	CDU+T+N+N+Y	1 % 0,06	F 0	
			ï 1 % 0,06	981

179	Ö+CDU+N+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1001
			i 0	
180	Ö+T+CDU+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1008
			i 0	
181	N+T+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1018
			i 0	
182	CDU+Z+T+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1062
			i 0	
183	Ö+Z+Z+N+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	1066, 1336
			i 0	
184	Z+T+Ö+Y+T	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1081
			i 0	

185	Z+Z+Ö+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1093
			ï 0	
186	CDU+Ö+T+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1290
			ï 0	
187	T+T+T+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1297
			ï 0	
188	Z+Ö+T+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1301
			ï 0	
189	Z+N+N+CDU+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1331
			ï 0	
190	Z+T+Ö+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1351
			ï 0	

191	Ö+CDU+Z+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1355
			i 0	
192	N+Z+Z+Ö+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1403
			i 0	
193	Ö+N+Z+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1226
			i 0	
194	CDU+Z+N+Ö+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1249
			i 0	
195	Z+Z+N+T+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	1140, 1465
			i 0	
196	CDU+Z+Ö+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1114
			i 0	

197	Z+Z+T+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1134
			i 0	
198	CDU+T+T+N+Y	1 % 0,06	F 0	
			i 1 % 0,06	1142
199	CDU+Ö+CDU+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1156
			i 0	
200	CDU+N+N+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1176
			i 0	
201	CDU+Ö+T+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1190
			i 0	
202	CDU+Z+Ö+Y+ CDU	1 % 0,06	F 0	
			i 1 % 0,06	1192

203	Z+N+Z+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1496
			i 0	
204	CDU+Ö+T+Z+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	17
			i 0	
205	Z+Z+T+T+Y+N	1 % 0,06	F 1 % 0,06	120
			i 0	
206	CDU+Ö+N+Z+Z+Y	2 % 0,13	F 2 % 0,13	136, 331
			i 0	
207	CDU+T+Z+Z+Ö+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	182
			i 0	
208	CDU+Z+T+ CDU+Ö+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	210
			i 0	

209	Ö+T+Z+N+Y+Z	1 % 0,06	F 1 % 0,06	291
			İ 0	
210	Ö+Z+T+Y+Z+Z	1 % 0,06	F 1 % 0,06	318
			İ 0	
211	Z+Z+T+Ö+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	357
			İ 0	
212	Ö+N+Z+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	445
			İ 0	
213	Ö+Z+Z+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	602
			İ 0	
214	Ö+Z+N+T+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	638
			İ 0	

215	CDU+Z+Z+N+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	676
			i 0	
216	Ö+N+T+Z+Y+Z	1 % 0,06	F 1 % 0,06	733
			i 0	
217	CDU+Z+N+N+N+Y	1 % 0,06	F 0	
			i 1 % 0,06	734
218	CDU+Ö+N+N+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	887
			i 0	
219	Z+Ö+Z+N+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	994
			i 0	
220	CDU+Ö+Z+T+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1306
			i 0	

221	CDU+Ö+N+T+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1309
			i 0	
222	Ö+N+Z+T+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1330
			i 0	
223	Ö+Z+N+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1229
			i 0	
224	Z+Ö+Z+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1238
			i 0	
225	CDU+N+N+N+Ö+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1281
			i 0	
226	Ö+Z+Z+CDU+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1129
			i 0	

227	Z+Ö+N+Z+Y+T	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1158
			ï 0	
228	Ö+T+Z+Z+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1161
			ï 0	
229	CDU+Z+Z+Ö+Y+Z	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1171
			ï 0	
230	CDU+Z+Ö+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1178
			ï 0	
231	CDU+Ö+T+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1471
			ï 0	
232	CDU+N+T+Z+Y+CDU	1 % 0,06	F 1 % 0,06	578
			ï 0	

233	CDU+Ö+N+Z+Z+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	195
			i 0	
234	CDU+N+Z+Z+Z+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	251
			i 0	
235	Z+Ö+T+N+N+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	433
			i 0	
236	CDU+Z+T+N+N+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	443
			i 0	
237	CDU+Z+CDU+Z+Z+T+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	1132
			i 0	
238	Ö+Z+T+N+N+N+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	159
			i 0	

239	Z+N+N+N+N+N+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	442
			i 0	
240	T+T+N+CDU+Z+N+Z+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	556
			i 0	
241	CDU+Ö+Z+T+N+N+N+N+Y	1 % 0,06	F 1 % 0,06	503
			i 0	

Tarık Buğra'nın eserlerinden incelenilen cümlelerde 242 farklı söz dizimi yapısına rastlanmıştır. Bu cümleler içerisinde tekrar sıklığı en fazla olan yapı 164 (%10,93) cümle ile Y şeklinde kurulan cümlelerdir. Bu 164 cümlelerin 53 tanesi (%3,53) yüklemi isim olan cümlelerdir. Bunu 157 (%10,46) cümle ile Ö+Y, 103 (%6,86) cümle ile N+Y yapısındaki cümleler takip etmektedir.

Ö+Y yapısındaki cümlelerin 73 (%4,86) tanesinin yüklemi isimle kurulmasına karşın N+Y yapısındaki cümlelerin yalnızca 2 (%0,13) tanesi isim cümlesidir. Her iki yapıdaki cümleler iki ögeden meydana gelmesine rağmen yazar nesne alan iki ögeli cümleleri genellikle fiil cümlesi olarak kurmuştur. Yazarın Ö+Y yapısından sonra sıklıkla isim cümlesi olarak kurduğu cümle şekli Ö+Z+Y (%1,26) tipindeki cümlelerdir. Bunu %1 ile Z+Ö+Y yapısındaki cümleler takip etmektedir.

İncelenen 1500 cümle içerisinde sadece bir kere rastlanan cümle yapısı 137 tanedir. Bu cümlelerde en çok dokuz ögeli cümle yapısına rastlanmıştır. İki ögeli cümle sayısı 10, üç ögeli 51, dört ögeli, 77, beş ögeli 65, altı ögeli 29, yedi ögeli 5 ve sekiz ögeli 3'dür. %10,93'lük oranla 164 cümle sadece fiilden meydana gelmiştir.

En sık rastlanılan üç ögeli cümle tipi Ö+Z+Y'dir. Bu şekilde kurulmuş 81 (%5,4) tane cümle vardır. Bu cümleyi sırasıyla; Ö+N+Y 43 (%2,86), Z+Ö+Y 26 (%1,73) Ö+T+Y 25 (%1,66) ve T+Ö+Y 25 (%1,66) takip etmektedir.

En sık rastlanılan dört ögeli cümle tipi Ö+N+Z+Y'dir. Bu şekilde kurulmuş 20 (%1,33) tane cümle vardır. Farklı sırlanıştaki diğer dört ögeli cümlelerde kayda değer bir sıklığa rastlanmamıştır.

En sık rastlanılan beş ögeli cümle tipi CDU+Ö+Z+N+Y'dir. Bu şekilde kurulmuş 4 (%0,26) tane cümle vardır. Farklı sırlanıştaki diğer beş ögeli cümlelerde kayda değer bir sıklığa rastlanmamıştır.

Altı ögeli cümlelerden sadece CDU+Ö+N+Z+Z+Y iki kere kullanılmış, diğer beş ögeli cümlelere bir defa rastlanmıştır.

Yedi ve sekiz ögeli cümlelerin tamamına bir kere rastlanmıştır.

Dokuz ögeden meydana gelen tek cümle CDU+Ö+Z+T+N+N+N+N+Y şeklinde yapılmıştır.

İncelenen 1500 cümlede toplam 111 tane cümle dışı unsura rastlanmıştır. Bunda, çalışmamız sırasında henüz üzerinde mutabakata varılmamış, herhangi bir öge içerisinde

kesin olarak tasnif edilememiş ve, fakat, ama gibi bağlama edatlarının cümle dışı unsur olarak alınması etili olmuştur.

Cümle çeşitleri genellikle bir ve iki ögeli cümlelerde yığılmıştır. Bu durumda yazarın betimlemelerden uzak durmasının yanı sıra cümleleri değerlendirirken her yüklemi bir cümle olarak kabul etmemiz ve birbirine bağlanmış ya da sıralanmış şekilleriyle cümleleri değerlendirmeye almamız etkili olmuş olabilir. Cümleden büyük birliklerin incelenmesi hususu henüz çok yeni bir konu olduğu için üzerinde araştırmalar yapılması gerekmektedir.

**4.2. İLKÖĞRETİM 8.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILARINDA
KULLANDIKLARI SÖZ DİZİMİNİN GENEL SONUÇ TABLOSU VE
YORUMLARI**

S.N	CÜMLE TİPİ	T.S	T	T.T.S	CÜMLE NUMARASI
1	Y	45 % 3	F	26 % 1,73	84, 397, 405, 449, 532, 610, 73, 764, 849, 850, 851, 852, 902, 953, 1013, 1087, 1090, 1102, 1107, 1156, 1216, 1292, 1300, 1307, 1469, 1488
			İ	19 % 1,26	54, 163, 345, 506, 591, 690, 737, 743, 994, 1104, 1153, 158, 1318, 1322, 1387, 1408, 1451, 1461, 1499
2	Ö+Y	186 % 12,4	F	72 % 4,8	97, 99, 137, 192, 221, 249, 257, 271, 281, 322, 347, 361, 384, 430, 431, 441, 444, 46, 481, 531, 547, 562, 566, 568, 617, 625, 661, 677, 719, 770, 772, 780, 814, 815, 869, 877, 918, 921, 931, 933, 981, 1004, 1012, 1047, 1050, 1062, 1079, 1152, 1179, 1197, 1213, 1219, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1250, 1253, 1268, 1277, 1283, 1306, 1389, 1397, 1401, 1420, 1425, 1462, 1472, 1477, 1490
			İ	114 % 7,6	37, 77, 174, 175, 176, 178, 181, 241, 242, 253, 258, 298, 303, 331, 337, 338, 339, 355, 380, 416, 420, 422, 425, 426, 429, 442, 445, 496, 525, 533, 548, 574, 584, 601, 649, 653, 655, 656, 680, 703, 713, 716, 720, 749, 762, 781, 783, 792, 804, 805, 806, 821, 822, 825, 853, 855, 870, 876, 878, 890, 895, 899, 936, 946, 956, 976, 977, 990, 1028, 1029, 1033, 1039, 1044, 1051, 1054, 1055, 1060, 1068, 1082, 1086, 1091, 1092, 1098, 1108, 1111, 1114, 1116, 1138, 1172, 1193, 1236, 1252, 1260, 1265, 1266, 1290, 1291, 1327, 1363, 1381, 1395, 1398, 1402, 1409, 1413, 1439,

					1441, 1442, 1447, 1456, 1460, 1466, 1476, 1493
3	N+Y	95 % 6,33	F	95 % 6,33	17, 123, 129, 136, 157, 165, 172, 179, 219, 237, 239, 254, 270, 343, 378, 410, 421, 433, 439, 453, 456, 460, 462, 470, 502, 507, 528, 541, 571, 663, 665, 666, 678, 683, 694, 701, 702, 757, 768, 796, 812, 824, 833, 887, 889, 930, 941, 942, 965, 967, 974, 985, 995, 998, 1003, 1040, 1041, 1067, 1074, 1085, 1088, 1100, 1105, 1109, 1120, 1143, 1144, 1146, 1150, 1151, 1154, 1161, 1173, 1174, 1180, 1186, 1188, 1198, 1215, 1226, 1247, 1274, 1297, 1303, 1317, 1321, 1357, 1374, 1383, 1400, 1414, 1437, 1445, 1473, 1495
			i	0	
4	T+Y	65 % 4,33	F	64 % 4,26	85, 112, 130, 132, 135, 170, 203, 279, 344, 375, 448, 457, 474, 609, 635, 637, 647, 652, 673, 695, 712, 715, 725, 738, 759, 786, 793, 840, 843, 848, 893, 894, 898, 904, 943, 959, 960, 983, 1045, 1048, 1071, 1072, 1106, 1137, 1148, 1160, 1171, 1202, 1210, 1293, 1295, 1329, 1360, 1368, 1369, 1388, 1392, 1407, 1410, 1415, 1418, 1440, 1443, 1496
			i	1 % 0,06	374

5	Z+Y	73 % 4,86	F	66 % 4,4	49, 55, 76, 100, 120, 173, 225, 245, 286, 293, 358, 401, 435, 440, 450, 499, 504, 505, 508, 527, 534, 542, 551, 592, 597, 616, 624, 648, 657, 684, 686, 709, 735, 756, 766, 767, 773, 810, 827, 839, 846, 863, 867, 926, 972, 982, 1096, 1121, 1178, 1192, 1240, 1273, 1298, 1308, 1320, 1323, 1382, 1384, 1412, 1424, 1459, 1474, 1478, 1479, 1480, 1497
			i	7 % 0,46	320, 500, 501, 503, 729, 1064, 1299
6	CDU+Y	4 % 0,26	F	4 % 0,26	73, 1429, 1432, 1433
			i	0	
7	Y+Ö	2 % 0,13	F	0	
			i	2 % 0,13	348, 1269
8	Y+N	1 % 0,06	F	0	
			i	1 % 0,06	53

9	Ö+N+Y	74 % 4,93	F	73 % 4,86	19, 20, 23, 91, 92, 116, 140, 142, 148, 152, 180, 193, 194, 195, 199, 200, 210, 215, 280, 290, 317, 321, 350, 368, 389, 415, 438, 487, 493, 497, 538, 577, 578, 618, 658, 698, 752, 771, 789, 790, 800, 801, 835, 873, 883, 906, 925, 954, 973, 978, 1075, 1093, 1095, 1134, 1135, 1166, 1228, 1232, 1233, 1267, 1279, 1280, 1319, 1324, 1344, 1351, 1379, 1405, 1430, 1431, 1450, 1464, 1481
			ï	1 % 0,06	628
10	Ö+T+Y	53 % 3,53	F	48 % 3,2	24, 27, 74, 90, 115, 126, 128, 139, 141, 144, 153, 188, 250, 315, 319, 363, 417, 459, 463, 464, 465, 466, 471, 472, 485, 492, 530, 575, 576, 600, 697, 724, 813, 881, 905, 915, 947, 964, 988, 1008, 1022, 1057, 1077, 1222, 1259, 1359, 1394, 1404
			ï	5 % 0,33	82, 387, 696, 986, 1112

11	Ö+Z+Y	127 % 8,46	F	88 % 5,86	36, 41, 42, 75, 111, 127, 138, 145, 158, 171, 97, 198, 207, 211, 212, 233, 311, 312, 313, 314, 327, 357, 367, 372, 400, 427, 432, 473, 478, 489, 529, 536, 555, 567, 595, 602, 603, 613, 659, 672, 718, 736, 753, 754, 787, 788, 791, 796, 799, 803, 861, 865, 872, 874, 882, 885, 901, 909, 912, 913, 916, 923, 932, 938, 948, 975, 984, 987, 1009, 1015, 1061, 1063, 1076, 1113, 1136, 1167, 1185, 1196, 1211, 1229, 1254, 1256, 1275, 1282, 1316, 1455, 1489, 1500
			ï	39 % 2,6	33, 34, 164, 166, 167, 201, 227, 334, 370, 479, 565, 583, 598, 644, 739, 747, 748, 798, 802, 858, 907, 924, 935, 940, 1007, 1020, 1021, 1030, 1065, 1073, 1175, 1200, 1214, 1326, 1354, 1375, 1390, 1444, 1470
12	N+Ö+Y	5 % 0,33	F	5 % 0,33	295, 328, 377, 606, 1184
			ï	0	
13	T+Ö+Y	61 % 4,06	F	26 % 1,73	105, 106, 107, 108, 349, 404, 468, 662, 664, 714, 775, 875, 952, 979, 989, 997, 1081, 1142, 1176, 1204, 1294, 1325, 1371, 1423, 1475, 1492
			ï	35 % 2,33	43, 162, 288, 335, 340, 353, 543, 544, 650, 676, 740, 776, 777, 778, 823, 910, 951, 1014, 1024, 1025, 1026, 1027, 1031, 1032, 1033, 1080, 1119, 1201, 1025, 1249, 1262, 1331, 1333, 1377, 1422

14	Z+Ö+Y	45 % 3	F	32 % 2,13	93, 121, 160, 182, 184, 285, 403, 424, 553, 560, 569, 581, 588, 605, 615, 643, 699, 711, 765, 784, 794, 828, 968, 1018, 1162, 1194, 1270, 1305, 1310, 1349, 1370, 1391
			ï	13 % 0,86	161, 366, 579, 682, 826, 862, 866, 950, 1069, 1168, 1328, 1332, 1487
15	CDU+Ö+Y	6 % 0,4	F	3 % 0,2	81, 512, 745
			ï	3 % 0,2	60, 71, 520
16	N+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	706
			ï	0	
17	T+N+Y	21 % 1,4	F	21 % 1,4	31, 109, 113, 132, 156, 168, 169, 436, 437, 443, 645, 675, 939, 1042, 1122, 1159, 1195, 1209, 1353, 1355, 1438
			ï	0	
18	Z+N+Y	49 % 3,26	F	47 % 3,13	118, 119, 125, 150, 183, 187, 238, 247, 255, 259, 264, 265, 269, 274, 300, 330, 365, 418, 434, 535, 604, 629, 631, 632, 633, 639, 674, 731, 742, 758, 795, 811, 834, 842, 914, 1115, 1125, 1177, 1239, 1264, 1296, 1335, 1342, 1346, 1417, 1427, 1471
			ï	2 % 0,13	309, 1132

19	CDU+N+Y	7 % 0,46	F	6 % 04	7, 70, 514, 670, 679, 1428
			i	1 % 0,06	671
20	N+T+Y	20 % 1,33	F	20 % 1,33	30, 48, 78, 155, 240, 305, 393, 596, 623, 717, 721, 722, 723, 963, 1002, 1181, 1189, 1191, 1396, 1486
			i	0	
21	T+T+Y	5 % 0,33	F	5 % 0,33	83, 545, 891, 1221, 1491
			i	0	
22	Z+T+Y	58 % 3,86	F	58 % 3,86	22, 51, 52, 117, 186, 209, 268, 284, 289, 297, 306, 307, 308, 379, 413, 419, 452, 539, 559, 564, 620, 630, 687, 730, 734, 736, 774, 779, 807, 809, 830, 831, 841, 864, 945, 962, 999, 1000, 1017, 1099, 1110, 1140, 1163, 1187, 1220, 1237, 1301, 1309, 1339, 1345, 1347, 1348, 1350, 1378, 1393, 1452, 1453, 1454
			i	0	

23	CDU+T+Y	2 % 0,13	F	1 % 0,06	746
			i	1 % 0,06	669
24	N+Z+Y	42 % 2,8	F	41 % 2,73	21, 35, 88, 89, 103, 114, 324, 356, 382, 383, 385, 386, 423, 455, 498, 552, 573, 607, 626, 654, 744, 797, 888, 958, 980, 1036, 1058, 1066, 1070, 1103, 1118, 1139, 1149, 1182, 1183, 1190, 1217, 1261, 1356, 1467, 1494
			i	1 % 0,06	398
25	T+Z+Y	18 % 1,2	F	17 % 1,13	38, 364, 407, 408, 409, 554, 557, 755, 892, 908, 969, 1005, 1016, 1046, 1141, 1145, 1203
			i	1 % 0,06	196
26	Z+Z+Y	32 % 2,13	F	29 % 1,93	104, 177, 185, 275, 278, 294, 302, 354, 373, 428, 510, 561, 636, 642, 651, 689, 704, 750, 761, 819, 838, 84, 857, 957, 971, 1199, 1272, 1340, 1380
			i	3 % 0,2	526, 1052, 1053

27	CDU+Z+Y	3 % 0,2	F	3 % 0,2	2, 4, 540
			i	0	
28	Ö+Y+T	2 % 0,13	F	1 % 0,06	917
			i	1 % 0,06	94
29	N+Y+Ö	1 % 0,06	F	1 % 0,06	627
			i	0	
30	T+Y+Z	1 % 0,06	F	1 % 0,06	376
			i	0	
31	Z+Y+N	1 % 0,06	F	1 % 0,06	685
			i	0	

32	Z+Y+Z	2 % 0,13	F	2 % 0,13	733, 832
			i	0	
33	Z+Y+Ö	2 % 0,13	F	2 % 0,13	205, 1157
			i	0	
34	Z+Y+T	2 % 0,13	F	2 % 0,13	287, 638
			i	0	
35	Ö+Y+N	2 % 0,13	F	2 % 0,13	1255, 12
			i	0	
36	N+Y+T	1 % 0,06	F	1 % 0,06	446
			i	0	
37	CDU+Y+Ö	1 % 0,06	F	0	897
			i	1 % 0,06	

38	CDU+N+Ö+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1
			i	0	
39	CDU+N+T+Y	2 % 0,13	F	2 % 0,13	3, 12
			i	0	
40	CDU+Ö+N+Y	3 % 0,2	F	3 % 0,2	5, 68, 521
			i	0	
41	CDU+Ö+T+Y	3 % 0,2	F	2 % 0,13	72, 519
			i	1 % 0,06	8
42	CDU+Z+Ö+Y	2 % 0,13	F	1 % 0,06	9
			i	1 % 0,06	1366

43	CDU+Ö+Z+Y	7 % 0,46	F	3 % 0,2	11, 69, 513
			i	4 % 0,26	57, 63, 522, 741
44	CDU+T+N+Y	2 % 0,13	F	2 % 0,13	13, 523
			i	0	
45	Ö+Y+T+T	2 % 0,13	F	2 % 0,13	16, 1362
			i	0	
46	Z+T+N+Y	9 % 0,6	F	9 % 0,6	18, 346, 352, 608, 681, 903, 1037, 1123, 1225
			i	0	
47	Ö+T+N+Y	13 % 0,86	F	13 % 0,86	25, 143, 217, 369, 394, 458, 482, 589, 817, 1019, 1234, 1286, 1311
			i	0	
48	Ö+N+Z+Y		F	21 % 1,4	26, 39, 79, 96, 110, 206, 208, 231, 251, 362, 381, 537, 586, 634, 816, 818, 836, 919, 1313, 1367, 1426
			i	0	

49	Z+Ö+Z+Y	18 % 1,2	F	17 % 1,13	32, 202, 246, 267, 301, 388, 402, 406, 412, 556, 1129, 1131, 1133, 1169, 1304, 1385, 1435
			i	1 % 0,06	1330
50	T+Z+N+Y	7 % 0,46	F	6 % 0,4	44, 707, 760, 1038, 1170, 1218
			i	1 % 0,06	326
51	Ö+Z+N+Y	25 % 1,66	F	25 % 1,66	40, 133, 147, 149, 191, 213, 216, 222 232, 276, 299, 342, 491, 587, 622, 640, 854, 879, 886, 900, 922, 1010, 1231, 1235, 1449
			i	0	
52	T+Z+Ö+Y	5 % 0,33	F	1 % 0,06	1421
			i	4 % 0,26	45, 46, 47, 1056
53	Z+N+T+Y	2 % 0,13	F	2 % 0,13	50, 593
			i	0	

54	Z+Z+N+Y	9 % 0,6	F	9 % 0,6	56, 692, 705, 970, 992, 1238, 1338, 1376, 1416
			i	0	
55	CDU+T+Z+Y	3 % 0,2	F	2 % 0,13	58, 524
			i	1 % 0,06	516
56	CDU+T+Ö+Y	1 % 0,06	F	0	
			i	1 % 0,06	64
57	CDU+Z+Z+Y	2 % 0,13	F	1 % 0,06	67
			i	1 % 0,06	62
58	CDU+Z+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	80
			i	0	

59	Ö+T+Z+Y	12 % 0,8	F	11 % 0,86	86, 224, 486, 660, 884, 927, 1001, 1227, 1251, 1281, 1406
			ï	1 % 0,73	341
60	Ö+T+Y+N	1 % 0,06	F	1 % 0,06	87
			ï	0	
61	Ö+N+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	95
			ï	0	
62	T+Z+Z+Y	2 % 0,13	F	2 % 0,13	98, 1419
			ï	0	
63	Z+Ö+N+Y	9 % 0,6	F	9 % 0,6	101, 124, 248, 272, 310, 414, 829, 934, 1084
			ï	0	

64	Ö+Z+Z+Y	13 % 0,86	F	10 % 0,66	102, 137, 229, 252, 871, 880, 1006, 1083, 1165, 1284
			i	3 % 0,2	228, 230, 708
65	Z+Ö+T+Y	17 % 1,13	F	17 % 1,13	122, 226, 282, 283, 304, 359, 488, 611, 782, 808, 859, 911, 1078, 1101, 1258, 1386, 1458
			i	0	
66	Ö+Z+T+Y	23 % 1,53	F	23 % 1,53	146, 218, 220, 223, 224, 243, 316, 318, 374, 476, 480, 484, 490, 494, 580, 710, 728, 896, 1011, 1049, 1263, 1465, 1498
			i	0	
67	Ö+N+T+Y	13 % 0,86	F	13 % 0,86	151, 189, 190, 214, 351, 360, 371, 475, 483, 582, 585, 1276, 1287
			i	0	
68	Z+Z+Z+Y	4 % 0,26	F	4 % 0,26	236, 856, 868, 911
			i	0	
69	Z+Z+T+Y	14 % 0,93	F	14 % 0,93	256, 261, 262, 266, 691, 735, 785, 860, 1147, 1224, 1302, 1334, 1336, 1343
			i	0	

70	Z+Z+Ö+Y	4 % 0,26	F	4 % 0,26	273, 277, 549, 550
			ï	0	
71	Z+T+Ö+Y	10 % 0,66	F	9 % 0,6	292, 296, 391, 546, 837, 961, 1127, 1341, 1364
			ï	1 % 0,06	
72	N+T+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	323
			ï	0	
73	T+Ö+Z+Y	7 % 0,46	F	7 % 0,46	329, 411, 1206, 1207, 1314, 1315, 1399
			ï	0	
74	N+Z+Ö+Y	2 % 0,13	F	2 % 0,13	325, 1411
			ï	0	

75	T+Ö+N+Y	4 % 0,26	F	4 % 0,26	333, 599, 1034, 1155
			i	0	
76	T+Z+Z+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	392
			i	0	
77	T+Z+Z+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	392
			i	0	
78	N+Z+Z+Y	5 % 0,33	F	5 % 0,33	395, 396, 929, 1043, 1059
			i	0	
79	Z+N+Ö+Y	2 % 0,13	F	1 % 0,06	558
			i	1 % 0,06	
80	Z+CDU+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	399
			i	0	

81	CDU+Z+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	518
			i	0	
82	Z+Z+Y+Ö	1 % 0,06	F	1 % 0,06	590
			i	0	
83	Ö+N+Z+Y	2 % 0,13	F	2 % 0,13	594, 955
			i	0	
84	Z+N+Y+T	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1468
			i	0	
85	T+Ö+T+Y	1 % 0,06	F	0	667
			i	1 % 0,06	
86	Z+N+Z+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	847
			i	0	

87	N+T+Z+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	928
			i	0	
88	Ö+N+Y+T	1 % 0,06	F	1 % 0,06	937
			i	0	
89	Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	966
			i	0	
90	N+Z+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1128
			i	0	
91	Ö+Z+Y+T	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1164
			i	0	

92	Z+T+Z+Y	1 % 0,06	F	0	1257
			i	1 % 0,06	
93	Z+Z+Y+Ö	2 % 0,13	F	2 % 0,13	1352, 1484
			i	0	
94	Z+Ö+Y+T	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1372
			i	0	
95	Ö+CDU+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1463
			i	0	
96	CDU+Ö+Z+Y+CDU	1 % 0,06	F	1 % 0,06	6
			i	0	
97	CDU+Ö+Z+Z+Y	2 % 0,13	F	2 % 0,13	10, 204
			i	0	

98	CDU+N+Z+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	14
			i	0	
99	CDU+Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	66
			i	0	
100	CDU+Ö+N+Z+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	15
			i	0	
101	Ö+T+Z+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	28
			i	0	
102	CDU+Z+T+Z+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	65
			i	0	
103	Ö+Z+Z+T+Y	3 % 0,2	F	3 % 0,2	154, 646, 820
			i	0	

104	Z+Ö+T+N+Y	4 % 0,26	F	4 % 0,26	159, 688, 845, 1212
			ï	0	
105	Ö+Z+N+T+Y	4 % 0,26	F	4 % 0,26	234, 291, 477, 1288
			ï	0	
106	Z+Z+T+Ö+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	260
			ï	0	
107	Z+Z+Z+Z+Y	2 % 0,13	F	2 % 0,13	263, 1448
			ï	0	
108	T+Z+Z+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	322
			ï	0	
109	Ö+Z+Z+N+Y	3 % 0,2	F	3 % 0,2	336, 1285, 1289
			ï	0	

110	Z+Ö+Z+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	390, 1361
			i	0	
111	Z+Ö+Z+N+Y	2 % 0,13	F	2 % 0,13	511, 1124
			i	0	
112	Z+T+Z+Ö+Y	3 % 0,2	F	2 % 0,13	469, 1241
			i	1 % 0,06	
113	Z+Ö+N+Z+Y	3 % 0,2	F	3 % 0,2	612, 727, 1126
			i	0	
114	Ö+Z+T+Z+Y	2 % 0,13	F	2 % 0,13	563, 914
			i	0	
115	Z+Z+Z+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1248
			i	0	

116	Ö+T+N+Z+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	614
			i	0	
117	Z+Ö+Z+Z+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	619
			i	0	
118	CDU+Z+T+Ö+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	621
			i	0	
119	Z+Ö+T+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	693
			i	0	
120	Z+Z+N+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	700
			i	0	
121	T+Ö+Z+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	949
			i	0	

122	Z+Z+Ö+Z+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	993
			i	0	
123	Ö+Z+T+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1208
			i	0	
124	Z+Z+Ö+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1223
			i	0	
125	Z+Z+T+N+Y	2 % 0,13	F	2 % 0,13	1271, 1337
			i	0	
126	T+Ö+N+Z+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1403
			i	0	
127	Ö+T+Z+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1446
			i	0	

128	Z+Z+Z+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1485
			i	0	
129	Z+T+Z+N+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	29
			i	0	
130	CDU+Z+Z+Ö+Z+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	61
			i	0	
131	T+Ö+Z+T+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	447
			i	0	
132	Z+Z+Ö+T+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	751
			i	0	
133	Ö+Z+Z+Z+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	92
			i	0	

134	T+Z+Ö+Z+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1023
			i	0	
135	Z+Z+Z+N+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1117
			i	0	
136	Ö+Z+Z+Z+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1278
			i	0	
137	Z+Ö+Z+N+Z+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1358
			i	0	
138	CDU+Ö+Z+N+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	59
			i	0	
139	Ö+N+Z+Z+Z+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1373
			i	0	

140	Z+Z+Ö+T+N+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1436
			i	0	
141	T+Z+Z+Z+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1457
			i	0	
142	Z+Z+Ö+N+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1483
			i	0	
143	CDU+Z+Z+T+N+CDU+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	515
			i	0	
144	CDU+Z+Z+Ö+Z+T+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	517
			i	0	
145	Ö+Z+Z+T+Y+N+T	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1230
			i	0	

146	Z+Z+Ö+Z+T+N+Y	1	F	1	1482
		% 0,06		% 0,06	
			i	0	

İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin söz dizimi incelendiğinde 46 çeşit cümle ile karşılaşmıştır. Bu cümle türlerinin 186 (% 12,4) tanesini Ö+Y türündeki cümleler oluşturmaktadır. Bunu % 8,46 oranla Ö+Z+Y tipindeki cümleler ve % 6,33 oranıyla N+Y' den oluşan cümleler takip etmektedir.

Yüklemi fiilden oluşan en çok öge tipi N+Y'dir. Buradaki fiil yüzdesi %6,33'tür. Bunu % 4,4 oranla Z+Y tipindeki ve % 4,26 oranla N+Y tipindeki cümleler takip etmektedir. Yüklemi isimden oluşan en çok öge tipi ise Ö+Y'dir. Buradaki isim yüzdesi % 7,6'dır. Bunu % 2,6 oranla Ö+Z+Y tipindeki ve % 2,33 oranla T+Ö+Y tipindeki cümleler takip etmektedir.

İlköğretim 8. sınıf öğrencileri söz dizimlerini genellikle zarflarla zenginleştirmiştir. 1500 cümlede toplam 178 tane zarf bulunmaktadır.

İncelenen 1500 cümlede toplam 33 tane cümle dışı unsura rastlanmıştır. Bunda, çalışmamız sırasında henüz üzerinde mutabakata varılmamış, herhangi bir öge içerisinde kesin olarak tasnif edilememiş ve, fakat, ama gibi bağlama edatlarının cümle dışı unsur olarak alınması etili olmuştur.

Cümlelerin genellikle iki ve üç ögeli olan cümle tiplerinde yoğunlaşmış olduğu dikkat çekmektedir. Bu da ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin anlatımlarında çok fazla ayrıntıya girmediğini göstermektedir.

Tablo incelendiğinde sadece yüklemden oluşmuş cümle sayısının 45 (%3) olduğu görülmektedir.

İki ögeli cümlelerde en çok kullanılan cümle tipi Ö+Y'dir. Bu şekilde oluşmuş cümle sayısının 186 (%12,4) olduğu görülmektedir. Bunu 95 (%6,3) tane ile N+Y ve 73 (%4,46) tane ile Z+Y tipindeki cümleler takip etmektedir.

Üç ögeli cümlelerde en çok kullanılan cümle tipi Ö+Z+Y'dir. Bu şekilde oluşmuş cümle sayısının 127 (%8,46) olduğu görülmektedir. Bunu 74 (%4,93) tane ile Ö+N+Y ve 61 (%4,06) tane ile T+Ö+Y tipindeki cümleler takip etmektedir.

Dört ögeli cümlelerde en çok kullanılan cümle tipi Ö+Z+N+Y'dir. Bu şekilde oluşmuş cümle sayısının 25 (%1,66) olduğu görülmektedir. Bunu 18 (%1,12) tane ile Z+Ö+N+Y ve 16(%1,06) tane ile Z+Ö+Z+Y tipindeki cümleler takip etmektedir.

Beş ögeli cümlelerden Ö+Z+N+T+Y ve Z+Ö+T+N+Y %0,26 ile en çok kullanılan şekillerdir. Diğer beş ögeli cümle tiplerinde kayda değer bir sıklığa rastlanılamamıştır.

Altı ve yedi ögeli cümlelerin tamamı sadece bir kez kullanılmıştır.

Sekiz ve dokuz ögeli cümle yoktur.

V. BÖLÜM

TARIK BUĞRA VE İLKÖĞRETİM 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SÖZ DİZİMLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI SONUCU

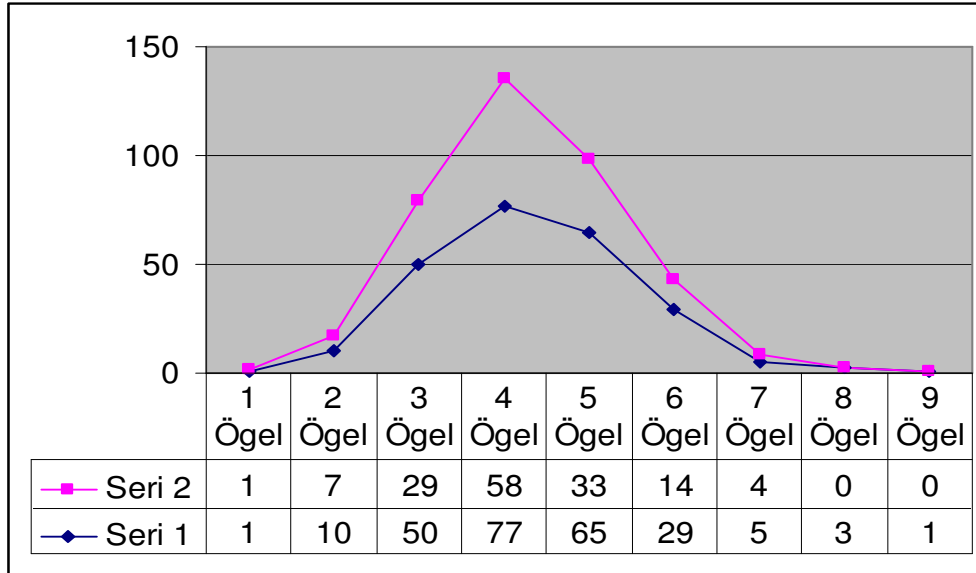
5.1.YÜKLEMLERİN İSİM VE FİİL OLMASI YÖNÜNDEN KARŞILAŞTIRILMASI

YÜKLEMİN TÜRÜ	TARIK BUĞRA'NIN CÜMLELERİNİN GENEL SONUCU(%)	ÖĞRENCİLERİN CÜMLELERİNİN GENEL SONUCU(%)
<i>FİİL</i>	1214 (%80,93)	1268 (%84,53)
<i>İSİM</i>	286 (%19,06)	232 (%15,46)
TOPLAM	1500	1500

Yazarımız eserlerinde %81,66 oranında fiile yer verirken öğrencilerimiz %62,2 oranında yer vermiştir. Bu oranlar açıkça yüklemelerde fiil kullanımının yaygın olduğunu göstermektedir. Yüklemelerde isim kullanımı Tarık Buğra'nın eserlerinde %18,33 iken öğrencilerde %37,8'dır. Öğrencilerin isim cümlelerini yazara göre daha çok kullandıkları görülmüştür.

**5.2. ÖĞE SAYISINA GÖRE TARIK BUĞRA’NIN VE ÖĞRENCİLERİN
KULLANDIKLARI CÜMLE TİPLERİNİN SAYI YÖNÜNDEN
KARŞILAŞTIRILMASI**

ÖĞE SAYISI	GENEL SONUCU	ÖĞRENCİLERİN GENEL SONUCU
<i>1 ÖĞELİ</i>	<i>1 Tip Cümle</i>	<i>1Tip Cümle</i>
<i>2 ÖĞELİ</i>	<i>10 Tip Cümle</i>	<i>7 Tip Cümle</i>
<i>3 ÖĞELİ</i>	<i>50 Tip Cümle</i>	<i>29 Tip Cümle</i>
<i>4 ÖĞELİ</i>	<i>77 Tip Cümle</i>	<i>58 Tip Cümle</i>
<i>5 ÖĞELİ</i>	<i>65Tip Cümle</i>	<i>33 Tip Cümle</i>
<i>6 ÖĞELİ</i>	<i>29 Tip Cümle</i>	<i>14 Tip Cümle</i>
<i>7 ÖĞELİ</i>	<i>5 Tip Cümle</i>	<i>4 Tip Cümle</i>
<i>8 ÖĞELİ</i>	<i>3 Tip Cümle</i>	<i>Yoktur.</i>
<i>9 ÖĞELİ</i>	<i>1 Tip Cümle</i>	<i>Yoktur.</i>

Tabloda ve grafikte birbirine paralel artış ve azalışlar dikkat çekmektedir.

İki öge ile kurulabilecek çoğu cümle tipine hem yazar hem öğrenciler yer vermiştir.

Üç ögeli cümle sayısı yazarda 50 cümle iken öğrencilerde bu sayı yazarın kullandığı üç ögeli cümlelerin yarısından biraz fazladır.

Hem yazarda hem de öğrencilerde en çok dört ögeli cümlelerin değişik sıralanışlarının kullanıldığı görülmektedir. Beş ögeli cümlelerin kullanımında sayı hem yazarda hem de öğrencilerde üç ögeli cümlelerin kullanımına yakın olmuştur. Altı ögeli cümlelerde kullanım hem yazarda hem de öğrencilerde iki ögeli cümlelerin kullanımının iki katı olmuştur. 7, 8, 9 ögelilerde kullanımın neredeyse hiç olmadığını görmekteyiz. Yazar öğrencilere göre daha çok ögeli cümleler kullanması çalışmanın beklentileri arasındadır. 8 ve 9 ögeli cümleleri öğrenciler hiç kullanmazken yazarda bu tür cümlelere toplam 4 örnek vardır.

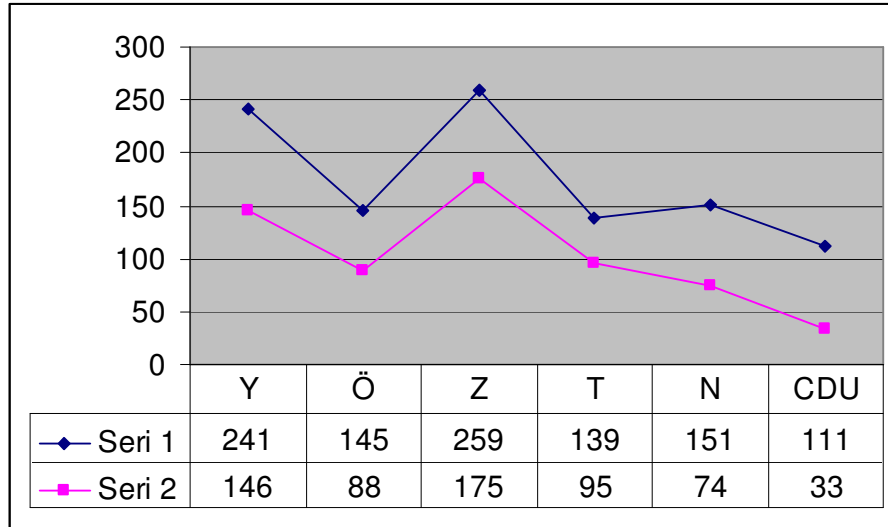
**5.3YÜKLEMİN SONDA KULLANILMASINA GÖRE TARIK BUĞRA’NIN VE
ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIRILMASI**

YÜKLEMİN YERİ	TARIK BUĞRA’NIN CÜMLELERİNİN GENEL SONUCU(%)	ÖĞRENCİLERİN CÜMLELERİNİN GENEL SONUCU(%)
<i>SONDA BULUNAN</i>	165 (%68,46)	124 (%84,93)
<i>SONDA BULUNMAYAN</i>	76 (%31,53)	22 (%15,06)
TOPLAM	241	146

Bu tablodan da anlaşılacağı gibi cümlelerde genellikle yüklemi sona koymak bir alışkanlık haline gelmiştir. Özellikle bu alışkanlık kendini yazılı metinlerde göstermektedir. Hem yazar hem öğrenciler yüklemi sona koyma eğilimindedirler. Buradan hareketle denilebilir ki, söz dizimimizde sonda bulunan hâkim unsur yüklemidir.

**5.4.KULLANDIKLARI ÖĞE BAKIMINDAN TARIK BUĞRA’NIN VE
ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIRILMASI**

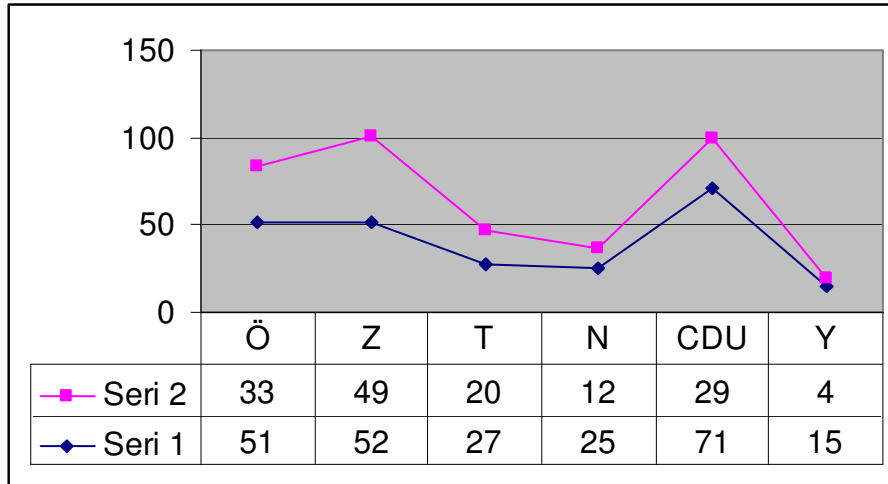
ÖĞE TÜRÜ	TARIK BUĞRA’NIN KULLANDIĞI ÖGELERİN GENEL TOPLAMI(%)	ÖĞRENCİLERİN KULLANDIKLARI ÖGELERİN GENEL TOPLAMI(%)
<i>YÜKLEM</i>	241 (%23,04)	146 (%23,89)
<i>ÖZNE</i>	145 (%13,86)	88 (%14,40)
<i>ZARF</i>	259 (%24,76)	175 (%28,64)
<i>TÜMLEÇ</i>	139 (%13,28)	95 (%15,54)
<i>NESNE</i>	151 (%14,43)	74 (%12,11)
<i>CÜMLE DIŞI UNSUR</i>	111 (%10,61)	33 (%5,40)
TOPLAM	1046	611

Tabloda ve grafikte artış ve azalışların birbirine paralel gitmesi dikkat çekicidir. Bu tablodan ve grafikten de anlaşılacağı gibi söz diziminde kelimeleri seçerken genellikle zaman, durum, yön, miktar belirten kelimelere yer verilmektedir. Zarf kullanma oranı yazarda %24,76 iken, öğrencilerde %28,64'dür. Yazarda %23,04 ve öğrencilerde %23,89 oranıyla zarfı yüklem izlemektedir ki, bu yüklem sayıları zaten her yüklem bir cümle sayıldığı için cümle sayıları ile eşittir. Daha sonra karşımıza tümleç kullanımının çokluğu çıkmaktadır. Bu yazarda %13,28 oranındayken öğrencilerimizde %15,54 oranındadır. Bunları yazarda %13,86 öğrencilerimizde %14,40 oranıyla özne takip etmektedir. Daha sonra sırasıyla yazarda %14,43 ve öğrencilerde %12,11 oranıyla nesnelere, yazarda %10,61 ve öğrencilerde %5,40 oranıyla cümle dışı unsurlar izlemektedir.

5.5. TARIK BUĞRA'NIN VE İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLEYE BAŞLAMA ŞEKLİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

CÜMLEYE BAŞLANILAN ÖGE	TARIK BUĞRA'NIN CÜMLEYE BAŞLADIĞI ÖGE GENEL TOPLAMI (%)	İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLEYE BAŞLADIĞI ÖGE GENEL TOPLAMI (%)
ÖZNE	51 (%21,16)	33 (%22,60)
ZARF	52 (%21,57)	49 (%33,56)
TÜMLEÇ	27 (%11,20)	20 (%13,69)
NESNE	25 (%10,37)	12 (%8,21)
CÜMLE DIŞI UNSUR	71 (%29,46)	29 (%19,86)
YÜKLEM	15 (%6,22)	4 (%2,73)
TOPLAM	241	146

Zarfların baskın kullanımı kendini cümle başlarında da göstermektedir. Tarık Buğra cümlelerine % 21,57 oranında zarfla başlarken öğrenciler %33,56 oranıyla cümleye zarfla başlamaktadır. Yazar cümlelerine % 29,46'lık bir cümle dışı unsurlarla başlarken öğrenciler cümle başında cümle dışı unsur % 19,86 ile kullanmışlardır. Her zaman cümle başı unsur olarak düşünülen özne ise bu sıralamada üçüncü sıradadır. Tarık Buğra cümle başında özneyi %21,16 oranında, öğrenciler %22,160 oranında kullanmıştır. Cümle başında tümleç kullanımı Tarık Buğra'da %11,20 öğrencilerde %13,69'dur. Cümle başında Tarık Buğra %10,37 oranında, öğrenciler ise %8,21 oranında nesneye yer vermiştir. Her zaman cümle sonu unsur olarak düşünülen yüklem cümle başına alındığı örneklerle hem yazar hem öğrencilerde rastlamak mümkündür. Yazar cümle başında % 6,22 oranında yüklem kullanırken öğrenciler %2,73 oranında cümle başında yüklem kullanmışlardır.

5.6. TARIK BUĞRA'NIN VE ÖĞRENCİLERİN EN ÇOK KULLANDIKLARI CÜMLE TİPLERİ BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

KULLANIM SIRALAMASI	TARIK BUĞRA'NIN EN ÇOK KULLANDIĞI CÜMLE TİPİ (%)	ÖĞRENCİLERİN EN ÇOK KULLANDIĞI CÜMLE TİPİ (%)
1	Y (%10,93)	Ö+Y (% 12,40)
2	Ö+Y (% 10,46)	Ö+Z+Y (% 8,46)
3	N+Y (% 6,86)	N+Y (% 6,33)

Ö+Y türündeki cümleler hem Tarık Buğra'nın eserlerinde hem de öğrencilerin yazılarında dikkat çekmektedir. Yazar Ö+Y türündeki cümleleri %10,46 oranında kullanırken öğrenciler %12,40 oranında kullanmıştır. Bu da çok fazla ayrıntıya girmeden fiili ve failini belirten cümlelerin kullanımının öğrenci ve yazarımızda baskın olduğunu göstermektedir. İkinci olarak en fazla kullanılan cümle tipinin N+Y olduğunu görmekteyiz. Bu cümle yazarımızda %6,86 oranında kullanılırken öğrencilerimizde %6,33 oranında kullanılmıştır. Öğrenciler Ö+Z+Y şeklinde kurulan cümleleri %8,46 oranında kullanırken yazarın en sık kullandığı cümle tipleri bir ve iki ögeli olanlardır.

5.7. TARIK BUĞRA'NIN VE ÖĞRENCİLERİN ARTAN ÖGELERE GÖRE EN ÇOK KULLANDIKLARI ÖGE TİPİ

ÖGE SAYISI	TARIK BUĞRA'NIN EN ÇOK KULLANDIĞI ÖGE TİPİ	ÖĞRENCİLERİN EN ÇOK KULLANDIĞI ÖGE TİPİ
1 ÖGE	Y (%10,93)	Y (%1,63)
2 ÖGE	Ö+Y (% 10,46)	Ö+Y (% 12,40)
3 ÖGE	Ö+Z+Y (% 5,4)	Ö+Z+Y (%8,46)
4 ÖGE	Ö+Z+N+Y (0,86)	Ö+Z+N+Y (%1,66)
5 ÖGE	CDU+Ö+Z+N+Y (%0,26)	Ö+Z+N+T+Y Z+Ö+T+N+Y (%0,2)
6 ÖGE	CDU+Ö+N+Z+Z+Y (%0,13)	HEPSİ 1 TANEDİR. (%0,06)
7 ÖGE	FARKLI DİZİLİŞTE 5 ÖGE (%0,06)	HEPSİ 1 TANEDİR. (%0,06)
8 ÖGE	FARKLI DİZİLİŞTE 3 ÖGE (%0,06)	YOK
9 ÖGE	CDU+Ö+Z+T+N+N+N+N+Y (%0,06)	YOK

Bir ögeli cümle kullanımında cümlelerin temel unsuru yüklem bulunmaktadır. Tek ögeli cümle oranı yazarıda %10,93 öğrencilerde %1,63'tür. Yazarın kullandığı tek ögeli cümleler öğrencilerin kullandığı tek ögeli cümlelerden on kata daha fazladır. Bunda araştırmaya konu aldığımız tahkiyeli eserlerde karşılıklı konuşmaların çok fazla olmasından kaynaklanmaktadır.

İki ögeli cümlelerde en çok kullanılan öge sıralanışı Ö+Y şeklindedir. Bu öge yazar tarafından %10,46 oranında kullanılırken öğrencilerimizde bu oranın artarak %12,40'a ulaştığı görülmektedir.

Üç ögeli cümle kullanımında yazarımız tarafından en çok tercih edilen Ö+Z+Y türündeki cümlelerdir. Bu tür cümleler yazarıda %5,4 oranında yer almaktadır. Öğrencilerin üç ögeli cümleler içinde en çok tercih ettiği sıralanış ise %8,46 oranıyla Ö+Z+Y' dir.

Yazarımızın dört ögeli cümlelerde en fazla tercih ettiği sıralanış %0,86 oranıyla Ö+Z+N+Y' dir. Öğrencilerimiz ise %1,66 oranıyla aynı sıralanışı daha fazla kullanmışlardır.

Öge sayısı arttıkça kullanılma oranı düşmektedir. Beş ögeli cümle olarak %0,26 oranıyla yazar CDU+Ö+Z+N+Y sıralanışını seçerken öğrencilerimiz Ö+Z+N+T+Y Z+Ö+T+N+Y sıralanışındaki cümleleri %0,2 oranıyla eşit sayıda kullanmıştır.

Altı ögeli cümlelerde yazar tarafından en çok kullanılan sıralanış %0,13 ile CDU+Ö+N+Z+Z+Y olurken öğrenciler sadece bir tane altı ögeli cümle kullanmışlardır.

Yazar, yedi ögeli cümleleri beş farklı dizilişte birer kere kullanmıştır. Bu dizilişin tüm cümlelere oranı % 0,06'dır.

Yazar, sekiz ögeli cümleleri üç farklı dizilişte birer kere kullanmıştır. Bu dizilişin tüm cümlelere oranı % 0,06'dır.

Dokuz ögeli cümleler sadece yazar tarafından CDU+Ö+Z+T+N+N+N+N+Y şeklinde kullanılmıştır. Sekiz ve dokuz ögeli cümlelere öğrencilerin yazılarında rastlanılmamıştır.

VI. BÖLÜM

İLKÖĞRETİM 4, 6 VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SÖZ DİZİMLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI SONUCU

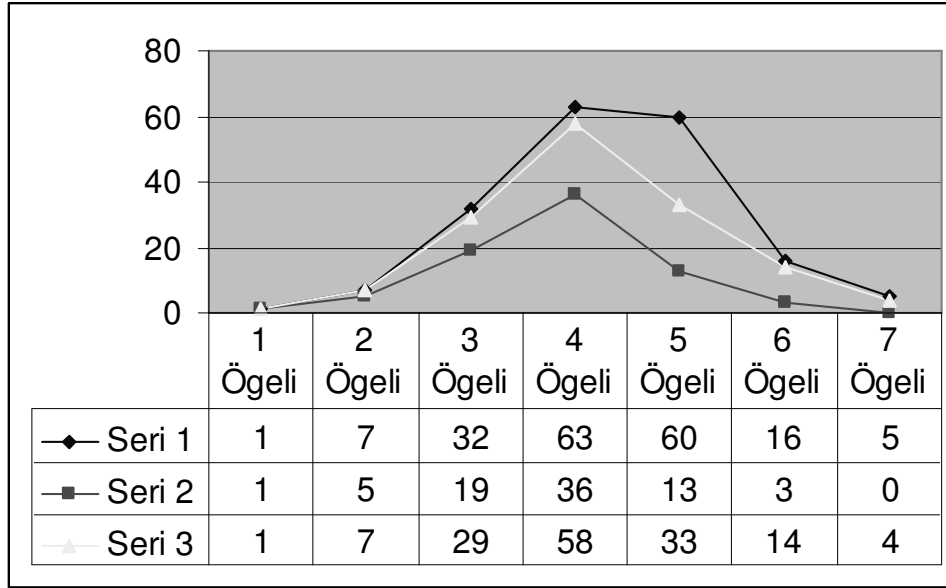
6.1.YÜKLEMLERİN İSİM VE FİİL OLMASI YÖNÜNDEN KARŞILAŞTIRILMASI

YÜKLEMİN TÜRÜ	4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GENEL SONUCU(%)	6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GENEL SONUCU(%)	8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GENEL SONUCU(%)
<i>FİİL</i>	1268 (%84,53)	1305 (%87,00)	1268 (%84,53)
<i>İSİM</i>	232 (%15,46)	195 (%13,00)	232 (%15,46)
TOPLAM	1500	1500	1500

Araştırmamızdan önce tahmin ettiğimiz gibi tüm sınıflarda kurallı cümle kurma eğiliminin daha fazla olduğu görülmektedir. 4. sınıf öğrencileri cümlelerinin %84,53'ünü kurallı kurarken bu oran 6. sınıf öğrencilerinde %87,00, 8. sınıf öğrencilerinde ise %84,53'tür. Her üç sınıfta da değerler birbirlerine çok yakındır. Öğrenciler sınıf geçtikçe kurallı cümle kurma alışkanlıklarını değiştirmemektedirler.

**6.2. ÖĞE SAYISINA İLKÖĞRETİM 4, 6 VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN
KULLANDIKLARI CÜMLE TİPLERİNİN SAYI YÖNÜNDEN
KARŞILAŞTIRILMASI**

ÖĞE SAYISI	4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GENEL SONUCU	6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GENEL SONUCU	8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GENEL SONUCU
<i>1 ÖĞELİ</i>	<i>1Tip Cümle</i>	<i>1Tip Cümle</i>	<i>1Tip Cümle</i>
<i>2 ÖĞELİ</i>	<i>7 Tip Cümle</i>	<i>5 Tip Cümle</i>	<i>7 Tip Cümle</i>
<i>3 ÖĞELİ</i>	<i>32 Tip Cümle</i>	<i>19 Tip Cümle</i>	<i>29 Tip Cümle</i>
<i>4 ÖĞELİ</i>	<i>63 Tip Cümle</i>	<i>36 Tip Cümle</i>	<i>58 Tip Cümle</i>
<i>5 ÖĞELİ</i>	<i>60 Tip Cümle</i>	<i>13 Tip Cümle</i>	<i>33 Tip Cümle</i>
<i>6 ÖĞELİ</i>	<i>16 Tip Cümle</i>	<i>3Tip Cümle</i>	<i>14 Tip Cümle</i>
<i>7 ÖĞELİ</i>	<i>5 Tip Cümle</i>	<i>Yoktur.</i>	<i>4 Tip Cümle</i>
<i>8 ÖĞELİ</i>	<i>Yoktur.</i>	<i>Yoktur.</i>	<i>Yoktur.</i>
<i>9 ÖĞELİ</i>	<i>Yoktur.</i>	<i>Yoktur.</i>	<i>Yoktur.</i>

Seri 1: 4. Sınıf

Seri 2: 6. Sınıf

Seri 3: 8. Sınıf

Tabloda ve grafikte birbirine paralel artış ve azalışlar dikkat çekmektedir.

İki öge ile kurulabilecek çoğu cümle tipine her üç kademedeki öğrenciler yer vermiştir.

Üç ögeli cümleler 6 sınıf öğrencilerinde düşerken 4. ve 8. sınıf öğrencilerinde birbirlerine yakın değerler göstermişlerdir.

Dört ögeli cümlelerin sayısı yine 6. sınıf öğrencilerinde düşmüş fakat 4. ve 8. sınıf öğrencilerinde paralellik göstermiştir. Beş ögeli cümleler beklenenin aksine 4. sınıf öğrencilerinde 6. ve 8. sınıf öğrencilerinden daha fazladır. Altı ve yedi ögeli cümleler 4. ve 8. sınıflarda birbirlerine yakın değerler verirken bu oran 6. sınıflarda beklenenden daha düşüktür.

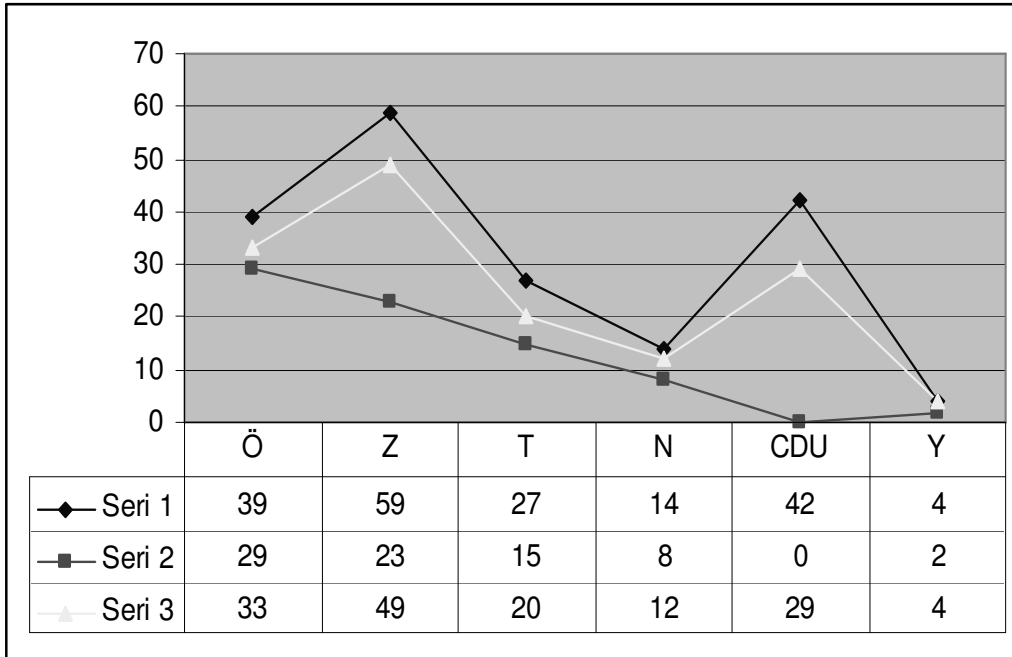
6.3. YÜKLEMİN SONDA KULLANILMASINA GÖRE İLKÖĞRETİM 4, 6 VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

YÜKLEMİN YERİ	4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLELERİNİN GENEL SONUCU(%)	6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLELERİNİN GENEL SONUCU(%)	8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLELERİNİN GENEL SONUCU(%)
<i>SONDA BULUNAN</i>	159 (%86,41)	70 (%90,90)	124 (%84,93)
<i>SONDA BULUNMAYAN</i>	25 (%13,58)	7 (%9,09)	22 (%15,06)
TOPLAM	184	77	146

Bu tablodan da anlaşılacağı gibi cümlelerde genellikle yüklemi sona koymak bir alışkanlık haline gelmiştir. Özellikle bu alışkanlık kendini yazılı metinlerde göstermektedir. Her üç kademedede de yüklemi sona koyma eğilimindedirler. Buradan hareketle denilebilir ki söz dizimimizde sonda bulunan hâkim unsur yüklemidir.

**6.4. İLKÖĞRETİM 4, 6 VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLEYE BAŞLAMA
ŞEKLİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

CÜMLEYE BAŞLANILAN ÖĞE	İLKÖĞRETİM 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLEYE BAŞLADIĞI ÖĞE GENEL TOPLAMI (%)	İLKÖĞRETİM 6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLEYE BAŞLADIĞI ÖĞE GENEL TOPLAMI (%)	İLKÖĞRETİM 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLEYE BAŞLADIĞI ÖĞE GENEL TOPLAMI (%)
ÖZNE	39 (%21,19)	29 (%37,66)	33 (%22,60)
ZARF	59 (%32,06)	23 (%29,87)	49 (%33,56)
TÜMLEÇ	27 (%14,67)	15 (%19,48)	20 (%13,69)
NESNE	14 (%7,60)	8 (%10,38)	12 (%8,21)
CÜMLE DIŞI UNSUR	42 (%22,82)	0	29 (%19,86)
YÜKLEM	4 (%1,63)	2 (%2,59)	4 (%2,73)
TOPLAM	184	77	146

Seri 1: 4. Sınıf

Seri 2: 6. Sınıf

Seri 3: 8. Sınıf

Her üç sınıfta da zarfların cümle başında kullanılma sıklığı fazladır. Cümle dışı unsurların kullanım sıklığı 4. sınıfta beklenenden fazladır. Cümleleri tahlil etme metodumuzdan hareketle 4. sınıf öğrencilerinin cümle başlarında ve, fakat, ama gibi bağlaçları sık kullanmalarından kaynaklandığını söylemek doğru olur. 6. sınıf öğrencileri özneyi cümle başında yaygın olarak kullanmaktadır. Özneyi cümle başında kullanma sıklığı her sınıf kendi içinde oranlandığında en yüksek değer 6. sınıflara ait olduğu görülmüştür. Yüklem tüm sınıflarda çok nadir cümle başında kullanılmıştır.

**6.5. İLKÖĞRETİM 4, 6 VE 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN EN ÇOK
KULLANDIKLARI CÜMLE TİPLERİ BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRILMASI**

KULLANIM SIRALAMASI	4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN EN ÇOK KULLANDIĞI CÜMLE TİPİ (%)	6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN EN ÇOK KULLANDIĞI CÜMLE TİPİ (%)	8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN EN ÇOK KULLANDIĞI CÜMLE TİPİ (%)
1	Ö+Y (%14,26)	Y (%3,66)	Ö+Y (% 12,4)
2	N+Y (%5,73)	Ö+Y (%13,86)	Ö+Z+Y (% 8,46)
3	Z+Y (%5,06)	Ö+Z+Y (%6,86)	N+Y (% 6,33)

Ö+Y türündeki cümleler tüm sınıflarda birbirlerine çok yakın oranlarda kullanılmıştır. 4. sınıf öğrencilerinde üç ögeli cümlelerin sık kullanılmasına rastlanılmazken 6. ve 8. sınıflarda üç ögeli olarak en çok Ö+Z+Y sıralanışındaki cümleler kullanılmıştır. N+Y şeklinde kurulmuş cümlelere 4. ve 8. sınıflarda sık olarak rastlanırken 6. sınıf öğrencilerinde rastlanılmamaktadır.

KAYNAKLAR

KAYNAKLAR**KİTAPLAR**

AKSAN Doğan, *Her Yönüyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Ankara, 1995

Dilbilim Seçkisi, TDK Yayınları, Ankara, 1982

BANGUOĞLU Tahsin, *Türkçenin Grameri*, Baha Matbaası, İstanbul, 1974

BİLGEGİL M. Kaya, *Türkçe Dilbilgisi*, Dergâh Yayınları, İstanbul, 1984

BUĞRA Tanık, *Dönemeçte, Ötüken, İstanbul, 1996, s.15 – 19*

..... *Firavun İmanı, İletişim, İstanbul, 2004, s. 15 – 21*

..... *Gençliğim Eyvah, Ötüken, İstanbul, 2003, s.15 – 19*

..... *İbiş'in Rüyası, Ötüken Yayınları, İstanbul, 1989, s. 15 – 19*

..... *Küçük Ağa, Ötüken, İstanbul, 2002, s.15-19*

..... *Küçük Ağa Ankara'da (İkinci Kitap), Ötüken, İstanbul, 2002, s.496–501*

..... *Osmancık, Ötüken Yayınları, İstanbul, 1985, s.15 – 20*

..... *Siyah Kehribar, Ötüken, İstanbul, 1991,s. 15 – 19*

..... *Yağmur Beklerken, Ötüken Yayınları, İstanbul, 1994, s. 15 -19*

..... *Yalnızlar, Ötüken Yayınları, İstanbul, 1994, s. 15 – 20*

..... *Yarın Diye Bir Şey Yoktur, İletişim, İstanbul, 2004, s. 15 – 20*

DİZDAROĞLU Hikmet, *Tümce Bilgisi*, TDK Yayınları, Ankara, 1976

EDİSKUN Haydar, *Türk Dilbilgisi*, Remzi Kitapevi, İstanbul, 2004

ERGİN Muharrem, *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınları, İstanbul, 1998

GENCAN Tahir Nejat, *Dilbilgisi*, Ayraç Yayınları, İstanbul, 1975

GÜLENSOY Tuncer, *Türkçenin El Kitabı*, Bizim Gençlik Yayınları, Kayseri, 1999

HATİPOĞLU Vecihe, *Türkçenin Söz Dizimi*, DTCF Yayınları, Ankara, 1982

HENGİRMEN Mehmet, *Türkçe Dilbilgisi*, Engin Yayınları, Ankara, 1995

KARAHAN Leyla, *Türkçede Söz Dizimi*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1999

KARAÖRS Metin, *Türkçenin Söz Dizimi ve Cümle Tahlilleri*, Kayseri, 1993

KORKMAZ Zeynep, *Grammer Terimleri Sözlüğü*, Ankara, 1992

ŞİMŞEK Rasim, *Örneklerle Türkçe Sözdizimi*, Trabzon, 1987

ZÜLFİKAR Hamza, *Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri*, Ankara Üniversitesi Yayınları,

Ankara, 1990

TOPALOĞLU Ahmet, *Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü*, Ötüken Yayınları, İstanbul, 1989

Türkçe Sözlük I, II, Haz. Prof. Dr. Hasan Eren ve diğerleri, TDK Yayınları, Ankara, 1988

DERGİLER

GEMALMAZ Efrasiyap, “*Standart Türkiye Türkçesi(STT) İçin Dilbilgisi Uygulamalarında*

Kullanılacak İşaret ve Kısaltmalar”, Atatürk ün Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi,

S.10 (1998),s.21

GÜNAY V. Doğan, “*Eylemi Gerçekleştirici Öznenin Kimliği ve Gücü*” Ankara Üniv. Dil

Dergisi, S. 72 (Ekim 1998), s.5-27

KARAHAN Leyla, “*Yapı Bakımından Cümle Sınıflandırmaları Üzerine*”, Türk Dili Dergisi,

Temmuz 2000, s.16

ÖZDEMİR Emin, *Cümle Kalıpları*, Türk Dili S.184, TDK Yayınları, Ankara, 1967, s.292-

296

YÜKSEK LİSANS TEZLERİ

AKPINAR Elif, *Dede Korkut Kitabının Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler

Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi,, Erzurum 1997

BALCILAR Ayla, *İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Yazılarındaki Söz Dizimi İle Edebi Söz*

Diziminin Karşılaştırılması, Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar, 2006

BULUT Ayşe, *Refik Halid Karay'ın Memlekete Hikayelerinde Söz Dizimi*, Atatürk

Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans

Tezi, Erzurum 1999

Süleyman Hilmi EMİRİKCİ, *Tenbîhü'l-Gabî Fî Rü'yeti'n-Nebî Adlı Eserde Söz Dizimi*,

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı,

Yüksek Lisans Tezi, Denizli 1997

ERTÜRKSOY Hümeýra, *Yahya Kemal'in "Aziz İstanbul" Eseri Üzerine Söz Dizimi*

İncelemesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı

Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Afyon 2004

KARA Funda, *Sait Faik'in Kısa Hikayelerinde Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal

Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 1996

KARABULUT Hale, *İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Yazılarındaki Söz Dizimi İle Edebi*

Söz Diziminin Karşılaştırılması, Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler

Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar, 2006

ORHAN Emine, *Orhan Veli'nin Şiirlerinde Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler

Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2002

ÖZKAN Mehmet Ali, *Mustafa Kutlu'nun Bu Böyledir Hikaye Kitabı Üzerine Söz Dizimi*

İncelemesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı

Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Haziran 2003

SİLİ Yasemin, *İlköğretimin 6., 7., 8. Sınıflarında Türkçe Derslerinde Okutulan Ders*

Kitaplarındaki Bazı Metinlerin Söz Dizimi Bakımından Karşılaştırılması, Atatürk Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Öğretmenliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum

2002

YAYLA Hasan Kağan, *Dede Korkut Kitabı Söz Dizimi Araştırması*, Çanakkale On Sekiz

Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek

Lisans Tezi, Çanakkale 2002

YILMAZ Çağlayan, *Atabetü'l-Hakayık'ın Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler

Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2003

DOKTORA TEZLERİ

DAŞDEMİR Muharrem, *Dedem Korkut Kitabı'nın Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal

Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi

Erzurum, 2000

KARA Funda, *Namık Kemal'in Mektuplarında Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal

Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi Erzurum,

2001

WEB SİTELERİ

<http://www.kultur.gov.tr/TR/Default.aspx?F6E10F8> (23.04.2005)

EKLER

EKLER

EK 1: Tarık Buğra'nın Eserlerinden İncelenen Cümleler

DÖNEMECTE

1. Köyünde elektrik yok,
2. elektrikle çalışan buzdolabını vurduğu gibi tatar arabasına, kağınsına evine götürüyor
3. teldolap yerine kullanıyor.
4. Sağlığına düşkünlüğü de buna göre artmış;
5. vara yoğa doktora dayanıyor,
6. “Bir iğne yapıver bana doktor bek” diyor.
7. “Bir şeyin yok...
8. Aslan gibisin” diyen doktordan hiç mi hiç hoşlanmıyor.
9. Rakıyı, sigarayı karborsaya düşürtmüş,
10. Aburcuburlu sarhoşluğunun ağrıları, sızıları, kesiklikleri önemli hastalık sayılsın istiyor.
11. Önemsensin istiyor.
12. İyileştirilsin istiyor.
13. Meyhanciler, orospular ve doktorlar için doktor işbirliği sayesinde eczacılar için ganimet ve yağma sofrası ortada.
14. İçi razı olanlar, iki paralık serum fizyolojik ile servet yapıyor.
15. Ama iflâh olmaz ukalâlar da var.
16. Operatör Cevdet de bunlardan biri
17. (ve) Doktor Şerif de ona bu yüzden “ağabey” demiş,
18. dost bilmiş,
19. arkadaş bilmiş onu.
20. Handan sonraki hikâye.
21. Cevdet hatırı sayılır bir servet yapmıştı.
22. Ama bu yüzde yüz bıçağının ve bileğinin hakkıydı;
23. işinin sayılı ustalarındandı o.
24. “Hökümat dokturu” idi Şerif.
25. İki yüz lirayı bulmayan maaşına yaratılışı ile bağlıydı.
26. Bu yaratılış da sorumluluk, ödev, görev, onur gibi bütün erdemleri kendi kendisiyle bir hesaplaşma sayardı.
27. Gittikçe dara düştü,
28. sonunda; “kitap ısmarlamaz oldun, doktor bey, uğramaz oldun doktor bey, yeni plâklarımız geldi” dedirtmeye başladı.
29. Şimdi şimdi “para” diyordu ya
30. gidişatını değiştirmeye de zerre hevesi yoktu.
31. Düşünmüyordu bile bunu.
32. Her şey, en sonunda kendi kendini azarlayış ile bitiyordu.
33. Bu da öyleydi;
34. Cevdet'e parayı kendisi versin isterdi.

35. İsterdi...
36. Bilirdi aynı durumların birbirini kovalayıp gideceğini...
37. Ve kendisinin para edinmek için kılını kıpırdatmayacağını bilirdi.
38. Geri kalan bir kilometre yolu tek kelime konuşmadan, kendilerini arabanın yaylarındaki sallantılara bırakarak ve nalların seslerini dinleyerek geçtiler.
39. Onlar inerken tren de üç yüz metre ötedeki virajı dönüyor,
40. selâm düdüğünü öttürüyordu:
41. Üzerlerinden geçip gidecekmiş gibi geliyordu.
42. Tanyeri neredeyse ağaracaktı.
43. Dağlar kül rengi bir aydınlığın içinde kapkara yükseliyorlardı.
44. Orhan gerindi
45. (ve) son yıldızı gördü.
46. Bir yanıyor,
47. bir söniyor
48. (ve) sanki trenle beraber gidiyordu.
49. Saatine baktı;
50. “tehir yoksa yarım saat sonra tamam”
51. Kompartıman arkadaşı da uyanmıştı.
52. – Pencereyi açabilir miyim?
53. İçeriye, Orhan’ın bütün hayatı boyunca ilk defa duyduğu bir serinlik doluverdi,
54. Havlusunu, tıraş takımını aldı;
55. musluğa gitti.
56. Yüzünü sabunlarken ılık çalıyordu.
57. Neşeli bir havaydı bu;
58. danslı, müzikli bir komedi filminden kapmıştı.
59. Oradaki delikanlı da tıraş olurken aynı havayı söylüyordu:
60. Sevgilisi ile buluşacaktı;
61. hayatından memnundu.
62. Dünya tozpeybeydi onun için.
63. Belki benciller bilir bunu
64. Tıraşı bittikten sonra epey baktı aynaya.
65. Son olarak da yakasındaki Hukuk Fakültesi rozetini güzelce parlattı
66. Yol arkadaşı yaşlıca bir mülkiye müfettişi idi.
67. Orhan kompartımana döndüğü zaman pencereden bakıyordu:
68. – Güzel yerler, dedi.
69. Zengin de.
70. Belli.
71. – Bana da epey övdüler.
72. Adam oturdu:
73. İlk memuriyet için önemlidir bu.
74. Memurların hemen hemen hepsinde tek avuntu olarak içki ve kumar kalıyordu.
75. Şansınız varmış.
76. Orhan penceredeydi
77. Bir yeşil vadide tepelerin eteğinde ovaya doğru kurulmuş olan kasaba artık seçiliyordu.
78. – Göründü, dedi
79. (ve) ekledi:

80. Şansım vardır.
81. Güvenirim ona.
82. Adam bu pırıl pırıl delikanlıya gülümseyerek bakıyordu:
83. – Hep güvenin şansınıza.
84. aksilikleri, şanssızlıkları kolay atlattırır bu güven.
85. Orhan kibarca gülümsedi:
86. – Güzel.
87. Çok memnun oldum tanıştığımıza.
88. – Başarılar (dilerim).
89. Valizlerini aldı,
90. koridora çıktı,
91. kapıya doğru yürüdü.
92. Orada bir genç kız vardı.
93. Tan yeri neredeyse ağaracaktı.
94. Dağlar kül rengi bir aydınlığın içinde kapkara yükseliyorlardı.
95. Handan “kadınlar kompartımanı”nda yalnızdı.
96. Yol arkadaşı emzikli bir genç hanım bebeğinin süt ve bez kokularını bırakarak bir önceki büyük istasyonda inmişti.
97. Uykusuzluğu ve alttan alta “geliyorum” diyen baş ağrısı da onlardan kalmış gibiydi.
98. Yılgındı bu baş ağrılarından;
99. “tutmasın gene” diye dua etti
100. (ve) dizlerine örttüğü pardösüsünü omzuna alarak kalktı,
101. pencereyi açtı.
102. Derin bir nefes aldı
103. (ve) tepelerin üstünde bir yanıp bir sönen son yıldızı gördü.
104. Daldı ona:
105. Yıldız da aynı hızla trene eşlik edermiş gibiydi.
106. Tanıyordu Handan bu yerleri.
107. Orası Üstyaka köyüydü.
108. Kartal yuvasına benzerdi.
109. İlerdeki vadide Enginli vardı:
110. Salıncak kurarları onun dallarına.
111. Böyle şafak söküşleriyle kalkar,
112. yemek tencereleri, tepsiler, sepetlerle yaylıya biner,
113. oraya giderlerdi.
114. Handan, birdenbire, o dönemi kendisine yabancı buluverdi;
115. Çok eskiden bir kitapta okumuş ya da kendisine bir başkası anlatmış gibi.
116. O canım duyguları hangi canavarlar yemiş,
117. tüketmiş idi.
118. Az sonra kasaba görünecekti.
119. Handan iyi bilirdi bu yerleri;
120. İlkokulu bitirir bitirmez, tatilin geçmesini beklenmeden İstanbul’a, gözlüklü teyzelere göndermişlerdi onu.
121. Üvey anası öldükten sonra yıl ortalarında da gidip geldi bu trenle.
122. – Lise ikideyim efendim
123. – Liseyi bitirdim efendim.

124. – Ben üniversiteyi bitirmeden düşünmüyorum evlenmeyi.
 125. – Edebiyat fakültesinin rozeti.
 126. Sosyoloji bölümündeyim
 127. İkinci sömestri yapıyorum.
 128. Hiç hayıflanma okuyamadım diye.
 129. Sen kucağındakini iyi yetiştirmeye bak.
 130. Öğretmenlik diye didindim durdum.
 131. Bitti işte.
 132. Verdim dilekçeyi.
 133. Ama daha önceki mezunlardan tayin bekleyen üç yüzden çok arkadaş var.”
 134. Son yıldızın benzi artık iyice soluklaşmıştı;
 135. (ancak) yeri bilirse görülebiliyordu
 136. (ve) Handan, kendisini yorgun, daha kötüsü bezgin mi bezgin buluyordu.
 137. “Uykusuzluktan” diye düşünmek istedi.
 138. Ama olmadı
 139. (ve) bir kere daha yakaladı:
 140. Şerif, orada, aklının kıyısında idi

FİRAVUN İMANI

141. Abdülgafur Hoca hikâyesini anlatırken öfke tazelemişti.
 142. Sözüünü de ona uygun, yani sövmeye pek benzeyen bir nükte ile bitirdi.
 143. “Ben de sizleri aklı eren ve kendilerinden başka şeyleri de düşünebilen kişiler bildiğim için anlattım.”
 144. Ötekilerin sustuğunu görünce, tersler gibi ekledi:
 145. “Ne susarsınız?
 146. Danışma dediler;
 147. danışmaya geldim size.”
 148. Ama susmanın sebebi bambaşka bir şeydi.
 149. Daha çok şaşkınlıktandı.
 150. Bu “İştirakiyyün” macerasını biliyorlardı;
 151. Unutmaları da söz konusu olamazdı.
 152. Ama bu hikâye, geçen temmuz ayında, İstiklâl Mahkemesi’nde birkaç idam ve bir yığın hapis cezasıyla kapanıp gitmişti.
 153. Öyle biliyorlardı.
 154. Şeyh Servet Efendi ile Mehmet Şükrü Bey beraat etmişler,
 155. yakın zamanlara kadar da İştirakiyyün ile bir ilgileri olmadığını, bu hareketi hiç doğru bulmadıklarını söylemek için fırsat arayıp durmuşlardı.
 156. Mehmet Şükrü Bey, kendi söyleyişiyle; “İslâm’ın ilk dönemindeki – Asr-ı Saadet’teki – ortak samimiyet ve aile haklarının şeriat dairesinde korunması kayıt ve şartı ile komünist” idi.
 157. İstiklâl Mahkemesi’nde bu noktanın üzerinde özellikle direnmiş,
 158. kurdukları Komünist Partisi’ni, “ilmî” bir şekilde çalıştığı sürece desteklediğini söylemişti.
 159. Mehmet Şükrü Bey, gene İstiklâl Mahkemesi’nde, Yeşil Ordu ile birleşen ve Çerkez Ethem’in de içinde bulunduğu “Gizli Komünist Fırkası” ile hiçbir bağlantısı olmadığını, bu

- fırkanın çalışmalarına da kendisine de hep karşı çıktığını, aynı fırkanın Ankara'ya gelen Rus heyeti ile yaptığı görüşmelere katılmadığını, kesin bir dille açıklamıştı.
- 160.** Mahkemenin elinde bu iddiaları yalanlayacak bir belge yoktu.
- 161.** Aksini söyleyen bir tanık da çıkmamıştı.
- 162.** Bundan başka, Komünist Partisi resmen tanındığı, komünistlik de suç sayılmadığı için, Şükrü Mehmet Bey herhangi bir ceza almadan kurtulmuştu.
- 163.** Bütün bunlar hatırlanınca, onunun zaten bilinen ve kabul edilen samimiyeti kuşku konusu yapılmazdı.
- 164.** Ama bu yeni öğrendikleri girişim birçok bakımdan düşündürücü ve karanlık görünüyordu.
- 165.** Hasan Basri, Yeşil Ordu'nun ve Gizli Komünist Fırkası'nın kuruluş günlerindeki bazı toplantılarına katılmıştı.
- 166.** Çalışanların kimler olduğunu bildirdi.
- 167.** Abdülğafur Hoca'ya, akşamki toplantıda bulunanları, özellikle de kadınları tarif ettirdi.
- 168.** Sonunda da "tamam" dedi;
- 169.** yine aynı oyun oynanıyordu.
- 170.** Ve şu anda, Ankara'da, kimi Azerbaycan'dan veya Türkistan'dan, kimi Moskova'dan gelmiş en az beş ayrı heyet bulunmaktaydı.
- 171.** Hüseyin Avni'de, Yeşil Ordu'nun ve Gizli Komünist Fırkası'nın o zamanlar yayınladığı bir bildiriye hatırlattı.
- 172.** Baytar Salih ve Çerkez Ethem imzalarını taşıyan bu bildiride, aşağı yukarı şöyle diyorlardı:
- 173.** "Yoldaşlar; Anadolu'nun geçirmekte olduğu buhranı ve Şark – Rus inkılâbının bugün yöneldiği genişleme ve yayılma araçlarını dikkate alan Yeşil Ordu ve Türkiye Gizli Komünist Fırkası Umumi Merkezleri, Üçüncü Enternasyonal'ce kabul edilmiş bulunan "Bolşevik Fırkası" programını, tutum ve davranış programı olarak benimsemeyi uygun görmüş,
- 174.** çalışmalarını bu yolda birleştirmeye karar vermişlerdir.
- 175.** Kuruluşumuz, insanlık için belâ olan kapitalist ve emperyalizmin köleliğini yapan diğer fırkalardan her türlü alâkayı kesmek için Türkiye Halk İştirakiyyün Bolşevik Fırkası adını almıştır.
- 176.** Türkiye Halk İştirakiyyün Fırkası, ihtirasçı ve çıkarıcı tutumlar ve kişilerden kaçınıp sakınmayı en birinci ilke tanımıştır.
- 177.** Türkiye Halk İştirakiyyün Bolşevik Fırkası'nın parolası emekçi düşmanlarına ve kapitalizm ile emperyalizm uşaklarına ölümdür."
- 178.** Hasan Basri'nin bu hatırlaması ile Abdülğafur Hoca'ya da geçen o buruk sessizlik içinde, Türkiye Halk İştirakiyyün Bolşevik Fırkası'nın daha sonraki çalışmalarını ve bu çalışmaların sonuçlarını düşündüler.
- 179.** Yola birlikte ve aynı amaç için çıkmış insanlardan kurulu gerçek bir Millet Meclisi vardı.
- 180.** Bütün gönüllerde aynı güçle tutkulaşan amaçtı, Türkiye'nin kurtuluşu, bağımsızlığa kavuşması;
- 181.** bunu sağlayacak olan zaferdi.
- 182.** Ama işte odun sobalarıyla gaz lamları ve kırık veya çatlak camlarına gazete kağıtları yamanmış pencereleri ile dışarıdan zavallı görünen, buna karşılık, yiğit soylu ve yürekli havalar estiren, tarihin eşine rastlamadığı bu Meclis'e daha başlangıçta ve en netâmeli dönemeçte çeşit çeşit tutkular da, ihanetler de sefil hesaplar da sızmış,
- 183.** bunlar kolayca temizlenebilecekken, politika ve yönetim yeteneksizlikleri ve acemilikleri yüzünden semirmiş,

184. kandırmacalara girişebilecek fırsatları bulabilmişlerdi.
185. İşte şimdi bu ihanetler, bu tutkular, bu aldanişlar, kandırışlar el ele veriyor,
186. Meclislerin bu en soylusu, amaçların bu en yücesini ihanetle, uşaklıkla, satılmışlıkla suçlayacak kadar şirretleşebiliyordu.
187. halkın karşısına dostluk maskesi ve gönül çekici sözler ile çıkıyor.
188. onu bölmek kendisine düşman kılmak, kendi kendisiyle boğuşur duruma düşürmek, bir kelime ile de gerçek emperyalizme satmak için çalışabiliyorlardı.
189. Bu kalles oyuna katılanlar yüz kişi midir?
190. Bunların en çoğundan beşi, bilemediniz onu Rusya'nın satın aldığı kimselerdi
191. (ve) aynı oyuna sırf başa geçmek hırsıyla katılanların sayısı da ancak o kadarı bulabilirdi.
192. Geri kalan büyük çoğunluğu, üçü de avuçlarının içi gibi biliyorlardı
193. (ki) en azından kendileri ve kendileri gibi düşünenler kadar vatanseverdi;
194. kurtuluşu ve bağımsızlığı da en azından kendileri ve kendileri gibi düşünen arkadaşları kadar hırsla, yaşama hırslarına tastamam eşit bir hırsla istiyorlardı.
195. Ama işte, onlar, o tertemiz Türkiye yiğitleri, kendilerini ve kendileri gibi düşünenleri ihanetle, uşaklıkla, satılmışlıkla suçluyor,
196. buna karşılık, kendileri ve kendileri gibi düşünenler de onlarla başa baş, diş diş boğuşmak zorunda bırakılıyorlardı.
197. Asıl yürek yakıcısı da buydu.
198. Bu Meclis'in varlığı, yüzde bir boşluk bırakmayan bir kesinlik ve bütünlükle, emperyalizme karşı savaş iradesinden doğmuştu.
199. Onu yaşatan, ayakta tutan da bu iradenin diriliği,
200. değişmezliği
201. (ve) zedelenmezliğiydi.
202. Ama kalkmış,
203. bu iradeye balta sallıyorlardı hem de aynı iradenin güçlendirdiği bileklerle.
204. Ortaya yoktan yere konulan ve tartışmasına zorla sürüklendikleri bu konu için hem kesin hem de kısa cümleleri vardı.
205. Ortada daha bir toplum, kendisini kurtarmış bir millet yokken, ona bir düzen yamayıp Büyük Millet Meclisi'ni ve onun akıncılarını; tam bir savaş kadrosundan başka bir şey olmayan üyelerini, kapitalist düzen yanlıları bile değil de kapitalist emperyalizmin uşakları diye damgalamaya kalkışmak, onları savaştıkları düşmanlarına satılmış göstermeye yeltenmek, ortada bir başka belge olmasa bile, ihanetin ve satılmışlığın ta kendisi değil miydi?
206. Akif'in bir sözünü hatırladılar:
207. "İnsan, zor mahlûk"
208. Aynı gün meseleyi daha da geniş çerçevede konuşmak için Akif'in, Hacı Bayram Medresesi'ndeki hücrelerinde toplananlara, öfke değil, hınç hiç değil, ama umutsuzluk da değil, hüznü basmıştı.
209. Elma çiçeği al al bir elma olmak için dökülür
210. (ve) meyve yaprağı kendi üstüne kıvrılırken içine – işte – kurt yumurtası yerleşmişti.
211. Meyve ve yaprağı elma olarak olgunlaşırken yumurta da çatlayıp kurdu çıkaracaktı.
212. Kurt, o güzelim elmanın içinde kemirerek, pisleterek büyüyecekti.
213. İlaçlama yapılmamıştı.
214. Vakit de – galiba – çok geçti.

215. Pırıl pırıl ve olgunlaşmış olarak gece düşlerinde gündüz hayallerinde canlanan bu kızıl elma, yarınki Türkiyeleri, içine gözlerinin önünde düşen kurt yumurtası yüzünden ve onlar bir şey yapamadıkları için, delik deşik mi çıkacaktı?
216. Yarına çıkacak mıydı?
217. Bumburuşuk bir halde kökünün dibine mi düşüp kalacaktı?
218. Bu ihanet ve tutkular cephesinde katkısız vatanseverlerin de bulunduğunu düşünmek onları büsbütün deli ediyordu.
219. Uyarmanın, gerçeği anlatmanın yolu ne idi?
220. Doğru:
221. “İnsan, zor mahlûk.”
222. Bu iyi niyet trajedisine; bu gücü yetecekse çökertecek çetelere katılışa sebep biraz bilgisizlik(di),
223. daha çok da yetersizlikler(di)
224. (ve) paniğe çabuk kapılışlar(dı),
225. çözülüp dağılıverişlerdi.
226. Buna inanıyorlardı.
227. Ve bu paniğe çabuk denilemezdi.
228. İzmir’in işgalinden bu yana aylar geçmiş,
229. anavatan paramparça olmuş,
230. Yunan, tarihin görmediği bir barbarlıkla, yakarak, yıkarak Ankara kapılarına dayanmıştı.
231. Ne şehirler düşmüştü.
232. Bursa’dan daha değerlisi var mıydı tarih ve medeniyet dünyasında?
233. Bursa düşmüştü.
234. Ve Ankara, bu kör, bu sağır, bu dilsiz, bu pis, bu mânasız şehir düşebilirdi;
235. (ama) Ankara bir buçuk yıldır bir şehir değildi...
236. Şehirden bambaşka bir şeydi;
237. artık bir yürekti.
238. Türklüğün yüreği idi.
239. Düşebilirdi.
240. Düşüyordu.
241. Paniğe kapılan mebuslardan çoğu Ankara’yı dünyanın ve tarihin, hatta zamanın çizgisi gibi görmekteydiler.
242. Onlara göre, Ankara’nın bir adım gerisi yokluktu,
243. sondu;
244. her şeyin bitişi idi.
245. Uçurumu, tarih ve zaman yutan derinliği ile önlerinde görüyorlardı.
246. Böyle olunca, vitrine akıllıca konmuş, güzelce allanıp pullanmış herhangi bir kurtuluş umuduna dört elle sarılmak zordu.
247. Çok zordu.
248. Akıl artık istenmez olmuş,
249. ölçüp biçmek, gerçeği kavramaya çalışmak ihanete eşit mâna kazanmıştı.
250. Bu aldaniş, bu panik, çok değil, üç beş gün sonra bütün görüşme, danışma, tartışma isteklerini – kancık ve kalles propagandanın itişiyile – satılmışlıkla bir tutacak
251. (ve) çıkar yolu öldürerek, temizleyerek, ezerek aklın ve gerçeğin üzerinden geçmekte arayacaktı.
252. Artık yandaşlıklar, birlikler önemsenecek

253. (ve) benimsenecek;
254. “Bizimle olmayan bizim düşmanımızdır” barbarlığı kurtuluş imkânlarını yutup gidecekti.
255. Onları, hiç değilse engelleyecek,
256. zora koşacaktı;
257. bir ikinci Yunan olacaktı.
258. Medrese hücrelerine çöken hüznün bundandı.
259. Bu ihtimalle yürekleri yanıyordu.
260. Amerika veya İngiliz, hatta İtalyan veya Fransız mandasına bel bağlayanlar, bunun için çalışanlar da –Yunan, Sakarya’nın doğu yakasına atladı ya – hortlamıştı.
261. Suları onların oltası da yoklayıp duruyordu.
262. Artık er oğlu er yüreklerin başa çıkabileceği bu zor günlerde, bu oltalara düşenleri de suçlamak o kadar kolay değildi.
263. Yunan, Ankara kapılarındaydı ya,
264. kaçıp Bizans kalıntılarına gömülmek yahut da şu veya bu umuda sarılmak vardı.
265. Çifte su verilmemiş yürekler için sadece bu ikisi vardı.
266. Akif mırıldanıyordu:
267. “Sana senden gerekir dâd lâzımsa.”
268. Ve beyti tamamlıyordu.
269. “Gayrden ümmidi kes, imdâd lâzımsa.”
270. Başlarını ona çevirmişlerdi;
271. bir şeyler söyleyeceği belliydi.
272. Söyledi de.
273. Ama ondan hiç beklemedikleri bir şey:
274. “Yunan durdurulamıyor.
275. Para bulunamıyor.
276. İlâç bulunamıyor.
277. Ekmek bulunamıyor.
278. Elbise, çamaşır, pabuç, cephanes bulunamıyor.
279. Er bulunsa silah, silah bulunsa mermi bulunamıyor.
280. Bu cehennem içinde de Hasan Sabahlar fink atıyor.

GENCLİĞİM EYVAH

281. Gerindi,
282. esnedi
283. (ve) kalktı.
284. Ve anladı.
285. Ama iş işten geçmişti.
286. En iyisi, artık anlayamamış gibi kalmaktı.
287. O da öyle yaptı.
288. O, ihtiyarın bize yaptığını biliyordu
289. (ve) görüyordu:
290. Hukuk fakültesinden verilmiş bir kimlik kartı idi bu.
291. İhtiyar onun bir yerlerine incecek bir fırça ile bir sıvı sürüyordu bir çinici ustasının dikkati ile.

292. Konuşurken de kopmadı bu dikkatinden:
293. Senin için hazırlıyorum.
294. Sen bu olacaksın artık.
295. Deli kanlı boynunu uzatarak okudu:
296. Ve bu adı mırıldanarak tekrarladıktan sonra sordu:
297. Hakiki bir şebeke bu?
298. Demek var böyle biri.
299. Vardı.
300. Yok artık.
301. İhtiyar, dikkatin büzdüğü çizgi çizgi yaptığı dudaklarla, gülermiş gibi fısıldamıştı.
302. Karanlık çağlardan kalma bir büyücü cadaloz karının idi...
303. Hatırladı delikanlı:
304. Suadiye'deki banka soygunundan sonra çıkan çatışmada vurulmuştu.
305. Yanındakiler onu kaçırmayı başarmış
306. (ama) kurtaramamışlardı.
307. Saklandıkları evde ölmüştü.
308. Hukuk fakültesindendi.
309. Adı da Kaya idi.
310. Öyle demişlerdi.
311. Demek soyadı Yılmaz imiş.
312. Delikanlı, şimdi gerçekten ilgileniyordu.
313. "Çevir bakayım" dedi.
314. İhtiyar dediğini yapınca da okudu:
315. Tam benim yaşında imiş.
316. Maçın devre arasında olduklarını belli etmeye çalışan bir yakınlıkla sordu:
317. Lice'yi gördün mü sen?
318. Delikanlı gidip yerine oturdu eskisi gibi, aynadan ihtiyarı da, bahçeyi de görecektir şekilde.
319. Ben de görmedim.
320. "At o sigarayı."
321. Aynada göz göze geldiler,
322. (ve) bir süre bakıştılar;
323. boksun yeni bir raundu başlayacak gibiydi:
324. Duygusallaşmıştı.
325. Bir sigara yakmak üzere olduğunu da ihtiyar at o sigarayı dedikten sonra fark etti.
326. İhtiyarın ona yasakladığı üç beş şeyden birisi de bu idi
327. (ve) bu yasağın sağlık mağlık düşüncesiyle ilgisi yoktu.
328. Onun söyleyişi ile sadece "zaaf noktalarının dağlanması için" idi
329. Yanında ve evinde her zaman en pahalı – ve elbette kaçak - sigaralar bulunacak,
330. en değerli çakmaklar olacak
331. (ama) delikanlı bunları hiçbir zaman kendisi için kullanmayacaktı.
332. İhtiyar bu yasağı, onun deli danalar gibi dört dönerek bulduğu borç paralar ile aldığı Birinci paketinden ilk sigarayı yakarken koymuştu.
333. Kaç kuruş o sigara?
334. Elli mi?
335. Ben sana şimdi elli bin liralık bir çek yazıyorum.
336. At o sigarayı.

337. Al bu çakmağı.
338. Bak
339. som altındır.
340. Senin olacak.
341. Al bu sigarayı.
342. İngiltere’de özel olarak yapılır.
343. Bundan sana, hemen yarın kartonlarla göndereceğim.
344. Ama yer yerinden oynasa bir tekini içmeyeceksin.
345. Bu çakmağı kendi sigaranı yakmak için hiç çakmayacaksın.
346. Ben sana bir imparatorluk vereceğim.
347. At o sigarayı.
348. Ve delikanlı imparatorluk sözünün palavra olmadığını artık yavaş yavaş anlıyordu,
349. görüyordu.
350. At o sigarayı.
351. İhtiyar, bu sözün ilkini çakmağın çakışıyla birlikte söylemişti.
352. Ve Çakmak hâlâ yanıyordu.
353. Sigaranın bir parmak ötesinde delikanlı bir aleve, bir de yakamadığı sigaraya baktı
354. (ve) sonunda Dupon’u kapattı,
355. sigarayı paketine yerleştirdi,
356. ikisini de cebine koydu.
357. Kuzu kuzu her şeyin artık bittiğini bile bile ve başkaldırmanın marifet olmaktan çıktığı bu anda yeniden aynaya baktığı zaman orada ihtiyarın gözleri artık yoktu.
358. Sayısız rauntlardan birisini daha kazanmıştı o.
359. Delikanlı gülümsedi buruk buruk.
360. Ve Lice’sine yeni doğum yerine döndü bıraktığı sözcükten.
361. Ortasından bir ırmak geçer mi?
362. Dur
363. Diyarbekir taraflarında değil midir bu Lice?
364. O zaman ağaçsız susuz bir kasabadır.
365. Kuyuları vardır.
366. Yine romantikleşiyordu.
367. Aldırmadı ama.
368. İnadına, ona uygun bir gülümseyişle ve ihtiyarın bu gülümseyişine, özellikle de ses tonuna ters ters bakışından ayrı bir tat duyarak sürdürdü konuşmasını.
369. Ressam olsaydım elli bin kuyu resmi yapardım.
370. Kaç şiir denedim kuyu başları için.
371. “Vazgeç istersen.”
372. Nasıl da bilirdi aşağılamasını ihtiyar.
373. Yine göz göze gelmişlerdi aynada.
374. İhtiyar tısladı.
375. Delikanlı patlayıverdi.
376. Pişmanlık tiksindirir beni.
377. Çileden çıkarır.
378. İhtiyar onu bir acayip yarattığı incelermiş gibi dinledi.
379. Şimdide hoşgörüyü taklit ediyordu.
380. Bunu belli etmeye çalışıyordu.

381. İşine bak sen
382. Bende neyin ne belirtisi olduğunu anlayacak adamın alnını karışlarım ben.
383. İnek sürülerinle bir tutmaktan hâlâ vazgeçemedin.
384. İhtiyar, birden bire dikeliverdi.
385. Ben hiçbir zaman, baştan beri seni ötekilerle bir tutmadım.
386. Senin yerini açıkça söyledim ben.
387. Ama sen benim tek aldanişım oldun,
388. tek yanlış notum oldun.
389. Bir sen yanılttın beni.
390. Bunu anlayabilmem için koskoca bir yılın geçmesi gerekti.
391. Ama yine de suçlamıyorum kendimi.
392. Aslında sen, bütün inek dediklerinden daha sersemmişsin.
393. Sana açıkça söyledim
394. (ve) gösterdim.
395. Bir imparatorluk hazırlıyordum.
396. Sen böyle bir sersemlik yaptın.
397. Delikanlı ezildi.
398. Uzlaşmayı denedi.
399. Eh, bu da bir iltifat.
400. Vız geldi ihtiyara;
401. o ineklerin ölümle oynayışlarını kıskandın.
402. Ölümden korkmadığını ve Sırat Köprüsü'nden koşarak geçebileceğini ve erkekliğini ispatlayacaksın.
403. Bunu senden isteyen mi oldu.?
404. Yay gibi geriliverdi delikanlı.
405. "Aklın ermez senin böyle şeylere.
406. Benim için artık bir ikinci yoktur.
407. Benim için sen neysen o da odur."
408. Doğruydu bu.
409. Doğru olduğunu ihtiyar da anladı.
410. Delikanlı kendisini önemsenmekte buluyordu.
411. Saçma.
412. Ama bu idi o.
413. Saatine baktı.
414. Ve düşündü.
415. Güliz de belki saatine bakıyordu.
416. Kırk beş dakika sonra, son olarak buluşacaklardı ilk buluştukları yerde.
417. Yedi aydır görmüyorlardı birbirlerini.
418. Bitmişti aşk
419. Bittiğine inanıyordu delikanlı.
420. Buluşmayı, ihtiyarla her şeyi planladıktan, dakikaları bile ayarladıktan sonra kendisi istemişti içindekileri kusmak için kıza.

İBİŞ'İN RÜYASI

421. Lokmayı daha yutmamıştı.
422. Omzunu bir el tuttu.
423. Nahit sıçrayarak döndü.
424. Ve Vasıf'ı gördü.
425. El sırtından öbür omzuna doğru kaydı
426. Ve kavrayıp kendine doğru çekti:
427. –Gel,
428. İçerde ye...
429. Nahit'in gözlerinden birdenbire yaşlar boşandı.
430. Kendisini arkadaşının göğsüne bırakıverdi:
431. Gene bayılmıştı.
432. Ama paketi sımsıkı tutuyordu.
433. Ertesi sabah da arkadaşı ona kocaman bir bardakla süt, tere yağı ve reçel getirmişti.
434. Bunu hatırlayınca gülümseyişi genişledi,
435. Gözyaşları da pıtır pıtır akıverdi.
436. O arkadaş şimdi meşhur eczacı Vasıf'tı.
437. Ona daha ne kadar çok borcu vardı?
438. O tere yağının, o reçelin, o sütün bedelini ödeyebilmek için, belki de sadece hücrelerine Nahit için serdiği şiltenin karşılığını ödeyebilmek için kim bilir daha kaç yıl yaşaması gerekti?
439. Ya o, derse giderken bıraktığı kocaman ve pırl pırl yirmi beşliğin karşılığı nasıl ödenir?
440. Acaba kendisine yirmi beş kuruş, hattâ bir bardak süt parası kalmış mıydı?
441. Vasıf da fakirdi.
442. Derslerden sonra gidip birkaç saat çalıştığı eczaneden aldığı altı, yedi lirayla yiyecek, içecek, giyecek, kitap, kâğıt, kalem alacaktı.
443. İşte sabahleyin kendisine süt, yağ, reçel getirmişti.
444. Ama gece de zeytin ekmekle doyurmuştu karnını.
445. Nahit bütün bunları, yıllarca sonra, paraya ve üne kavuştuktan sonra hatırlayınca ağlamadan yapabilir miydi?
446. Çekiniyordu kirpiklerinin arasında pır pır ettikten sonra yanaklarına kayıveren gözyaşlarından.
447. Üstelik, işte öfkesi geçip gitmiş,
448. Tiyatro da olanları, Sadi'nin rezilliğini unutmuştu.
449. En iyisi hatırlamaktır:
450. Nahit, Vasıf çıkıp gittikten epey sonra kendisine gelebildi;
451. Biraz kuvvet topladı.
452. Saate baktı.
453. Ve durmuş olduğunu görünce, bilinmez hangi çağrışımlarla, onun satılabilecek bir şey olduğunu düşündü.
454. Hem de ne biçim satış olurdu!
455. Saati çok değerliydi,
456. Lise son sınıfa geçtiği gün Paşa babasının verdiği armağandı,
457. Kaplama değil,
458. Altındı.
459. Makbul bir markaydı.
460. Birdenbire deliriverdi.
461. İçinden saati yer çalmak, üstünde tepinmek geldi.

462. Neden düşünmemişti onu satmayı,
463. Kendisine bu kadar kızdığı hiç olmamıştı.
464. Olmayacaktı da.
465. İyi hatırlıyordu;
466. Babası; “dikkatli kullan ha... en azından yüz lira eder o saat” derdi.
467. Kendisini sokakta buluvermişti.
468. Kapalıçarşı’ya gitti.
469. Ama gözü kesmedi.
470. Aldatılmaktan korkuyordu.
471. Aklına Vasıf geldi.
472. En iyisi bu olacaktı.
473. Vasıf’ın aklı daha çok ererdi böyle işlere.
474. Daha doğrusu Nahit böyle sanıyordu.
475. Soluğu Eczacı Okulunda aldı.
476. İki ders arasındaydı,
477. Vasıf’ı buldu
478. Ve anlattı.
479. Öğle paydosunda Sahaflar’a, onun hemşehrisi olan bir kitapçıya gittiler.
480. Adam dinledi
481. Ve saati alıp gitti,
482. On beş, yirmi dakika sonra da geldi.
483. Cebinden çıkardığı avucunda bir yığın kâğıt para vardı:
484. Nahit’in açılan eline ağır ağır saydı:
485. Tam yüz on yedi lira.
486. Vasıf da onun kadar afallamıştı.
487. Adam: - Sahip ol, iyi harca dedi.
488. Çıktılar.
489. Şaşkınlıkları Bayezid Camii’nin avlusundan sonra da geçmemişti.
490. Vasıf ayrılmak için durdu.
491. Nahit sol eliyle onun bileğini kavradı.
492. Sağ eli cebinde, paraları tutuyordu.
493. –Gel.
494. Yemek yiyelim.
495. Vasıf tatlı tatlı güldü.
496. Ondan sonra boyuna güldüler.
497. –Nerde yiyeceğiz?
498. Emin Mahir’de yiyeceğiz elbet.
499. Nahit o gün, bugün öyle güzel, öyle nefis yemek yemedi.
500. Vasıf da sık sık söyler hâlâ bunu.
501. Sonra Mahmutpaşa’ya gitti,
502. Paltoların en güzelini aldı.
503. Ayrıca, Vasıf akşam gelince hücrelerinde iki portatif karyola, iki yün şilte, yünden iki yorgan, tepeleme kömür dolu bir bakır mangalla onun üstünde fokur fokur kaynayan bir çaydanlık gördü.
504. Ve bütün bunlar sanki sabahki süt ile yağ ve reçelden de değerli şeylermiş gibi heyecanlandı,

505. Gözleri dolu dolu oldu...
506. Nahit bunu hatırlayınca da gülümsedi
507. Ve mırıldanarak tekrarladı:
508. Ve kolundaki saatine baktı.
509. (Herhangi bir saati bu)
510. Gene başlamıştı tiyatro kapılarını çalmaya.
511. Ama sırtında artık palto vardı,
512. Karnı da doyuyordu,
513. Isınıyordu,
514. Kendine güveniyordu.
515. Ve gün gelip mutlaka artist olacağına da güveniyordu.
516. Darülbedâyi'nin öndeki kocaman camında bir ilân gördü:
517. O ne demek?
518. Kaabiliyetli ve heveskâr gençler aranıyordu.
519. Kalabalık bir Şekspir konacaktı sahneye
520. Yeter figüranları yoktu.
521. Seçtiklerine gündelik vereceklerdi.
522. Nahit bu ismi hatırlamayı çok ister,
523. (ama) bir türlü çıkaramaz
524. Nahit içeriye katili kaçırmaktan korkan bir polis telâşıyla girmişti.
525. Karşısına ilk çıkana rejisör muavini bilmem kim beyi sordu.
526. Gideceği yolu gösterdiler.
527. Zamanın artist modasına tıpatıp uygun bir bey, “buyurun benim” dedi
528. Ve sanki kendisinden çok şeyler istenebilirmiş gibi sordu:
529. “Ne istiyorsunuz?”
530. Söyledi ne istediğini.
531. Öteki de adını yazdı
532. Ve beş gün sonrası için gün verdi.
533. Muhsin Bey gelenlerin içinden seçecek,
534. Sonra da provalar başlayacaktı.
535. Oyunlarda elli kuruştı.
536. Nahit seçer mi seçmez mi diye düşünmedi;
537. Beşinci günü iple çekti.
538. Ama kaderde vardı.
539. Muhsin Bey rahatsızlanmıştı.
540. Nahit işte o iki günü, “acaba beğenmez mi?” endişesi ile zehir etti kendisine.
541. Beğenmeyebilirdi pekâlâ.
542. Elde neler vardı,
543. Kim bilir?
544. Bereket versin,
545. Başvuranların sayısı onların istediklerinden de azdı
546. Üstelik bunların arasında ayakta durmasını bile bilmeyenler vardı.
547. Durumun karşısında tadını kaybeden Muhsin Bey, isteksiz isteksiz sorduğu birkaç suale kendisini bir parça harekete getiren cevapları ancak Nahit'ten almıştı.
548. Adını, tahsilini, hattâ kimin oğlu olduğunu sordu,
549. Muavinine de “Alâkalanın Nahit Beyle...” dedi.

550. Öteki de derhal ilgilenmeye başladı,
 551. Not aldı.
 552. Nahit'e kendisini beklemesini söyledi.
 553. Nahit bekledi onu.
 554. Fakat muavin bey niçin bekle dediğini hatırlayamadı.
 555. Öyle de olsa heyecanlı bir gündü bu.
 556. Akşam Servili Medrese'de Vasıf'a olup bitenleri, ama daha çok duygularını ve yorumlarını uzun uzun anlattı.
 557. Ne büyük sey!
 558. Muhsin Bey'le konuşmuştu.
 559. Onu yakından görmekle kalmamış,
 560. Evet, konuşmuştu.

KÜÇÜK AĞA ANKARA'DA
(İKİNCİ KİTAP)

561. "Haddini bilmez demeyin,
 562. emme öyle icabet ediyor.
 563. Bağışlayın...
 564. Kusura kalmayın."
 565. Ali Emmi dayanamadı:
 566. "Geveleyip durma len."
 567. Salih'in güneş ve ayazla kararmış yüzünü mora çalan bir allık bastı.
 568. Bir solukta söyleyiverdi:
 569. "Şu deyeceklerim burada kalacak diye and verin diyecektim."
 570. Ali Emmi'nin fersizlikten zaten yarı aralık duran ağzı büsbütün açıldı.
 571. Gözleri büyüdü,
 572. saz benzi pembeleşti.
 573. Reis Bey'le Küçük Hacı'nın şaşkınlıkları da öfkelerine rağmen onunkinden aşağı değildi.
 574. Salih veya başka biri, onlara and teklif etsindi?
 575. Salih sinmişti,
 576. (ama) böyle gerektiğine inanıyordu.
 577. Ali Emmi öfkenin iyice kısıtıldığı bir sesle; "bak heleee" dedi;
 578. "ülen Çolak, lâf bize yeminle mi emanet edilir oldu gaari?
 579. Kimmiş bize yemin karşılığı haber salan ha?
 580. Bi de
 581. bakayın."
 582. Salih dizlerinin üstünde dimdik doğruldu,
 583. iyice telaşlıydı:
 584. "Yoo, valla kimse deşel Ali Emmi,
 585. Valla ben, kendim derin Ali Emmi."
 586. Küçük Hacı, Reis Bey'e bakakaldı.
 587. Reis Bey'in içinden gülmek geldi.
 588. Ali Emmi'nin de öfkesi gitmiş;
 589. (ama) şaşkınlığı bütün bütüne artmıştı:

590. “Reis Bey, vallada billâ da ben bir şey anlamadım.
591. Sen anladın mı Allasen?
592. Kimsenin haddine değilmış,
593. kimse de istememiş;
594. emme gene de yemin verecekmışiz...”
595. Reis Bey, Salih’e bakıyor,
596. açıklamasını bekliyordu...
597. Ali Emmi dermansız elleriyle sakalını sıvazlamaya çalışmakta
598. (ve) boyuna “Allah Allah... Allah Allah” diye mırıldanmaktaydı.
599. Küçük Hacı da bekliyordu.
600. Salih bu üçüzlü baskıya daha fazla dayanamadı
601. (ve) can havline benzeyen bir parlayışla; “yeminini ben isterin Ali Emmi” deyiverdi.
602. Ali Emmi’nin ağzı şimdi artık tam mânasıyla bir karış açtı
603. (ve) Küçük Hacı bile kendini tutamamış;
604. “Sen mi?” diye acayip bir mahlûk görmüş gibi mırıldandı.
605. Bütün bunların ardından bir patlama gelecekti,
606. bu muhakkaktı
607. (ve) bunun muhakkak olduğunu Salih de biliyordu.
608. Kafası cin gibi işledi
609. (ve) kısa sürecek fırsatı kaçırmak istemedi:
610. “Öldürün isterseniz beni”
611. Reis Bey, Küçük Hacı ve Emmi’nin patlamak üzere olduğunu anlamıştı.
612. Gülümseyerek araya girdi:
613. “Anlatsın
614. bakalım,
615. iş bizim sandığımızdan mühim galiba.”
616. Salih, Reis Bey’e minnetle baktı; “Öl desen ölürüm” der gibi.
617. Ve “möhem yaa” dedi.
618. Ali Emmi Reis Bey’in istediği havaya girmişti,
619. gülümsemeye çalışarak; “anlat bakalım şu möhemi de öğrenelim bi” dedi.
620. Salih artık formunu bulmuştu,
621. Sırttı:
622. Reis Bey yine araya girdi:
623. “Öyle olsun,
624. edelim.”
625. Yemin merasimi epey sıkıntılı oldu.
626. Bu işe zerre kadar şaka karıştıracak insan değillerdi;
627. (fakat) Salih’e yemin vermek de biraz fazlaca tuhaflarına gidiyordu.
628. Yeminler edildikten sonra Salih; “size şimdi İstanbullu Hoca’dan haber verecen” dedi
629. (ve) şöyle bir ustü.
630. Yaptığı tesirin tadını çıkarmak istiyordu.
631. Fakat asıl şaşıp kalan kendisi oldu.
632. Çünkü Küçük Hacı; “pohoo, biz onu duyalı yıl oldu oğlum” demişti.
633. “Yıl mı oldu?”
634. Ali Emmi bitkinliğine rağmen o ciddi görünüşünü büsbütün tatlılaştırıldığı şakacılığını bulmuştu.

635. “Sen de amma sabırsızsin ha,
636. Hacı Bey, dur hele,
637. belki Çolağa ahretten yeni bir haber gelmiştir.
638. Hoca sakın senide yanına çağırılmış olmasın.
639. Salih iyice afallamıştı:
640. “Ne den sen ?
641. Hangi ahretten bahsedен?
642. Hoca Kütahya’da.
643. Kütahya’da.
644. Ben de yanından gelirim.”
645. Haydi, bu seferde şaşkınlık sırası ötekilerine geliverdi.
646. “Hoca sağ mı?”
647. “Kütahya’da mı dedin?”
648. “öyle dedim.”
649. “Yanından mı geldin?”
650. Hacı Bey de aynı şeyi sordu:
651. “Yanından mı geldin?”
652. “Beş gün önce ayrıldım.
653. Yüzbaşılara verdiği haberleri götürdüm.
654. Onlar da bu habarlara göre size şöyle şöyle edeceksiniz dediler.”
655. Odada çıt çıkmıyordu.
656. Pencerenin iki, üç yüz metre ötesinde ve dalları karlarla ağın ağaçların ardından Topyeri
ve Tekke Dağı, masmavi ve sarışın bir gökyüzünün altında pırl pırl görünüyordu.
657. Oralarda daha ışık vardı.
658. Ali Emmi toparlanmaya çalıştı:
659. “Sonrası bu?
660. Hoca sağ.”
661. “Anladık oğlum.
662. Hoca sağ,
663. inandık.
664. Ne yapar?
665. Nişler?”
666. “Söyleyeyin Ali Emmi.
667. Hocanın adı gari Hoca değil;
668. Küçük Ağa...”
669. “Küçük Ağa mı?”
670. Küçük Ağa’yı işittikleri anlaşılıyordu.
671. “Küçük Ağa, bizim İstanbullu Hoca.”
672. Sonra övündü:
673. “Tâ başından beri biliyordum ben.
674. Hani beni Hoca’yı bulmaya yollamıştınız ya,
675. Bildin mi?”
676. İşte o zaman, hemen üçüncü gün, Hoca’yı Ketenlik’te bulduk...
677. Küçük Ağa adını takmış,
678. çetenin başına geçmiş.
679. Göreceğdin.”

680. Güldü
 681. (ve) anlattı:
 682. “Kesmiş mi o canım sakalı...
 683. Giymiş mi kalpakla avcı biçimi pantolu...
 684. Tanıdım emme ben...
 685. Bakışlarından tanıyıverdim.”
 686. Ali Emmi bayağı canlanmıştı,
 687. biraz daha doğrularak dinlemeye iyice hazırlandı
 688. (ve) “ee...” dedi.
 689. Reis Bey dirseklerini dizlerine dayamış,
 690. Salih’e doğru eğilmişti.
 691. Küçük Hacı ise sağ ayağına altına alarak sedire daha bir yerleşti.
 692. O, kazandığı ilgiden mest olmuştu.
 693. “Tanıdım” diye tekrarladıktan sonra gerdan kırarak devam etti.
 694. “Emme o beni tanıyamadı.
 695. Ulu Camide Doktor Haydar Bey’e laf ederken ben onun sırf bakışlarını görürdüm.”
 696. Ali Emmi sinirleniverdi:
 697. Ülen bırak da kendini,
 698. ne olduysa onu anlat.
 699. Salih oralı olmadı:
 700. Ali Emmi darılma

KÜCÜK AĞA

701. Eskiden Rum şivesini örtmeye çalışırdı.
 702. Şimdi inadına belli etmeye çalışır gibiydi.
 703. İtalyanlara onların diliyle bir şeyler söyledi,
 704. berikilerden biri tek kelimeyle cevap verdi,
 705. Niko da “gel” dedi.
 706. Salih’in kolsuz tarafına geçmiş,
 707. elini omzuna atmıştı,
 708. (fakat) daha üç adım gitmeden epey ayrıldı.
 709. Salih çok fena kokuyordu.
 710. İstasyon binasına, müdürün odasına girdiler.
 711. Niko’da ne olduğunu göstermek isteyen bir hâl vardı.
 712. “Aç mısın” diye sordu.
 713. Salih şöyle bir yokladı kendini,
 714. hattâ düşündü:
 715. Açtı.
 716. “Acıkmışım” dedi.
 717. Niko dışarıya çıktı.
 718. Salih de yan gözle etrafını süzmeye başladı.
 719. Telgrafın başında ve müdür masasında İtalyan zabitleri vardı.
 720. Eski müdür Necati Bey gişede idi,
 721. iyice ihtiyarlamıştı.
 722. Niko iki konserve kutusu, bembeyaz ekme, sucuk ve çatalla geldi.

723. “Ye...”
 724. Sucuk domuz etinden değil.”
 725. Güldü.
 726. Bir şeyler hesaplar gibi sustu,
 727. sonra yine konuştu:
 728. “Ama artık sizinkiler domuza momuza bakmıyorlar.”
 729. Güldü:
 730. “Ne verirsen yiyorlar.”
 731. Salih yutmaya hazırlandığı lokmayı üç beş defa daha çiğnedi.
 732. “Ee bakalım Salih Çavuş, anlat be...”
 733. Salih kendisini Niko’nun karşısında, eskisi gibi hissediyordu artık.
 734. Sanki yine iki kolu, iki bileği ve tuttuğunu koparan iki eli vardı,
 735. Donuk bakışları bir an için Niko’nun gözlerini aradı.
 736. “Çavuş olamadım Niko...”
 737. Niko anlamıştı.
 738. Ama eskisi gibi sinmedi,
 739. aksine daha bir rahat güldü:
 740. “Aldırma...”
 741. Biz burada böyleyiz işte.
 742. Kötü günler de geçirdik
 743. (ama) korktuk bile.
 744. Bildiğin gibi değil.
 745. İtalyanlarla pek iyi aram.
 746. Bir dediğimi iki yapmıyorlar.”
 747. Yağmur yeniden ve aynı hızla başlamıştı.
 748. Salih’in içi bir tuhaftı.
 749. Fakat inat etti.
 750. Önündekilerin hepsini yiyecekti.
 751. Yemek için ikinci ele pek lüzum yoktu.
 752. “Konuş be Salih.”
 753. Salih ona bir defa daha donuk donuk baktı.
 754. Cevap vermedi.
 755. Niko artık ona boyun eğmiyordu.
 756. “Anana da İtalyanlardan öteberi götürürdüm...”
 757. Salih’in ağzındaki lokma büyüdü,
 758. büyüdü
 759. (ve) taşlaştı.
 760. Niko iyice keyiflenmişti.
 761. “Anlat be...”
 762. Nasılsın?”
 763. Salih ayağa kalkıverdi.
 764. “İyiyim.”
 765. Ceketinin onbaşılık şeridi sökülmiş,
 766. sağ kolu bomboş sarkıyordu.
 767. Sağ kulağı yarım,
 768. yanağı kapanmış bir yaradan ibaretti

769. (ve) iyiyim diyordu.
770. Açlık, uykusuzluk, kızgın güneş, kum fırtınaları ve ölümle bir daha, bir daha, belki bin defa pençeleşmeler kavurup gitmişti de
771. iyiyim diyordu.
772. Her şeyi kaybettikten sonra ümidi de kaybedenin karşısına ne ile çıkılabilir,
773. zafer için neye güvenilirdi.
774. Niko, bu imkânsızlığı sezdi.
775. İşte şimdi sinmek üzereydi.
776. Salih, bir an için ona eskisinden çok daha kuvvetli görünmüştü.
777. Fakat büyüü Salih'in kedisi bozdu:
778. "Yemek iyi oldu,
779. sağ ol."
780. Evet, bir midesi vardı hâlâ.
781. Acıkacak,
782. yemek isteyecekti,
783. Ekmek arslanın ağzında idi,
784. tek kolla da arslanla boğuşmak bir parça güç olmaz mıydı?
785. "Niye kalktın?"
786. İki çift lâf edelim..."
787. Eğildi,
788. torbasını aldı:
789. "Gideyim artık..."
790. Niko yine gülüyordu.
791. "Nereye gideceksin?"
792. "Anamı göreyim."
793. Niko bu sefer kahkaha ile güldü:
794. "Amma da yağıyor..."
795. Üşüyordu da
796. (ve) Niko artık onun acıkacağı gibi ıslanıp üşüyeceğini de biliyordu.
797. Kanepeye iyice yerleşti.
798. Cebinden bir paket İtalyan sigarası çıkardı.
799. Salih'in gözleri parladı.
800. Sigara, insanın karnı doyunca yemekten de değerli oluyordu.
801. Niko bunu da anladı.
802. "Yak bakalım..."
803. otur hele."
804. Fakat Salih de onu anlıyordu.
805. Sanki o kum çölleri gibi sonsuz savaş yeniden başlamıştı.
806. Direnmek, her ne pahasına olursa olsun direnmek lâzımdı.
807. "yok," dedi.
808. "Gideyim."
809. Şaka değil,
810. gidecekti.
811. Adımını atmıştı.
812. "Görüşürüz"
813. Niko telaşlandı.

814. “Dur hele.”
 815. Ayağa kalkmıştı.
 816. Salih artık onun çocukluk galibi Salih’ti:
 817. “Sen otur biraz.
 818. Otur,
 819. otur,”
 820. Eskiden olduğu gibi –tıpkı dört beş yıl öncesi gibi– rica ediyordu
 821. (ve) gerçekten de Niko eskisi gibiydi artık.
 822. Salih oturdu.
 823. Niko dışarı fırladı.
 824. Döndüğü zaman elinde kocaman bir paket vardı:
 825. “Haydi,” dedi.
 826. Yürüdüler.
 827. “Doğru.
 828. Seni tutmak olmaz şimdi.
 829. Eve git de
 830. sonra nasıl olsa bol bol oturur
 831. konuşuruz.
 832. Artık vakit çok.”
 833. Dışarıya çıktılar.
 834. Saçağın altından hızlı hızlı yürüdüler.
 835. Bekleme salonundan geçtiler.
 836. Binanın arkasında bir fayton duruyordu.
 837. Niko, “Ligor seni götürecektir” dedi.
 838. Salih bir tuhaf oldu
 839. (ve) sağ ol diye mırıldandı.
 840. Konuşacağız, eskisi gibi.

OSMANCIK

841. Dinle oğul dedi Ertuğrul, doksanı bulan yaşına rağmen dinçliği zedelenmemiş sesiyle.
 842. Ede Balın’ın terazisi doğru tartar.
 843. Dirhem şaşmaz.
 844. Bana karşı gel;
 845. ona gelme.
 846. bana karşı gelirsen üzülürüm
 847. incinirim.
 848. ona karşı gelirsen gözlerim bakmaz;
 849. baksa da görmez olur.
 850. Ede Balı’nın soyunun ışığı vardır.
 851. Var.

852. Git şimdi.
853. Şu dediklerimi de vasiyetim say.
854. Unutma.
855. Osman el öpmeye davrandığı zaman da ekledi.
856. Ak Temür anlattı.
857. Üstüne at sürmüşsün,
858. ünlemişsin.
859. Gücenen Ede Balı değil;
860. Üzüntümüz de Ede Balı için değil
861. senceğiz için.
862. Üzme.
863. İncitme beni ve yoldaşlarımı Osmancık.
864. Bu yolda son dilediğim olsun Osmancık.
865. Osmancık kendini hor görülmüş, aşağılanmış sayıyordu.
866. Aşağılanacak biri değildi o.
867. Aşağılanacak biri olmadığımı ispatlamak için ölçüsüz bir hırsa kapılıverdi.
868. Avcılıkta birinci.
869. Ciritte birinci.
870. At sürmede birinci.
871. Yay germede üstüne yok.
872. Güreşte bileğini tutan çıkmamış.
873. Osmancık daha ne yapsın.
874. Ne etsin ispatlamak için.
875. Bilemiyor Osmancık.
876. Ve Osmancık öfkeleniveriyor.
877. Ve Osmancık aynı anda da biri hemen yanı başında fısıldamış gibi bir ses duyuyor.
878. Hey Osmancık, yiğit yiğit, tek yiğit öfkesini yenendir.
879. Öfke çöküntüye dönüyor.
880. Kolu kanadı kırılmış sanki.
881. Kimseyi görmek istemiyor.
882. Anlatıldığı gibi başını alıp gitmek istiyor.
883. Kendisini tanımayanların veya olduğu gibi sevip beğenenlerin arasına gitmek istiyor.
884. En azından da babasını ve ille Ede Balı'yı görmek istemiyor.
885. Onları hatırlayışı horlanışı oluyor.
886. Perişan gururu çırpınıyor.
887. Ve Osmancık bu halden nasıl kurtulabileceğini, bu halden kurtulmak için ne yapması gerektiğini bir türlü belemiyor.
888. İçi içini yiyor.
889. Ertesi gün Osmancık Domaniç'te değildir.
890. Osmancık'ın Mihail Kosses ile tanışması babası Ertuğrul'un sultan Alaaddin ile ilişki kurmasına benzemişti:
891. saldıranlar beş kişiydi.
892. Savunanlar üçtü.
893. Avdan dönen Osman olay yerine geldiği zaman o üç kişiden biri yerde cansız yatıyordu.
894. Birinin de kılıç tutacak hali kalmamıştı.
895. Osman duraklamadı:

896. “Savulun bire” kılıç çekti.
897. Kavga kısa sürdü.
898. Osman saldırganlardan ikisini çabucak haklayıvermişti.
899. Ötekilerde bırakıp kaçtı.
900. Kılıç sallayacak hali kalmayan; “sağ ol Türk, adının ne senin?” diye sorduktan sonra “benimki Mihail Kosses” dedi.
901. Ertuğrul oğlu Osman dedi.
902. Söğüt’te oturuyoruz.
903. Mihail de öğündü.
904. İnegöl’ün berisinde; Harmankaya’da babam çok zengindir.
905. Gel bizimle.
906. Birkaç gün misafirimiz ol.
907. yok, dedi Osman.
908. Sonra da düşündü.
909. Sordu:
910. Neyin nesiydi o adamlar?
911. Niye saldırdılar size?
912. Aya Nikola’nın haydutları.
913. Onların kârı hep budur.
914. Ya topluca köy basarlar,
915. yahut üçü beşi, bir olup yol keserler,
916. adam soyarlar
917. Osman gene düşündü.
918. Belki bir yere sinlenmişlerdi.
919. Yine keserler yolunuzu.
920. Götüreyim sizi.
921. Mihail onuruna yediremiyor olmalıydı.
922. Mırın kırına başladı.
923. Ama o zamana kadar ağzını hiç açmayan, teşekkür etmeyen, gülümseyen öteki lafa karıştı.
924. İyi olur Mihail.
925. Gelsin bizimle.
926. Bu sözleri de Osman’a bakmadan söylemişti.
927. Anlıyordu Osman.
928. Dünyaya tepeden bakan, özellikle de Türkleri sevmeyen biriydi o.
929. İçi dalgalanmaya başladı.
930. Mihail durumunu sezmiş gibi güldü.
931. Arkadaşımın adı Kalanoz.
932. Karacahisar tekfurunun oğludur.
933. Hep böyledir.
934. Kalanoz, yere yatan ölüye başını bile çevirip bakmadan atını tırısı kaldırmıştır.
935. Osman başıyla ölüyü göstererek sordu.
936. Bu sizden değil mi?
937. Mihail başıyla Kalanoz’u işaret etti.
938. Onun adamı idi.
939. Aldırtır.
940. Osman, Al-ışığın başını çevirip Söğüt’e doğru koşturmak istedi.

SİYAH KEHRİBAR

941. Orada bana karşı epey yumuşak davrandılar.
942. Ne de olsa ben bir yabacıydım
943. (ve) İtalya'nın belki ikinci bir şehrinde değil, Siyah Kehribar'da yabancılara karşı iyi davranıyorlardı.
944. Beni oraya Fernando götürmüştü.
945. Korsikalıyla tanışmam ve aynı pansiyonda oturduğumuzu öğrenmem şöyle olmuştu:
946. Bir gece saat bir veya daha ileriydi.
947. Gürültülü konuşmalar ve telaşlı gidip gelmelerle uyandım
948. Sofaya çıktım.
949. Pansiyon sahibi orada
950. (ve) sanki bütün iş, bütün o telaşlar, konuşmalar beni uyandırmak içinmiş.
951. Geniş el ve kol hareketlerinin gülünçleştirdiği bir nezaketle konuşmaya başladı.
952. Başkası değil,
953. hiçbir zaman başkası değil,
954. daima Fernando.
955. Boğa gibi bağıırıyor.
956. Sustu.
957. Çünkü biraz sonra kırk beşlik bir kadın gibi ağlamaya başlayacak.
958. Biliyorum,
959. çünkü bu hep böyle olur.
960. Bakın,
961. başladı bile.
962. Susunuz bir dakika.
963. Dinleyin.
964. İşitiyor musunuz?
965. Onun makineli tüfek gibi konuşmasından başkaca duyduğum yoktu.
966. Boynunu eğip yukarı doğru uzatmıştı
967. (ama) dinleyeceğe de dinleteceğe de benzemiyordu:
968. Bir bakayım dedim.
969. Üst katta, merdivenin karşısına gelen kapı yarı aralıktı:
970. Oradaki masanın bir parçası ve bir perdenin yarısı görünüyordu.
971. Sofaya gelen ses, yakışıklı sinyoron söylediği gibi böğürme veya sesli hıçkırıklar değil;
972. inleyişlerdi.
973. Kısa bir duraklamadan sonra içeriye girdim
974. (ve) Fernando denilen adamı gördüm:
975. Işık yüzüne tam tepeden düşüyor
976. (ve) onu iyice aydınlatıyordu.
977. Terli geniş alınına dökülen saçları kumraldı.
978. Bıyıkları oralarda pek rastlanmayan bir tarzda kendi hallerine bırakılmıştı.
979. Bu onu olduğundan daha yaşlı gösteriyordu.
980. Gözleri çok güzeldi
981. (veya) yeşile çalan bu elâ gözlerde bir çocuk temizliği, sokulganlığı var,

982. dostu, kahramanlığa, kısacası büyüklere susamış bir çaresizlik, bir kimsesizlik vardı.
983. Kaşları gür,
984. (fakat) kısa,
985. kirpikleri inadına uzundu.
986. Burnu kalın.
987. Dudakları; hele çekik çenesi hiç de İtalyanlarınkine benzemiyordu.
988. İkide bir midesinin üzerine kıvrılıyor,
989. inliyordu.
990. Bu ağrıyı biliyordum,
991. ben de çekmiştim.
992. Gürültü patırtıdan başka bir şey beceremeyen yakışıklı sinyora bir tuğla veya taş kızdırmasını söyledim,
993. sonra da cebimden eksik olmayan ilaç reçetesini yazarak eczaneye yolladım.
994. Söylediğine göre Fernando o geceden sonra beni beş altı defa aramış.
995. Merdivenleri beraber çıkarıyorduk.
996. Hafif sarhoştı.
997. Her akşam bir parça içtiğini, arada sırada da o akşamki gibi ölçüyü kaçırıp hastalandığını itiraf etti.
998. Midem, diyordu.
999. Hâlbuki hiçbir şeyi de yoktu.
1000. Bu sebepsiz ağrılar gibi onun her şeyi asabî mizacının belirtisi idi
1001. (ve) ben böyle yumuşak sokulgan görünüşlerin ne beklenilmedik patlamalar gizlediğini başka örneklerden de biliyorum.
1002. Böyle boynu bükük insanlarla çok oynamaya gelmezdi.
1003. Onlar, sevginin olduğu yerde kırılıp bırakmaya, mücadele sırasında ise ölesiye vuruşmaya daima hazırdılar.
1004. Ayrılırken ne olduğunu hatırlamıyorum.
1005. Fernando ile ertesi gün akşam yemeği için sözleşmiş bulunuyorduk.
1006. Nitekim kararlaştırmış olduğumuz saatten kırk kırk beş dakika kadar erken geldi.
1007. Çok sıkıldığımı, özleştüğümüz saati yalnız başına edemeyeceğini söylüyordu.
1008. Ben ise onun bu kadar erken gelişine, ne yalan söyleyeyim, hiç de memnun olamamıştım.
1009. Bunun farkına vardı.
1010. Bir tek cümle söylemeden üniversite meydanını dolaştık
1011. Saptığımız cadde kalabalık değildi
1012. (ve) onun gibi ben de kendi içime kapanmıştım.
1013. Isıklarla bizim türkülerden birini çalmaya başladım:
1014. – Balkanlı mısınız? diye sordu.
1015. – Türk'üm dedim.
1016. – Ben de bir Türk şarkısı biliyorum, diye sevinçle bağırdı.
1017. Trablus harbinde bize esir düşen babasından öğrenmiş.
1018. Adana taraflarına ait olduğunu tahmin ettiğim bir türküyü, caddede yüksek sesle, lâl lâl lâ diye söyledi,
1019. bitirdikten sonra da nasıl diye fikrimi sordu.
1020. – Gayet berbat, dedim.
1021. Can sıkıntısından ve tasallut ettiği kırk beş dakikamın öcünü almak için böyle sert konuşmuştum.

1022. Fakat hiç oralı olmadı,
1023. üstelik güldü.
1024. Aramızdaki hava artık düzeliyordu:
1025. – Sizin şarkılar çok tuhaf, dedi.
1026. Duraklamadan; ancak sizinkiler kadar, dedim
1027. (ve) ilave ettim:
1028. – Sizin şarkılar da bana tuhaf geliyor:
1029. Gene güldü:
1030. – Milliyetçi misiniz?
1031. – Biz Türkiye’imizi severiz,
1032. milliyetçiliğimiz de bundan ibarettir.
1033. Bu konuda konuşmaktan hoşlanıyordu:
1034. – Ben de bunu güzel buluyorum:
1035. Herkes kendi evini sevsin
1036. (ve) güzelleştirsin
1037. yeter.
1038. Gerisi çapulculuk, dedi.
1039. Birdenbire aklına gelivermiş gibi sesinin tonunu değiştirerek ilâve etti:
1040. – Anadili “Mare Nostrum” marşının dili olan birinin böyle konuşmasını beklide tuhaf bulursunuz,
1041. hiç değilse kuru bir nezaket eseri sayarsınız.
1042. – Yoo, dedim.
1043. Güldü:
1044. – “Kilikya” marşını günde kaç defa işitiyorsunuz?
1045. Omuzlarımı silktim:
1046. – Bu da bize vız gelir.
1047. Size sadece acıyoruz,
1048. çocukcağızlarımızı kötü yetiştiriyorsunuz diye acıyoruz.
1049. Bu, dünyanın her yerinde böyledir.
1050. Her dilde Kilikya marşının benzerleri vardır
1051. (ve) bunları kısa pantolonlu tüysüz çocuklara bağırta bağırta söyletirler.
1052. Bu da bizim topraklarımızı ve süngerlerimizi bir parça daha çok sevmemizden başka bir şeye yaramaz.
1053. Başını eğerek haklısınız dedi.
1054. Beni nereye götürdüğünü düşünmüyordum bile.
1055. Fakat oraya gelmiş olmalıydık.
1056. – Buraya girelim mi? diye sordu.
1057. Baktım,
1058. tabelâda “Siyah Kehribar” yazılıydı.
1059. – Böyle yerler hakkında bir fikrim yok, dedim.
1060. – Eğer hayır deseydiniz gideceğimiz yeri artık sizin seçmeniz lâzım gelecekti, dedi.
1061. Demek muhiti burasıydı:
1062. – Korkarım bana arkadaşlar tanıtacaksınız.
1063. “Arkadaşlar tanımaktan sahiden korkuyordum.
1064. Bu beyhude tanışmaları ne yapacaktım.
1065. Karşılıklı rahatsızlıklardan başka neye yarardı bunlar?

1066. Fernando tam bir samimiyetle; evet, hepside iyi çocuklar diyerek beni utandırdı.
 1067. İster istemez yalan söyledim:
 1068. – Kastım o değil...
 1069. Muhakkak hepsi de iyi çocuklardır.
 1070. Endişem kendi hesabıma.
 1071. Ben, masanıza bir can sıkıntısı, acayip bir şekil gibi çökmekten korkuyorum.
 1072. Gülümsüyordu.
 1073. Koluma girdi
 1074. (ve) beni içeri çekerken “kabul” dedi.
 1075. – Tevilinizi kabul ediyorum.
 1076. Fakat kesinlikle yeni tanışmaların manasızlıklarında hiçbiriyle karşılaşmayacaksınız.
 1077. Girdik.
 1078. Daha basamaklardan inerken onu değiştir, başka bir adama benzer gibi olduğunu sezdim.
 1079. Artık bakışları kısık,
 1080. dudakları cesurca kıvrık

YAĞMUR BEKLERKEN

1081. Bir gün, bir yatsı sonrası sohbetinde, kasabanın ileri gelenlere karşı tutumu eleştiriliyordu, amcası, koca dayısı ve ailenin öteki büyükleri tarafından.
 1082. Rahmi, tıpkı o sarı inat konusundaki gibi parlayıvermişti:
 1083. “Ne kadar da çok Gazi Mustafa Kemal Paşa, Fevzi Paşa, İsmet Paşa varmış.”
 1084. Bu sözle, eline kırk paralık devlet veya fırka yetkisi geçirenin Ankara’yı, yani beş yıllık başkenti kasabaya taşımaya kalkıştığını, hattâ taşıdığını söylemek istiyordu.
 1085. Rahmi, Kaymakam Bey’le fırka mûtemedine, daha doğrusu, onları saran iskemle çemberine bakarak, “hâlâ o mektep” diye düşünüyor.
 1086. Ama ekliyor da:
 1087. “Suç Kaymakam Bey’le Gülbeyazlar’ın Mahmut’ta mı,
 1088. Yoksa bu iskemlelerde mi?”
 1089. Bu sorusu, yani bu kuşkusu da yeni değildir.
 1090. Ve onu Ankara için de duymuştur.
 1091. Kesin bir cevap bulduğunu söyleyemez;
 1092. Ama sorusunun –kuşkusunun- peşini bırakacağı da benzemiyor.
 1093. Bu yüzden de böyle durumlarda öfkesi bir o yana bir bu yana yönelir.
 1094. Bu öfke, işte şimdi de hedefini kesin olarak seçemiyor.
 1095. Buna karşılık, gözüne kestirdiği, daha dorusu, suçlamak için can attığı birisi var:
 1096. Sıtma doktorudur bu seçtiği kurban.
 1097. Arap asıllıdır o.
 1098. İri yarıdır,
 1099. Kalçalı,
 1100. Göbeklidir.
 1101. Misâk-ı Millî den sonra kökünden kopan yüz binlerden birisi!
 1102. Yer, yurt, ev, bark, hısım, akraba, soy, sop, kültür, kısacası bu balığın suları sınırların ötesinde kalmış.

- 1103.** Misâk-ı Millî'nin ne kadarını ve nelerini benimseyebilmişse o kadarıyla yetinmek zorundadır artık.
- 1104.** O kadarı delilen de -Rahmi'ye göre- onun kalles, çıkarıcı, bencil, içinden pazarlıklı ve ikiyüzlü azınlık mizâcını benimsemesine sebep olacak.
- 1105.** Hangisi olduğunun veya olacağının -şimdiden- kestirilemeyeceğini sanıyor Rahmi;
- 1106.** Çünkü doktorun eksilmeyen güleçliğini, cana yakınlığını maske sanıyor.
- 1107.** Arada bir utanır bundan.
- 1108.** Bu kötüye yoruşundan.
- 1109.** Ama elinde değil.
- 1110.** "Elimde değil" der
- 1111.** Ve ekler:
- 1112.** "İmparatorluk başka,
- 1113.** Millet olma çabası başka."
- 1114.** İşte bu noktaya, yani "psikosozyal" yorum ve açıklama ukalâlıklarına gelince, Rahmi düpedüz mırıldanıyor;
- 1115.** Ama kendisinedir bu sövüş;
- 1116.** Çünkü Anakız'ı hatırlamıştır.
- 1117.** Daha iptidâî'nin -ilkokulun- başlangıç yıllarında vurulmuştur Rahmi Anakız'a:
- 1118.** İnadına da kara kara gözlü,
- 1119.** Kaşları, saçları kestane rengi:
- 1120.** Nazlı mı nazlı,
- 1121.** Süzüm süzüm süzülen bir kız çocuğuydu Anakız.
- 1122.** Evleri okulun yolu üstündeydi.
- 1123.** Oyalanırdı Rahmi onu göreyim diye.
- 1124.** Kız hemencecik anlamıştı bu ilgiyi.
- 1125.** Artık Rahmi görününce yan dönüyor,
- 1126.** Hafifçe kaldırdığı omzunun üstünden birini kısıtıştı kömür gözleriyle gaddar gaddar bakıyordu.
- 1127.** Sonra da başını, saçlarını savurarak çeviriyordu.
- 1128.** (Beş, bilemedin altı yaşlarında olmalıydı o zaman.)
- 1129.** Rahmi bir gün, bir koşu -atmaca sanki- kızın yanına vardı;
- 1130.** Kımıldamasına ve gık demesine fırsat bırakmadan kucakladı,
- 1131.** Öptü, yanağından
- 1132.** Ve "ben seni alcem" dedikten sonra -atmaca- fişek gibi havalanıp bulutların ardından kayboldu.
- 1133.** Okula artık başka yoldan gidiyordu.
- 1134.** Sonra, yalvar yakar elde ettiği hocası Zeynep'le Anakız'a, tarçınlı akide şekeri gibi bir boncuk gönderdi.
- 1135.** Anakız da buna bir buçuk arşınlık bir kaytanla karşılık verdi.
- 1136.** Dillere düştüler.
- 1137.** Rahmi Anakız'ı -elbette- alacaktı.
- 1138.** Anakız Rahmi'ye -elbette- varacaktı.
- 1139.** Rahmi Anakız için okuyup büyük adam olmak istiyordu.
- 1140.** Sonra, Rahmi idâdî'nin -lisenin- son sınıfında -on yedi yaşında iken Anakız'ı işte bu sıtma doktoruna veriverdiler:
- 1141.** Adam kırka merdiven dayamış.

1142. Ama işte bu adamdan iki oğlu, bir kızı oldu.
1143. (Kız hık demiş, kaytan gönderenin burnundan düşmüş.
1144. Rahmi; “Serdar’a alayım onu,” diye düşünüyor
1145. Ve gözleri yumuk yumuk gülüyor.)
1146. “Ne gülüp durun oğlum kendi kendine?”
1147. Ha bi çift laf et.”
1148. Rahmi’nin gülüşü büsbütün genişliyor:
1149. “Sıtma doktoruna gülerim...”
1150. Pek hoş herif.
1151. Bu park da pek iyi oldu be emmi;
1152. Dediğin gibi millet birbirinin yüzünü görecek.
1153. Gün olur, avratları da takar kolumuza getiririz.”
1154. Rıza Efendi bu şakayı aykırı buluyor;
1155. Kaşlarını eğiyor.
1156. Ama Kaymakam Bey de –sahi- o kısa açış konuşmasında o demeye getirmiştir.
1157. Öyle ya;
1158. Cumhuriyet nerdeyse yedinci yaşını tamamlarken herifler avratlarını hâlâ sakınır toplundan.
1159. Tam bu sırada Kaymakam Bey’in masasından kakhahalar patlıyor.
1160. Kaymakam Bey’in kendisi ile Gülbeyazlar’ın Mahmut bile sesli sesli gülmektedir.
1161. Kaymakam Bey, iki kakhaha arasında zorlana zorlana; bu yüzden de sesini ayarlamadan, “Hem ayva, hem para olmaz, ha?” diyebiliyor.
1162. Anlamıştır Rahmi; sıtma doktorunun, günlük konuşmalarında hiç belli etmediği Arap şivesiyle; “evet” yerine “eyvâ, eyvâ” diyen Türkçe bilmez bir Arap dilencinin fıkrasını anlattığını.
1163. Pek de güzel anlatır “namussuz”.
1164. Kaymakam Bey, kendisini, Kaymakam Bey yapan ciddiyetini zar zor bularak doğruluyor.
1165. Aynı anda yakın masalarda oturanlar dâhil, çemberdeki herkes ayağa fırlıyor.
1166. Silindir şapka havaya kalkıyor
1167. Ve “şerefle... devletle” uğurlamalarını arkasında bırakan Kaymakam Bey, on santim gerisinde Gülbeyazlar’ın Mahmut, onun üç adım gerisinde de jandarma mülâzimisânisi ile belediye reisi ve tahrirat kâtibi, parkı boydan boya geçerek gidiyor.
1168. Kaymakam Bey önlerinden geçerken, Rahmi’ye dudağını hafifçe gererek, söyle bir bakmış,
1169. Mahmut ise açıkça gülümsemiştir.
1170. Rahmi; “biz de gitsek emmi” diyor.
1171. Çünkü Kaymakam Bey’in hemen arkasından ve kalan ekâbiri umursamadan sıtma doktoru da kalkmıştır Anakız’a gitmek için.
1172. Masalarına yaklaştığı zaman Rahmi’yi candan selâmlıyor;
1173. Hattâ, birileri veya bir şey zorlamış gibi duruyor,
1174. Hâl, hatır soruyor.
1175. Rahmi de ona gülüyor.
1176. Acaba Anakız hikâyesini, o, tarçımlı akide şekerlerini andıran boncuğu ve kaytanı bilir mi?
1177. Bir söyleyen olmuş mudur?
1178. Ve kim bilir bunca yıldan sonra, Anakız’ın kendisi hoş bir zamanlarında, şakaya getirip söyleyivermiştir.

1179. Olamaz mı yani?
1180. Kendisi, yani Rahmi aynı şeyi aynı şekilde yapmadı mı?
1181. Gözlerini kısıyor;
1182. İri iri dişleri görünüyor.
1183. Ne candan gülüştür bu!
1184. Gören kakhaha sesini kaçırdığını sanır,
1185. şaşırır,
1186. (ve) içinin yıkandığına inanır.
1187. Ama sakın bir oyun olmasın.
1188. Gerçekten de –yalnız memurların değil, yerlilerin arasında da- bu güşülten pireneler vardır.
1189. Ama Rahmi onları -hiç değilse sokakları evlerine gidenlerin doldurduğu şu akşam saatinde – düşünmek istemiyor;
1190. Çünkü sıtma doktoru ve Anakız, ona karısını ve çocuklarını hatırlatmıştır.
1191. O da evine gitmek istiyor.
1192. Hem artık Anakız yoktur ki,
1193. Doktor onun adını değiştirmiş;
1194. Azize yapmıştır;
1195. Azize Hanımdır artık Anakız.
1196. En iyisi de budur:
1197. Anakız’ın bâkire anne, yani Meryem Ana olduğunu düşünen, düşününce de hoşlanan kaç kişi çıkar?
1198. Anakız’ın Anadolu Meryem’i olduğunu, belki sıtma doktoru bile aklından geçirmemiştir:
1199. Kaba bulmuştur sadece.
1200. Azize bir rastlantıdır elbette.
1201. Ninesinin adıdır diye seçmiştir elbette.
1202. Tekrarlıyor Rahmi:
1203. “Biz de gitsek emmi.”
1204. Çift kapaklı gümüş Serkisof da uygun buluyor bunu:
1205. “Gidelim ya...”
1206. On ikiye geliyor...
1207. Ezan okunacak nerdeyse.”
1208. Rahmi tabağa beş kuruş bırakıyor.
1209. Onun, adı kadar bilinen eli açıklığıdır bu:
1210. İkram olmasa yüz yirmi para ödeyeceği iki kahveye beş kuruş bahşiş verdi!
1211. Hamamönü’nü geçip Çınaraltı’na geldikleri zaman akşam ezanı okunmaya başlamıştır.
1212. Yolları burada ayrılacaktır:
1213. Amca Güroluk’ta oturmaktadır.
1214. Rahmi’nin evi ise Gâvur Mahallesi’ndedir.
1215. Rahmi; “ekmeği bizde yiyelim emmi” diyor.
1216. Beklerler.
1217. “Serdarla habar salardık,
1218. Gelirlerdi.
1219. Cümbür cemaat eyi olurdu.”
1220. Allah’ın akşamı mı yok.

YALNIZLAR

1221. Şimdi onun kayıtsızlığı ve iki genç kızla, Hurrem'in sınıf arkadaşı olan iki genç kızla, konuşmasını kıskançlığı pek andıran bir tedirginlikle seyrediyordu.
1222. Doçent, Hurrem'i bütün ilim adamlarında bulunan kendini beğenmiş bir insafsızlıkla kitap işi cümleler bombardımanına tutmuştu.
1223. Ama Hurrem, dudaklarından ve gözlerinden tatlı gülümseyişiyile düşüncelerini ve ilgilerini koruyabiliyordu.
1224. Bir ara, doktorun artık kendisinden ayrılmayan bakışlarında kızgınlığa benzer parıltılar gördüğünü sandı
1225. (ve) derin bir hızla "kıskanıyor" diye geçirdi:
1226. Doktoru, ilk defa zayıf bulduğu bu anda, herkesten çok beğendiğini kabul etti.
1227. Onu daha çok kıskandırmak için tatlı bir istek duymasına rağmen, dudaklarını ısırarak balkona gittiğini görünce, içi burkuldu
1228. (ve) laf olsun diye sorduğu bir soruya cevap vermeye hazırlan doçentten izin isteyerek oraya gitti.
1229. Doktor bir şezlonga uzanarak, oynak bir türküyü ıslıkla yıldızlara doğru savuruyordu.
1230. Kız gelince ıslığı bıraktı
1231. (ama) ayaklarını korkuluktan çekmedi:
1232. Küsmüş ve şımarık bir çocuk gibi.
1233. Hurrem'i neşelendirdi bu.
1234. Doktorun perdeden sızan ışıkla yaldızlanmış hafif dalgalı koyu kestane renkli saçlarını okşadı.
1235. – Hiç de otuz sekiz yıllığa benzemiyorlar;
1236. iyi bakmışsınız saçlarınıza.
1237. Şakasında candan ve tatlı idi.
1238. Buna karşılık, doktor, her zamanki gibi paradokslarında ve nüktelerinde bile yırtıcı;
1239. her zaman olduğu gibi, kullandığı kelimelerle karşısındakini çilede çıkartan bir ciddiyetle tane tane konuştu.
1240. – Onlara esaslı bir bakım bile para etmez.
1241. Borç ve servet gibi saçlar da baba mirasıdır.
1242. Dişlerimle saçlarım için babama sık sık fatiha okurum:
1243. Çürük dişler ve kepekli, dökülen saçlar intihar etmem için giderilemez bir sebep olabilirdi.
1244. Hurrem güldü.
1245. O, bu sözleri herhangi bir paradoks sanıyordu.
1246. Doktor bunu anladı
1247. (ve) hoşlandı.
1248. Yaşayışına ve bazı yaşayışlara hâkim olabilecek duruma kavuşalı çok değildi.
1249. Ve artık bunu başkaları da görüyordu.
1250. Bütün servetinin üç buçuk kuruşluk yetim maaşıyla gür ve parlak saçlardan, bir de sağlam dişlerden ibaret olduğu fakülte günlerini hatırladı.
1251. "Ben, o muazzam hazinenin bekçisi olan devi, Fafner'i yendim."
1252. Böyle derdi hasta bir gururla.
1253. Birden ayağa kalktı
1254. (ve) kızı omuzlarından tuttu:

1255. – Sen benim yenemediğim tek zaafımsın.
1256. Hurrem durumu uygun bulmuyordu;
1257. direnmek istedi:
1258. Kesti doktor:
1259. – Kadınlar için değil mi?
1260. Doğru;
1261. (ama) kadınlar içindi o.
1262. Kadınlar için düşüncesi ne olursa olsun, her erkeğin seçtiği bir kadın vardır:
1263. Sevgili, erkeğin kendi hayatı hakkında verdiği değişmez ve değiştirilemez hükümdür.
1264. Benim hayatımı en küçük virajlarına kadar sen çizeceksin.
1265. Senin bu duruma yükselmek için sahip olduğun tek şey seni sempati bulmamdı.
1266. Yani, bu tek kuvvetini benden alıyordun.
1267. Seni ben yarattım;
1268. (ama) gelecek yıllarımı sekilendirecek olan ancak sensin.
1269. Sana bunun için sahip olmak istiyorum.
1270. Benim tek tesellim bu olabilir.
1271. Hurrem bu sözlerin bir cümlesinden ötesini işitmemiş gibiydi:
1272. – Beni sadece sempatik bulduğun için mi seviyorsun?
1273. – Evet dedi.
1274. Hırslıydı.
1275. İnandırmak istiyordu:
1276. Ve bu benim için dünyanın en mühim şeyidir.
1277. Sen benim ilk gençliğimin hayata yeniden kavuşması gibi bir şeysin:
1278. Gerçek mutluluk işte o enayiliktir.
1279. Deminki sorunla bana kültürünü, sesini ve her kadın gibi inceliğine inandığım giyim zevkini hatırlatmak istedin.
1280. Bütün bunlar ve benzerleri artık ban vız geliyor, Hurrem.
1281. Ve bunun benim için ne kadar feci bir şey olduğunu, yaşamayı gözümde ne kadar mânâsızlaştırdığımı, kuruttuğunu, sen, kestiremezsin.
1282. Beğenmek, övmek, artık yapamayacağım şeyler.
1283. Tevrat'ın sözünü ettiği mucizeler gözlerim önünde tekrarlansa bile kılımin kıpırdamayacağına eminim.
1284. Birden bire sustu.
1285. Çene kemikleri kilitlenmiş gibiydi.
1286. Gitti,
1287. korkuluğa yaslandı.
1288. Bahçedeki ıhlamur ağacının balkona uzanan dallarını, incelemiş gibi tuttu.
1289. Oysa konuşmak ve “benim olmayan her şeyi aşağılamak, kirletmek istiyorum
1290. (ama) benim olan her şey, hatta bir cümlem, hatta bıyıklarım bana eşsiz şeylermiş gibi geliyor.
1291. Varlığımın ve sahip olduklarımın dışında hiçbir değer, hiçbir güzellik, hiçbir üstünlük tanımıyorum” diye bağırarak istiyordu.
1292. Onun adına ne kadar ferahlatıcı, ne kadar arındırıcı bir itiraf olurdu bu.
1293. Ama uçsuz bucaksız kâinatın kurucusunu, o akıl sır ermez yaratıcı kudreti hatırlatan yıldızlara rağmen sustu:
1294. “Ben o muazzam hazinenin bekçisi olan devî, Fafner’i yendim.”

- 1295.** Fakülteden diplomasını aldığı gün böyle demişti.
- 1296.** O günden beri hep kazandı.
- 1297.** Hayatın bir kutbundan öbür kutbuna, sefaletten servete, kadınsızlıktan aşklara, isimsizlikten, bilinmezlikten, hiçlikten üne geçti.
- 1298.** Bu arada gururunun, bu en tiran diktatörün gün gün tunçlaşmakta olduğunu kesinlikle bildi
- 1299.** (ama) onu engellemeyi hiç düşünmedi,
- 1300.** aksine güçlenmesinden tat aldı.
- 1301.** Şimdi artık onunla ilgili her şey kader levhasında gururunun silinmez mürekkebi ile yazılmıştı.
- 1302.** Bu levhada düzeltmeler yapabileceğini umuyordu o.
- 1303.** Bunu her zaman umacak,
- 1304.** mümkün görecek,
- 1305.** şuna veya buna benzemeye, Tabipler Odası'nda kayıtlı yüzlerce doktordan herhangi birisi gibi olmaya içini mıncıklayan bir özleyiş duyacak,
- 1306.** (ama) buna ermek için atacağı her adım ancak gururunun bir parça daha güçlenip yırtıcılaşmasına, saldırganlaşmasına yarayacaktı.
- 1307.** Bu susuş Hurrem'i tedirgin ediyor,
- 1308.** hatta korkutuyordu.
- 1309.** Ve şaşırtıcı bir şey, tedirginlik ve korku onu doktora daha çok itiyordu.
- 1310.** – Sustunuz...
- 1311.** Sebepsiz
- 1312.** Doktor bunu söylerken her zamanki gibi gülmüştü.
- 1313.** Her şeyi hiçe sayan bu gülüş Hurrem'i daha da endişelendirdi:
- 1314.** – Böyle gülmeseniz...
- 1315.** – Anlıyorum...
- 1316.** Ve onu biliyorum.
- 1317.** Bu gülüş, benim bu gülüşüm, artık bitmesini istediğim son dokuz, on yıllık hayatımın sembolüdür.
- 1318.** Onu sen değiştireceksin.
- 1319.** Hurrem, kendisini bulmaya çalıştı:
- 1320.** – Benden çok şey bekliyorsunuz.
- 1321.** – Umuyorum da.
- 1322.** Sebebi de sensin.
- 1323.** Saklama;
- 1324.** seni bana çeken şey de o, yani beni yenmek isteği değil mi?
- 1325.** Yarın annenle konuşacağım.
- 1326.** Hurrem Murat Kervancı'yı –bir an için olsun – düşünemedi:
- 1327.** Doktor onu birden bire kucaklayıvermişti.
- 1328.** Gerdanını, kulak memelerini, omuz başlarını öpüyordu.
- 1329.** Hurrem; - bırak artık, gelecek diye mırıldanırken, bütün varlığı bu sözlerine karşı çıkıyordu.
- 1330.** Hurrem Murat Kervancı'yı ancak odasında, yalnız kaldıktan sonra düşünebildi.
- 1331.** Şimdi mutluluğunun hiçbir zaman tam olamayacağını, bıraktığının – bu kim olursa, hangisi olursa olsun – ondan büyük bir parçayı alıp götüreceğini seziyordu.

1332. Görgüleri, bilgileri, aldığı terbiye, kısacası yetişme tarzı, doktorun eline geçecek ömrü için belirsiz endişeler duymasına sebep oluyor
1333. (ama) buna karşılık kadınlığı bu adamı istiyordu.
1334. “Seni bana iten şey beni yenmek isteğindir.”
1335. Doktor doğru söylemişti.
1336. Hurrem de bütün kadınlar gibi ve o kadınsı içgüdüleriyle, güçlüye, kuvvetliye ve benzemeze karşı bir çekiliş duyuyordu.
1337. Kuvvete ve benzemezliğe, hayatın bu iki amacına doğru ve kadının her şeyden önce hayatın devamına aracı olduğunu bilen içgüdüyle seçtiği tiplerdendi.
1338. Hurrem, “Murat” diye inledi.
1339. Murat’a kızılıyordu.
1340. Çünkü Murat’ı ömrünün sonuna kadar hatırlamaya mahkûm olmaktan korkuyordu
1341. (ve) Murat’ı suçluyordu.
1342. Doktor onun yüzünden vardı,
1343. var olmuştu.
1344. Hurrem, bırakmak istediklerimizin öç almadaki acımasızlığını iyice duyuyordu.
1345. Murat’ı sevdiği günü hatırladı:
1346. Bir yaz ikindisiydi.
1347. Vali Konağı’nın karşısındaki bahçeye gitmişlerdi.
1348. Hurrem o zaman on dört yaşında ancak vardı.
1349. Ve Murat sadece bir akraba çocuğuydu.
1350. Hafta tatillerinde gelirdi onlara yatıya.
1351. O gün, parkta Hurrem o zamana kadar görmediği bir çiçeğe vuruldu.
1352. İlle de istiyordu onu.
1353. Ama bekçi az ötede idi.
1354. Ve korkunçtu.
1355. Murat, işte bu korkunç bekçiye rağmen o çiçeği koparttı
1356. (ve) Hurrem’e verdi.
1357. Murat o çiçeği verirken, Hurrem için Kaf Dağı’ndan dönmüş şehzadenin ta kendisi idi.
1358. Minicik kalbi nasıl da çırpınmıştı.
1359. Başındaki, o tadı anlatılamaz ve bir defa, bir tek defa duyulan o dönmeyi, işte şimdi bile duyuyordu.
1360. O baş dönmesine nasıl karşı durabilmiş

YARIN DİYE BİR ŞEY YOKTUR

1361. Yağmur yağıyordu,
1362. pis pis yağıyordu.
1363. Bu havada ancak yapabilecek bir şey bulanların canı sıkılmazdı.
1364. Bense, gazetenin bilmeceğini de çözmüş bulunuyordum.
1365. Bekârken pazarlar başka türlü geçirdi.
1366. Karımı düşünmek istedim:
1367. Gençti,
1368. güzeldi,
1369. şimdi akşam yemeğini hazırlamaya çalışıyor

1370. (ve) henüz mutfak işlerinden hoşlanıyordu.
1371. Epey çalışmama rağmen onu duygularımda canlandıramadım.
1372. Bu fena bir hâldi.
1373. Ne yapmalı?
1374. Radyoya gittim:
1375. Uzun dalga bomboştu,
1376. orta dalga da öyle...
1377. Uzun uzun esnedim...
1378. Kısa dalganın parazitleri arasında bir mucize çıktı:
1379. Bu enfes bir kemandı.
1380. Her şey canlanıverdi...
1381. İçimde, kâinatı güzelleştiren hayata mâna veren o büyülü heyecan belirmeye başlamıştı.
1382. Seslendim:
1383. Körpecik sesini işittim:
1384. – Gelsene biraz dedim.
1385. – Ne var diye sordu.
1386. Ne var diye niçin soruyordu sanki.
1387. Ben onu güzel ve tatlı şeyleri paylaşmaktan başka ne için çağırırdım.
1388. – Gel hele, dedim.
1389. – Ama yemek yetişmeyecek sonra...
1390. – Varsın, yetişmesin diyecektim;
1391. fakat lüzûm kalmadı.
1392. Keman susmuş,
1393. bet bir ses, hiç sevmediğim bir dilden konuşmaya başlamıştı.
1394. Bana , içim boşalıverecekmiş gibi geldi.
1395. Mutfığa geçtim:
1396. Keman sesinin getirdiği ışıklı ve ılık havayı kaybetmek istemiyordum.
1397. O,bir şeyler yapıyordu:
1398. Başını bile çevirmeden, rast gele bir görüşle: –Ne var? diye sordu.
1399. – Hiç dedim.
1400. Halbuki aynı an içinde, saçlarını avuçlayıp yüzünü bana doğru çevirmek ve “sen niçin o günkü gibi değilsin” diye bağırarak istiyordum.
1401. Masanın üstü karmakarıştı:
1402. Bir tepside pirinç vardı;
1403. onu sabahleyin karşı karşıya ikimiz ayıklamıştık...
1404. Sabah hava güzeldi,
1405. gezmeyi tasarlamıştık.
1406. Ötede soyulmuş havuçlar duruyordu
1407. (ve) o, bana bakmıyordu bile...
1408. – Ne düşünüyorum, biliri misin, dedim.
1409. Umursamadan; - ne düşünüyorsun, dedi.
1410. Dişlerimi sıktım.
1411. Birden bire başını çevirerek; - ne yapıyorsun orada, diye bağırıldı.
1412. Ekmek bıçağını alarak havuçlara hamle etmişim.
1413. Ben bunun farkında değildim,
1414. (fakat) istifimi bozmadan “hiç” dedim.

1415. Pilâv için hazırlıyorum.
1416. Bu esnada, “demek havuçlar benden mühim” diye düşünüyordum.
1417. – Delirdin mi sen? Allah aşkına
1418. İşime daha dikkatle devam ettim.
1419. Biraz hırçınlaştı:
1420. – Sonra bir işe yaramayacak havuçlar...
1421. Oralı olmadım.
1422. Sesini biraz daha yükseltti.
1423. – Sen bunu eğlence mi zannediyorsun?
1424. O da tıpkı benim gibi sakinleşiverdi:
1425. – Demek havuçlu pilav da oluyor.
1426. İzah ettim.
1427. – İnsanlar genellikle böyledir, yavrum.
1428. Bilmedikleri şeyleri asla olamazmış farz ederler.
1429. İlim zihniyeti işte bununla mücadele eder.
1430. Tavada yağ cızırdıyor,
1431. o beni ses çıkarmadan dinliyordu...
1432. Havuçların en güzelini seçerek devam ettim.
1433. – Sen şimdiye kadar, havuçlu pilav görmediğin için bunu asla olamaz zannediyorsun...
1434. – Peki, sen gördün mü? Diye sordu.
1435. Hayretle ona baktım.
1436. Sesim gayet sakindi.
1437. – Hayır, dedim;
1438. (fakat) neden olmasın.
1439. – Olsa ne çıkar.
1440. Sen, bildiğimiz pilavı beğenmiyor musun?
1441. – Bırak artık,
1442. eğlenmekse bu kadar kâfi...
1443. Anlayışsızlığına acıyormuş gibi güldüm:
1444. – Beğeniyorum,
1445. hem de çok beğeniyorum.
1446. Hatta daha da çok beğenebilirim,
1447. (fakat) bu ondan da daha çok beğenilecek pilav arayışına engel olabilir mi?
1448. Ben, yetinmemenin bir fazilet olduğuna inanıyorum.
1449. İnsanlığı bu hâle yükselten, bu fazilettir,
1450. ilmin anası bu fazilettir...
1451. Ben, bu faziletin mutfağımıza girmesini isterim...
1452. – Hayır, dedi.
1453. Ne o fazilet, ne de başka fazilet girebilir mi mutfağa...
1454. Bu mutfak sadece benimdir.
1455. Sen burada fazlasın,
1456. hem de çok fazlasın...
1457. Açık elâ renkli iri gözleri çakmak çakmaktı.
1458. Güzel kaşlarının arasında incecik bir çizgi belirmişti.
1459. Kısıklı dudakları hafifçe titriyordu.
1460. Sesine korkunç bir tatlılık vererek ilâve etti:

1461. – Haydi, sen odana git,
 1462. kitap oku,
 1463. esne
 1464. veya uzan.
 1465. Ve önlemesine fırsat veremeyecek kadar hızla ama sükûnetimi bozmadan, pirinci maltızın üstündeki suya salıverdim,
 1466. arkasından da havuçları boca ettim...
 1467. Atıldı,
 1468. (fakat) geç kalmıştı...
 1469. Yanakları pençe pençe kızarmıştı.
 1470. Bu hâliyle ilk randevumuzdaki kadar güzeldi.
 1471. Ve bu öfkesini giderebilmek bana ilk aşk kadar tatlı gelecekti.
 1472. Birdenbire kucakladım:
 1473. Öptürmedi.
 1474. İki tane de tokat vurdu.
 1475. – Sana ne oluyor böyle kuzum, dedim.
 1476. Fakat dinleyen kim?
 1477. – Çık buradan, git diyorum sana, dedi.
 1478. – Şaşılacak şey dedim.
 1479. Buradan çıkayım da nereye gideyim?
 1480. O, bana evin dünya kadar geniş, uçsuz bucaksız olduğunu anlatmak istiyor;
 1481. Bense, belki de bunun doğruluğunu sezdiğim için evde mutfaktan başka bir yer olabileceğini kabul etmek istemiyordum.
 1482. – Demek beni evden kovuyorsun, dedim.
 1483. – Bunu da nereden çıkardın?
 1484. Fakat izaha lüzûm görmedim:
 1485. – Beni bu kadar anlayışsız mı zannediyorsun?
 1486. – Sen beni kendinden de budala mı zannediyorsun?
 1487. Zaten bu sabahtan da belliydi...
 1488. Sinemaya gidelim dedim,
 1489. yağmuru bahane ettin.
 1490. Tavla oynayalım dedim,
 1491. okuyacağım dedin...
 1492. Niçin şimdiye kadar durdun?
 1493. Seni tutan kim?
 1494. Hadi ne duruyorsun?
 1495. Vakit kaybetme...
 1496. Ona, gözlerimi kısarak bakarken bıçağı küt diye masaya sapladım
 1497. (ve) dışarıya çıktım...
 1498. Arkamdan tekrar “git” diye bağırdı.
 1499. Bir an durakladım.
 1500. Neye gidecekmişim sanki...

EK 2: İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin İncelenen Cümleleri

1. (ama) bunların çoğunu benden başka kimse okumuyor.
2. (ama) çok ağladım.
3. (ama) üç saatte anladığımı öğretmene anlatamıyorum.
4. (çünkü) iki gündür ağzına bir lokma koymamıştı.
5. (fakat) Bilge ona mutluluğun sırrını açıklayacak zamanı olmadığını söylemiş.
6. (fakat) öğretmenim daha fark etmedi bile.
7. (ve) aferin dedi.
8. (ve) annemle babam yanımda yoktu.
9. (ve) böylece bütün ev halkı kurtuldu.
10. (ve) çocuk kendi sırasının gelmesi için iki saat beklemiş.
11. (ve) ebe olan grup köşe başına gelinceye kadar saklanır.
12. (ve) kuyruğunu bisikletin tekerleğine doladı
13. (ve) ona bir teşekkür mektubu yazdı.
14. (ve) onu alıp eve götürdü.
15. (ya da) ben onun masal anlatmasını çok severdim.
16. “Bir ay doğar ilk akşamdan gecedem
17. “Sarayı dolaşırken bu kaşığı elinizde tutacak ve yağı dökmeyeceksiniz.” demiş.
18. Abdullah Mahallesi köyün biraz dışında olduğu için ona “Öte Mahalle” derler.
19. Ablam beni çağırdı.
20. Ablam da ev işleriyle ilgileniyordu.
21. Aç kalmanın ne demek olduğunu biraz olsun anlıyorum.
22. Açlığın ne demek olduğunu bildiği için kendi gibilere yardımcı oluyor.
23. Adam düşünmesini istedi.
24. Adam hastaneye gitti.
25. Adam Karabaş’a benim ismim Kemal dedi.
26. Adam kendini daha iyi hissetti.
27. Adam Milli Piyango’dan para tutturuyor.
28. Adam onun hakkında çocukla konuşmaya karar verdi.
29. Adettendir diye bizim burada Hıdrellez günü gelini ve akrabalarını bir yere götürürlerdi.
30. Adları aklıma gelmiyor.
31. Ağabeyime iş bulacakmış.
32. Ağaçlar çiçek açıp meyve verdiği zaman ortalık mis gibi kokar.
33. Ağaçlar çok fazla.
34. Ağaçlar kıvrıcık Mikail’in saçları gibi sıktır.
35. Ağıla girerken kuzuları tutup öpmeyi çok severim.
36. Ağılın keçileri o kayanın üzerine çıkıp oynuyorlar.
37. Ağlayışım canımın yanmasından değildi.
38. Ağrı’ya ancak ertesi gün varabilmıştik.
39. Ailesi olamayan bir çocuk kendini yalnız hisseder.
40. Ailesi olmayan çocuklar her zaman problem yaşarlar.
41. Akıllı insanlar genellikle başarılıdır.
42. Akıllı insanlar her zaman kazanır.
43. Akılsız bir insanda düşünme, anlama ve kararlı olma gibi özellikler yoktur.

44. Aklımıza hiç başkaları gelmedi.
45. Aklında hep bu fikir vardı.
46. Aklında hep nasıl bir insan yaratacağım düşüncesi vardı.
47. Aklında hep o insanı yaratma fikri vardı.
48. Aklındaki insanı kâğıda dökmeye başladı.
49. Akşam akşam canımı sıktı
50. Akşam ezanıyla tenekeyi fırından alırsız.
51. Akşam olunca evlerine dağılırlar.
52. Akşamüzeri Mehmetlerin bahçesinde sohbet ettik.
53. Al bu parayı.
54. Alçak gönüllüydü.
55. Allah'ın izniyle az kaldı.
56. Alnımızın teriyle mutlaka bu mücadelenin karşılığını alırsız.
57. Ama bazıları çok kötüydü.
58. Ama ben orada liseli, ismi Aslı olan bir abla ile tanıştım.
59. Ama biz havaların ısınmasını daha fazla bekleyemeden kendimizi mahallemizin futbol sahasına atmıştık.
60. Ama bu özelliklere sahip olup da başarılı olan insan, korkmayan insanlardır.
61. Ama daha ilk ay bile geçmeden her şey eski haline dönüyor.
62. Ama dostluk olarak çok fakirlerdir.
63. Ama getirdiği sonuç çok güzeldir.
64. Ama hemen arkamda çok yüksek bir uçurum vardı.
65. Ama hiç sevgi görmediğinden kimseye uysal davranamıyordu.
66. Ama insanlar hep kolay olana sahip olmak ister.
67. Ama insanlara alışmaması için döver misali seviyordu.
68. Ama küçük çocuklar kartopu oynuyorlardı.
69. Ama küslüğümüz uzun sürmedi.
70. Ama okulu sevmediğimi söyleyebilirim.
71. Ama Ramazan'ın köpeği bambaşkıydı.
72. Ama yayla kasabadan uzaktı.
73. Ama yenik düşer.
74. Amacı olmayan hayat insana zevk vermez.
75. Amcamın oğlu yeni doğmuştu.
76. Amcamlarla birlikte oturduk.
77. Amelenin oğlu İbili de bizim sınıfta.
78. Ameleyi hastaneye kaldırdılar.
79. Anam yeni elbisemi ütülerken yakmış.
80. Ancak böylelikle ömür boyu sürecek arkadaşlıklar edinebiliriz.
81. Ancak kabullenilebilecek ölüm ecelle birlikte gelen olmalı.
82. Anızın külü toprağa zararlıymış.
83. Ankara'dan Ağrı otobüslerine bindik.
84. Anlatılamıyor.
85. Anlattıklarına inanmadılar.
86. Anne ve babalar bu konuya çok dikkat etmeli.
87. Anneannem yaşındaki tüm yaşlı kadınlar Bolvadin'de bilir bu masalı.
88. Anneannemi çok özlüyorum.

89. Anneannemi çok seviyordum.
90. Annelerimiz bize yardımcı oldu.
91. Annelerimiz hep aynı işi yapar.
92. Annem eskiden bizim mahallenin odasında da oynanırdı diyor.
93. Annemler dışarıya çıkarken benim başım döndü.
94. Annesi çalışan hiç arkadaşım yok mahallede.
95. Annesi onu doktor yapmıştı.
96. Annesi onu iyi kalpli oğlum diye severdi.
97. Annesi, babası suçsuz yere öldürülen çocuklar mutlu olabilir mi?
98. Annesine hep böyle derdi.
99. Annesinin tek isteği oğlunun okumasıydı.
100. Annesiyle birlikte yaşıyorlardı.
101. Ara sıra çocuklar çiçekleri koparıyorlar.
102. Araba, Beşiktaş stadının önünden geçerek Topkapı Sarayı'na doğru gitti.
103. Arabanın arka kapısını çiviyle çizmişleri.
104. Arada bir farklı şeyler yapınca okula gitmekten mutluluk duyuyorum.
105. Aradan epey zaman geçti.
106. Aradan epey zaman geçti.
107. Aradan üç dört saat geçti.
108. Aradan yıllar geçti.
109. Aradan zaman geçmiş.
110. Arkadaşı Karabaş'ı çok sevmişti.
111. Arkadaşım tamamen iyileşti.
112. Arkadaşıma gittim.
113. Arkadaşıma yiyeceğini götürdüm.
114. Arkadaşımı uğruna ölecek kadar seviyordum.
115. Arkadaşlardan ikisi köye geri döndü.
116. Arkadaşlardan ikisi tepeye çıkmayı istemedi.
117. Arkadaşlarımızın hepsiyle okulda görüşüyoruz.
118. Arkadaşlarla oyunlar oynuyorduk
119. Arkadaşlarla toplanıp bir yerlere gitmeyi düşündük.
120. Artık alıştım.
121. Artık sınavlar bitmişti.
122. Artık sürü Karabaş'a emanetti.
123. Asık suratlı insanları sevmiyorum.
124. Aslında çocuk köpeğini bağlamıştı.
125. Aslında daha farklı olacağını düşünüyorum.
126. Asma ağacı bir yere tutunmuş.
127. Atalarımız, ne kadar doğru söylemiş.
128. Atalarımız dostluğa önem vermiştir.
129. Atomu parçalamıştır.
130. Aya çıkmıştır.
131. Ayağına ve bacağına birçok dikiş attılar.
132. Ayasofya Camiine gittik.
133. Azim, dalgalara göğüs gererek sabırla okyanusları aşmaktır.
134. Azimli olmak başarılı olmanın temelidir.

135. Azmederek istediğimiz her şeyi başaracağımıza inanıyorum.
136. Azmimizi yitirmemeliyiz.
137. Babaannem evlatlarımı bir daha göremeyeceğim diyerek çok ağladı.
138. Babaları ölmüş çocuklar anneleriyle birlikte yaşam mücadelesi veriyor.
139. Babalarımız genellikle farklı işlerde çalışır.
140. Babam amcamlara da haber vermemizi istedi.
141. Babam amcamların evine gitmişti.
142. Babam beni çağırdı.
143. Babam bize dondurma aldı.
144. Babam bizi pikniğe götürmeye karar verdi.
145. Babam çok kızdı.
146. Babam da gündüzleri onun yanına gidiyordu.
147. Babam en çok TRT 4'ü izlerdi.
148. Babam hemen hazırlanmamızı istedi.
149. Babam hep “kafası pek almıyor” diyor.
150. Babam izin verirse liseyi ve üniversiteyi de okuyacağım.
151. Babam kardeşim ve beni göle götürecekti.
152. Babam kıraathane “okuma evi” demek diyor.
153. Babam onlara kızıyor.
154. Babası hâlâ babamla inşaatlara gidiyor.
155. Babasının gönderdiği paranın bir kısmını Ramazan’a verdi.
156. Bacağına çivi çakmışlar.
157. Bacakları kırılmış.
158. Bahar ayları yorucu geçiyordu.
159. Bahar aylarında kavaklar etraflarına beyaz pamukçuklar saçıyor.
160. Baharla birlikte tatlı bir yorgunluk başlardı.
161. Bahçede bolca kavak ağacı var.
162. Bahçede yaprakları kurumuş bir asma var.
163. Bahçeli.
164. Bahçemiz çok büyük.
165. Bakın, sağınızdaki kartal yuvası, yaşayan her canlı ölmeden mutlaka buraya gelmeli” dedi.
166. Balıkların tatları çok güzeldi.
167. Balkonumuz oldukça geniş.
168. Bana bu yoldan geçemezsin dediler.
169. Bana gel yarış yapalım dediler.
170. Bana söyleyememişler.
171. Barış dolu bir dünya huzurlu olur.
172. Barış dolu bir dünya istiyoruz.
173. Barış içinde yaşayalım.
174. Barış isteyip de başka ülkelere savaş açmayan tek lider Atatürk’tür.
175. Başarı insanın içindedir.
176. Başarılı insan sayısı azdır.
177. Başarmak için zeki, korkusuz, kararlı ve sabırlı olacağız.
178. Başarmak zordur.
179. Başka oyunlar da oynuyorlarmış.
180. Başkalarının mutlu olmaması onları ilgilendirmez.

181. Başörtüsü olanların hiçbir şikâyeti yoktu
182. Bayramın birinci günü herkes gelmişti.
183. Bazen cesurca kararlar veremiyorum.
184. Bazen çok azı başarılı olur.
185. Bazen çok yoruluyorum.
186. Bazen dağa çıkıyoruz.
187. Bazen koyunları kuzularıyla birlikte otlatırız.
188. Bazı adamlar orada piknik yapıyorlar.
189. Bazı insanlar dostlarını hiçbir şeye değişmez.
190. Bazı insanlar dostluğu paradan üstün tutarlar.
191. Bazı insanlar sadece kendi mutluluğunu ister.
192. Bazı insanların dostu yoktur.
193. Bazı kişiler herkesin Karabaş'ı bu kadar sevmesini çekemiyordu.
194. Bazı kötü insanlar hiç dost edinemez.
195. Bazı öğrenciler ders çalışmayı umursamıyor.
196. Bazıları çok büyüktü.
197. Bazılarını ise yeni diktik.
198. Bazısı ise çocuğun çocuğumu dövdü diye kavgaya tutuşur.
199. Be de olmaz düşeriz dedim.
200. Bekçi karabaşın tüyelerini kuruladı.
201. Bekçi ve Karabaş çok mutluydular.
202. Belediye başkanının torunu dedesine ziyarete gelince mahalle daha eğlenceli oluyor.
203. Belediye garajına geldik.
204. Belki ölen bu masum insanlar ileride insanlık için yararlı olacaktı.
205. Bembeyaz olmuştu arsa.
206. Ben "Gosgidi" oynamayı çok seviyorum.
207. Ben amcamın kızıyla birlikte top oynamaya başladım.
208. Ben bu çocuğun davranışını çok beğendim.
209. Ben bu işi başaramam diyerek umutsuzluğa kapılmamalıyız.
210. Ben buna hayran kalırdım.
211. Ben çok heyecanlandım.
212. Ben çok sevinmişim.
213. Ben daha çok Fenerbahçe'nin stadını görmek istiyorum.
214. Ben de babamın bana verdiği parayı ağzımda oynuyordum.
215. Ben de başka yol mu yok dedim.
216. Ben de bir gün bisiklet sürüyordum.
217. Ben de çatıya tuğla çektiydim.
218. Ben de elimdeki tığı rasgele bırakıp yanına gittim.
219. Ben de korkmuyorum dedi.
220. Ben de onlarla gitmek için ailemden müsaade istedim.
221. Ben de sevinliyordum
222. Ben de sizin kadar iyileşmesini istiyorum.
223. Ben de tüm çocuklar gibi karanlıktan korkarım.
224. Ben de yanına giderken kanepeden aşağıya düştüm.
225. Ben dokuz yaşındayken öldü.
226. Ben dörde giderken babamla emmim bizim okulun inşaatında çalıştıydı.

227. Ben genellikle cesaretliyimdir.
228. Ben henüz çok küçüktüm.
229. Ben her zaman ilk okuduğumda anlıyorum,
230. Ben kurban bayramında çok mutluydum.
231. Ben mahallemi çok seviyorum.
232. Ben onları tanıdığım zaman çok iyi insanlar olduklarını düşündüm.
233. Ben onlarla konuşmadım.
234. Ben, Okula geldiğim zaman Kuran kursunu ve tanıştığım Aslı ablayı kız arkadaşlarıma anlatıyordum.
235. Bence bu tüm insanlara örnek olmalı.
236. Bence hayatın her aşamasında emin olmadan karar vermemeliyiz.
237. Benden ayrılama sakın dedi.
238. Beni azarlarken yiyecek bir şeyler hazırlar.
239. Beni göremeyeceksin.
240. Beni polise götürdüler.
241. Benim birçok dostum var.
242. Benim birçok dostum var.
243. Benim dostlarım her zaman yanımda olmalı.
244. Benim kasabam buralara hiç benzemez.
245. Berna, Selma ve Esra ile karşılaştık.
246. Beş on dakika arayla yer tekrar tekrar sallanıyordu.
247. Beş on metreye bir dinlemek ihtiyacı hissediyorduk.
248. Beşiktaş stadının önünden geçerken matematik öğretmenimiz otobüs şoförüne yavaşlamasını söyledi.
249. Bizim köy, diğer köylere benziyor.
250. Bilge burada yaşıyormuş.
251. Bilge onu dikkatle dinlemiş.
252. Bilge sırayla bu insanlarla konuşuyormuş
253. Bir amacımız var.
254. Bir cami yaptırmıyor.
255. Bir de “Dokuztaş” oynarız.
256. Bir de her yıl, Türkçe kitabındaki birbirinin aynı parçaları işlemekten nefret ediyorum.
257. Bir derdimiz olduğunda başımızı yaslayabileceğimiz bir dostumuz olmalı.
258. Bir düğün vardı.
259. Bir Eylül akşamı hazırlıklarını tamamladı.
260. Bir gün bekçiyle Karabaş ormanda gezerken karşılarına Ramazan çıktı.
261. Bir gün dedemle birlikte Ankara'ya, amcamın yanına gittik.
262. Bir gün kendi başıma dedemlere gittim.
263. Bir gün köydeyken arkadaşlarla Demirkale tepesine çıkmaya karar verdik.
264. Bir gün oldukça ilginç bir deneme yaptı.
265. Bir gün onu kaçırdılar.
266. Bir gün sahibinden izinsiz dışarıya çıktı.
267. Bir gün sonra, adam yine geldi.
268. Bir iki saat sonra orada olacaktık.
269. Bir insanda güven olmazsa okyanusları hatta küçücük bir dereyi bile geçemez.
270. Bir insanın arkadaşsız bir hayat sürdürebileceğini sanmıyorum.

271. Bir insanın hayatına başka bir insanın son vermesi kabul edilemez.
272. Bir insanın iyi olması için anne ve babasının da iyi olması gerekir.
273. Bir insanın sağlıklı yaşaması için öncelikle temiz bir çevre gerekir.
274. Bir işe atılırken mücadele etmeliyiz.
275. Bir işe başlarken korkusuz olmalıyız.
276. Bir işe başlayan insan zekâsını kullanarak planlar yapmalıdır.
277. Bir kâğıt parçası için her gün onlarca suçsuz insan ölüyor.
278. Bir karar verirken mantıklı hareket etmeliyiz.
279. Bir kıza âşık olmuş;
280. Bir kimsenin kendine olan özgüveni, o insanın ne kadar kararlı ve güçlü olduğunu gösterir.
281. Bir kişi nasıl yükselir?
282. Bir müddet etrafı seyredip köye döndük.
283. Bir müddet sonra eşeğin ipi Ramazan'ın elinden sıyrıldı.
284. Bir süre sonra aklına geldi.
285. Bir süre sonra kartalın dört tane yumurtası olmuş.
286. Bir sürü balık tuttuk
287. Bir şey anlamadım söylediklerinden.
288. Bir tarafında sebze ekili.
289. Bir taraftan da restorasyon yapanlara kızılıyordu.
290. Bir tek sözü, kalbi paramparça olmuş insanların gülmesini sağladı.
291. Bir tüccar mutluluğun sırrını öğrenmesi için oğlunu insanların en bilgesinin yanına yollamış.
292. Bir zamanlar büyük bir dağın tepesine bir kartal yuva yapmış.
293. Biraz oturduk.
294. Biraz oturup dinlendikten sonra manzarayı daha iyi görmek için ayağa kalktık.
295. Birazını kendimiz yeriz;
296. Birden aklına müthiş bir fikir geldi.
297. Birden yere yığıldım.
298. Birincisinin adı Karagelinler.
299. Birisi eşek tarlaya girdi diye kavga eder.
300. Birkaç gün misafirleri olacaktık.
301. Birkaç gün sonra arkadaşım iyileşmeye başlıyordu.
302. Birkaç gün sonra eve dönmek için hazırlandık.
303. Birkaç tane de armut ağacı var.
304. Birkaç yıl önce annem hastanede yatıyordu.
305. Birkaç yıl önce İzmir'e gittik.
306. Birlikte mantar toplamaya başladık.
307. Birlikte oraları gezdik.
308. Bisikletle üzerinden geçtim.
309. Bisikletle yolda giderken upuzun koca gövdeli ve korkunç görümlü zehirli bir yılan gördüm.
310. Biz çığlık attıkça görevli gondolu daha da hızlandırılıyordu.
311. Biz çok korkmuştuk.
312. Biz de Çağlayan Parkına gideceğimizi düşündük.
313. Biz de onun gibi davranmalıyız.
314. Biz de Tuğbalarla beraber konuştuk.

315. Biz de yaylaya çıktık.
316. Biz hemen amcamlara haber verdik.
317. Biz sanatçıları sadece şarkıcılar zannediyoruz.
318. Biz yine iki arkadaş cesaretimizi toplayıp yola devam ettik.
319. Biz yukarı mahallede oturuyoruz.
320. Bizans'tan kalma tarihi bir şehir.
321. Bizden önce gelen insanlar ateş yakmışlardı.
322. Bize akıl verilmesinin bir sebebi olmalı.
323. Bizi başarıya giden yolda koşmaya iter.
324. Bizi epey kovaladılar.
325. Bizi teyzemin kızlarıyla birlikte babam götürecekti.
326. Bizim aileden daha üniversite mezunu yok.
327. Bizim bakkal dükkânı bir yıl önce açılmıştı.
328. Bizim başarmamız için hedefimiz olmalıdır.
329. Bizim burada tüm mahalleler hemen hemen aynı.
330. Bizim evin arkasına çıkınca her oyunu oynayabiliyoruz.
331. Bizim köy cennet gibi.
332. Bizim köyde bazen tarlada dikenler bitmesin diye anız yakıyorlar.
333. Bizim köyde herkes birbirini tanır.
334. Bizim köyün hemen hemen hepsi birbiriyle akrabadır.
335. Bizim köyün içinde bir hisar var.
336. Bizim köyün kadınları toplanıp hep birlikte yufka yapar.
337. Bizim mahalle çok şirin.
338. Bizim mahallenin adı böcek gözler mahallesi.
339. Bizim mahallenin en hareketli ve ilginç yeri çeşmesidir.
340. Bizim orda kocaman bir kale var.
341. Bizim oturduğumuz yer ormana çok yakın.
342. Bizler mutlaka ders çalışmalıyız.
343. Boğazın güzelliğini görmemizi istiyorlardı.
344. Bolvadin'e gelmiştik.
345. Bolvadinli değiller.
346. Boş vakitlerimizde kursun yanındaki harman yerinde futbol oynuyoruz.
347. Boyum uzamadı.
348. Böyle bir insandı dedem.
349. Böyle bir şeyin var olmasına mantığı izin vermiyordu.
350. Böyle bir toplumda yaşamak insanı mutlu eder.
351. Böyle düşünmek insanı başarıya ulaşımdan alıkoyar.
352. Böyle günlerin akşamında annemden hep aynı azarı işitirim.
353. Böyle insanlara gerçek bir dost lazımdır.
354. Böyle olunca daha dikkatli ve emin adımlarla ilerleyebiliriz.
355. Böyle söylemek çok kötü.
356. Böyle şeyleri fazla büyütmemeliyiz.
357. Bu adlar pek kullanılmıyor.
358. Bu amaç doğrultusunda hareket eder.
359. Bu arada amcamın oğlu dükkâna gelmişti.
360. Bu bahşişin miktarına şaşırın garson, paranın bir kısmını yolda gördüğü fakire verdi.

361. Bu başarısızlığın sebebi özgüvenin az olmasıdır.
362. Bu çocuğun davranışı beni çok etkiledi.
363. Bu da sıkıntıya yol açar.
364. Bu duruma çok sinirlendi.
365. Bu düşünceyi gerçekleştirmek için bir sürü denemeler yaptı.
366. Bu güne kadar insanoğlunun düşüp de yapamadığı pek az şey vardır.
367. Bu günlerin en güzel anı akşamları oluyordu.
368. Bu güzel yapı Bizans'a kiliselik yapmış.
369. Bu hepimize ders olmalı.
370. Bu insanlar belki zengindir.
371. Bu insanlar gençleri kötü alışkanlıklara düşürüyorlar.
372. Bu insanları gören herkesin yüreği mutlaka burkuluyor.
373. Bu insanların bir gün dostluğun paradan bile mühim olduğunu anladıklarında çok geç olabilir.
374. Bu iş biraz da cesarete bağlıdır.
375. Bu işin içinden nasıl çıkacağız.
376. Bu işlerde elimizden geldiğince mücadele etmeliyiz.
377. Bu kadar mert bir insanı tüm dünya severdi.
378. Bu kadar pahalı bir arabayı nasıl alalım.
379. Bu kararları alırken kendimize güvenmeliyiz.
380. Bu kişilerden birisi de benim.
381. Bu koku hepimizi çam ağaçlarının içlerine doğru çekiyordu.
382. Bu konuyu geçen sene işlemişiz.
383. Bu manzarayı mutlaka fotoğraflamalıydım.
384. Bu mektup, arkadaşının hoşuna gitti.
385. Bu mücadelenin ödülünü başarı ile alırsız.
386. Bu oyunu yazları oynarız.
387. Bu özellikler çok az insanda vardır.
388. Bu sene havalar geç ısındı.
389. Bu sesler kulağımı tırmalıyor.
390. Bu sırada annem hep mutfakta olur.
391. Bu sırada karşıma bir kurt çıktı.
392. Bu sorular üzerine son zamanlarda çok kafa yordum.
393. Bu sorunla baş etme kararımı da size bıraktılar.
394. Bu söz bize dostluğun ne kadar değerli olduğunu bildirir.
395. Bu sözü son günlerde çok duyuyorum.
396. Bu türküyü daha ilkokuldayken ezberlemiyordum.
397. Bu yaramazlığımın kurbanı oldum.
398. Bu yenilginin ezikliğini bir şekilde gidermem lazımdı.
399. Bu yıl inşallah birinci olurum.
400. Bu yorgunluk, yorgunluğu giderecek başka bir işle giderilmelidir.
401. Bu yüzden ellerini çabuk tutmalıdırlar.
402. Bu yüzden savaşlar sebebi ne olursa olsun kabullenilemez.
403. Bu zorlukları aşarken insanın sabırlı olması gerekir.
404. Budan Tuğbalar rahatsız oldu.
405. Bulmuştu.

406. Buna bir de ufak tefek oluşum eklenince yorgunluğum kat kat artıyordu.
407. Buna çok şaşırdım.
408. Buna çok üzüldüm.
409. Buna çok üzülmemişti.
410. Buna en uygun olan yaylayı seçtiler.
411. Bunda azim ve sabır çok önemlidir.
412. Bundan altı ay önce ben sekiz yıllık dostum Tuba ile küsmüştüm.
413. Bundan sonra da böyle olacağına inanıyorum.
414. Bundan sonra Karabaş fazla saldırgan olmadı.
415. Bundan sonraki nesiller onların ne kadar iyi olduklarını görmeli.
416. Bunlar medeni saydığımız devletlerin askerleri.
417. Bunlar yatılı Kuran kursuna gideceklermiş.
418. Bunları uygularken ciddiyetimizi, azim ve kararlılığımızı elden bırakmamalıyız.
419. Bunları uygularsak hayatta mutlu oluruz.
420. Bunların hepsi yanlış.
421. Bunu da başardım.
422. Bunu ortaya çıkarmak insanın kendi elindedir.
423. Bunu uzun zamandır düşünüyorum.
424. Bunu yapabilmek için de inancımızın ve kararlılığımızın tek bir noktada buluşması gerekir.
425. Bunun bir amacı vardır.
426. Bunun çok büyük faydaları vardır.
427. Bunun farkına varmam pek uzun sürmüyor.
428. Bunun için azimli, kararlı cesaretli olmalıyız.
429. Bunun iki nedeni var.
430. Bunun karşılığında ise hiçbir başarı gösteremezler.
431. Bunun nedeni bütün ailenin bir arada olmasıydı.
432. Bunun nedeni çok açık.
433. Bunun sebebinin ne olduğunu bilmiyorum.
434. Burada bir iki saat kadar uyuyacaklardı.
435. Burada ne güzel bir kardan adam yapılır diye düşündü.
436. Buraya bir kardan adam yaptı.
437. Bütün çarşıda ayağıma göre ayakkabı bulamadık.
438. Bütün dünyadaki çocukların tek başların kalmaları insanı hüznendiriyor.
439. Bütün engelleri aşarız.
440. Bütün ev halkını uyandıran kadar havladı.
441. Bütün inanların bir sırrı, bir sıkıntısı olabilir.
442. Bütün insanların dostu var.
443. Bütün limanları evleri yapabilirler.
444. Bütün pozitif yönlerini birleştiren insan başarılı olacaktır.
445. Büyük başarılarla ulaşmayı sağlayan şey nedir?
446. Büyük bir problem gösterdiler size.
447. Büyük şehirlerde insanlar ağaçları kesip yerlerine evler yapıyor.
448. Büyüklere de örnek olmalı.
449. Büyümüş.
450. Canım hatları kazıyorlar diye söyleniyordu.
451. Canım sikkindi.

452. Cesaret edip okyanuslara açılmazsak yanımızdaki evrenin o eşsiz güzelliklerini görmekten mahrum kalırız.
453. Cesaretle korkmadan mücadele eden kişiler kendine güvenini ortaya koyar.
454. Cesaretli olmalıyız.
455. Ceviz ağaçlarını geçen sene diktik.
456. Ciğerleri bitmiş bir insan düşünün.
457. Ciğerleri hasta bir insandan hiç bir farkı kalmaz.
458. Cin gibi bir çocuk bize yolu tarif etti.
459. Civecivler yumurtadan çıkmış.
460. Çalışıp da ne olacak diyor.
461. Çalışıyorum.
462. Çalışkan bir insan olsun.
463. Çalışkan insanlar amaçlarına ulaşırlar.
464. Çalışkan ve azimli insanlar başarıya ulaşır.
465. Çam ağaçları kayaların olmadık yerlerinden filizlenmişti.
466. Çam kokusu insanın içine işliyordu.
467. Çamaşır makinesinin kazanı kireç bağlamış.
468. Çanakkale’de atalarımız yatıyor.
469. Çarşıya gittiği bir gün evde yalnızca köpeği kalmıştı.
470. Çatısını yaptılar.
471. Çay, kâğıtların üzerine döküldü.
472. Çaylar ocaklara konuldu.
473. Çeşmeler durmadan akıyor.
474. Çevresindeki insanlardan yardım istemeye utanırdı.
475. Çoban karabaşı da yanına aldı.
476. Çocuk bir çölde kırk gün yürüdüktan sonra, bir tepenin üzerinde bulunan güzel saraya ulaşmış.
477. Çocuk bir yere gideceği zaman evi Karabaş’a emanet ederdi.
478. Çocuk bu sefer kabul etmedi.
479. Çocuk çok sevimliydi.
480. Çocuk iki saat sonra bilgenin yanına varmış.
481. Çocuk kabul etti.
482. Çocuk köpeğe ekmek ve süt verdi.
483. Çocuk köpeği eğitmeye başladı.
484. Çocuk onu çok sevdiği için vermeye razı olmadı.
485. Çocuk sarayın merdivenlerini inip çıkmaya başlamış,
486. Çocuk, girdiği salonda garip bir manzarayla karşılaşmış:
487. Çocuk, Karabaşı yakaladı.
488. Çocukla birlikte köpeği de düğüne geldi.
489. Çocuklar anne ve babaları öldüğü için aç kalıyor.
490. Çocuklar genelde bir ağacın gölgesinde toplanırlar.
491. Çocuklar her zaman büyükleri örnek alır.
492. Çocuklar oyun parkına gitmiş.
493. Çocuklar, oyunla dersi bir uyum içinde yürütmeyi öğrenmelidir.
494. Çocuklarda tıpkı ana babalarına benzer.
495. Çocukların mutlu yaşaması gerekli.

496. Çocukluğunu hala yaşayan yetişkinlerde çoktu.
497. Çoğu insan çocukluk anılarını unutamaz.
498. Çoğunu yakından tanıyordum.
499. Çok çalışmalıyız.
500. Çok eski zamanlardan kalmış gibi.
501. Çok fakirlerdi.
502. Çok güzel bir kalem aldım.
503. Çok heyecanlıydı.
504. Çok iyi geçiniyorlardı.
505. Çok susadım.
506. Çok şirin bir kadındı.
507. Çok temiz bir insan yaratacaktı.
508. Çok yorulmuştum.
509. Çok zengin oldular.
510. Çok zor durumlarda bile kolaylıkla karar verirler.
511. Çöp bidonu dolduğu zaman amcam biraz benzinle onları tutuştururdu.
512. Çünkü arkadaşlıktan çıkar sağlamak yanlış.
513. Çünkü biz çocuklar çok dikkat ediyoruz.
514. Çünkü böyle güzellikleri uzunca bir süre görebileceğimi zannetmiyordu.
515. Çünkü çoğu zaman yazdıklarımı okumak için bana sıra bile gelmiyor.
516. Çünkü dışarıda ve geceleri oynanan bir oyun.
517. Çünkü gündüz saatlerinde mahallede kim varsa yolu mutlaka çeşmeden geçer.
518. Çünkü ilk kez kayığa binecektik.
519. Çünkü kalplerinin güzelliği yüzlerine yansımalydı.
520. Çünkü Karabaş'ın Ramazandan başka kimsesi yoktu.
521. Çünkü mantıklı düşünmeden yapılan her iş bizi zarara uğrattır.
522. Çünkü o da dedesi gibi komik.
523. Çünkü sorunlarına akılcı çözümler üretirler.
524. Çünkü yılanlardan çok korkuyordum.
525. Dağlar gışımış,
526. Daha çok küçüktüm.
527. Daha da kuvvetlendirmeliydi.
528. Daha iyisini yaparız.
529. Damat tarafı arabalarla geldi.
530. Damat tarafı bizi Çay'a pikniğe götürmeye karar vermiş.
531. davranışlar, övülmesi gereken şeyler olmalıdır.
532. Dayak yemiştım
533. Dayanışma dostluğun simgesidir.
534. Dayımın çocuklarıyla birlikte tarlaya gittik.
535. Dayımın dükkânında çalışarak tatilimi değerlendirdim.
536. Dayımın oğlu, halamın oğlu ve teyzemin oğlu bisikletlerle geziyordu.
537. Dedem hafız olmamı çok istiyor.
538. Dedemin yaşadığı yıllar ömrümün en güzel günleri olacaktı.
539. Dedemle birlikte Eskişehir'e, amcamın yanına gittik.
540. Değerli vatandaşlar, elinize böyle bir fırsat geçerse değerlendirin.
541. Dekoru hazırladık.

542. Deprem sırasında kahvaltı yapıyorduk.
543. derenin biraz uzağında bir çeşme var.
544. Derenin hemen arkasında yem yeşil tarlalar var.
545. Derenin içinden, dağların arasından yola devam ettik.
546. Derken her kanalda adı bilinmeyen mahcup bir çocuk haberi yayınlanmaya başladı.
547. Ders çalışırken planlı olmak gerekir.
548. Ders çalışırken yorulmak doğaldır.
549. Ders çalışmak için kesinlikle bir planımız olmalı.
550. Ders çalışmak için önce sabır gerekir.
551. Ders çalışmak için sabretmeliyiz.
552. Ders çalışmayı hiç sevmiyorum.
553. Ders çalışmazsak bunların hiçbiri olmaz.
554. Dershaneye de ailem yolladığı için gidiyorum.
555. Dersler de çok güzel geçiyordu.
556. Dışarıda lapa lapa kar devam ederken meşhur hikâyeci hiç ara vermeden çalışıyordu.
557. Dışarıda lapa lapa yağan kara tekrar baktı.
558. Dışarıya çıkınca korkumun yerini şaşkınlık aldı.
559. Dışarıya çıkıp çocuklarla oynamaya başladı.
560. Dışarıya en son çıkan ben oldum.
561. Dıştan bakıldığında sanki bir evin penceresiymiş gibi görünüyor.
562. Diğer arkadaşlarım da konuşmadı.
563. Diğer çocuklar da bizler gibi sokakta rahatça oynayabilsin.
564. Diğer yumurtalarla birlikte onunun üzerine de yatmış.
565. Diğer zamanlar hep aynı.
566. diğerleri saklanır.
567. Dinimiz de böyle emrediyor.
568. Divitle yazı yazmak da hoşuma gitmiyor.
569. Doğru kararları verebilmek için zeki olmak gerekir.
570. Doğru söylüyor.
571. Doktor olmak istiyordu.
572. Dokunmaya kıyamazsınız.
573. Dokuz tane şepildek taşı üst üste dizeriz.
574. Dost dediğin arkadan gülen değil her zaman yanımızda olan insandır.
575. Dost kara günde belli olur.
576. Dost kara günde belli olur.
577. Dost olmak bunu gerektirir.
578. Dostlar birbirlerini korumalı.
579. Dostlar birbirlerini koruyup kollamadıktan sonra dostluğun hiçbir önemi yoktur.
580. Dostlarımız iyi günlerde değil kötü günlerde yanımızda olmalıdır.
581. Dostlarımız olmasa hayat çekilmez olur.
582. Dostlarımız üzüntülerimizin yanında sevinçlerimizi, neşelerimizi de bizimle paylaşır.
583. Dostluk çok iyidir.
584. Dostsuz kalan kimse yoksuldur.
585. Dostu olmayan bir insan derdini, sıkıntısını kimseye anlatamaz.
586. Dostu olmayan insan kendini yalnız hisseder.
587. Dostu olmayan insanlar genellikle fakir ve yoksul insanları hor görürler.

588. Dostumuz olmazsa birlik olmaz.
589. Döne aba bizden para almaz.
590. Dört bir tarafa yayılıp Karabaş'ı aradı tüm köylü.
591. Dört kişiydik.
592. Durmadan söyleniyordu.
593. Duvarı yaparken karşı tarafın kalıpları amelenin üstüne yıkıldıydı.
594. Duvarları fıstık yeşiline boyanmış.
595. Düğün çok iyi gidiyordu.
596. Dükkâna gelen malların kutularını çöp bidonuna atardık.
597. Dümeni tutmakta zorlanıyordum.
598. Dünya kötü insanlarla dolu.
599. Dünyada her insan yardımlaşmayı öğrenmeli.
600. Dünyadaki bir çok insan bu durumdan habersiz.
601. Dünyadaki en değerli şey hürriyettir.
602. Dünyamız gitgide kötü bir hal alıyor.
603. Dünyanın bir gün sonu gelecek.
604. Dünyanın her yerinde annesinden babasından kopmuş çocuklar görüyoruz.
605. Dünyanın hiçbir yerinde savaş olmasın.
606. Dünyayı gerçek dostluklar kurtarır.
607. Düşen pancarları hemen alırız.
608. Düşünceleriniz pozitif olursa onlara her şeyi öğretebilirsiniz.
609. Düşünmeye başladı.
610. Düşünsenize.
611. Ebe gelince herkes kendi evine kaçar.
612. Ebe gelinceye kadar ötekiler ebenin evini hızlı hızlı kazar.
613. Ebe olan gurup yan yana dizilir,
614. Ebe olan ortada Met'i ötekilerine doğru atar.
615. Ebe ötekilerden birini kendi evine kaçamadan yakalarsa yakalanan ebe olur.
616. Ebeler kaçan gruptan herhangi birini bulduğu zaman yanılır.
617. Ebenin attığı Met'e vuramayan da ebe olur.
618. Egzoz dumanı, fabrikaların dumanı nefes almayı zorlaştırıyor.
619. Eğer bu işe inanamıyorsak hedefe ulaşmak bizim için sadece hayal olur.
620. Eğer düşüncelerinize yüzmeyi öğrettinizse fırtınalardan korkmazsınız.
621. Eğer mutlu olursak bize birçok kapı açılabilir.
622. Eğitimli aileler bile gerektiği zaman çocuklarını övmüyorlar.
623. El fenerini tüfeğini ve azığını heybesine koydu.
624. Elbet bir gün büyüyeceğim.
625. Elbisemdeki leke çıkmamış.
626. Elindeki kocaman valizi zorla taşıyordu.
627. Ellerine sağlık Fatih'in" diyordu öğretmenimiz.
628. Emin olmak çok önemlidir.
629. En çok Beden Eğitimi dersini seviyorum.
630. En çok da başka ülkelere savaş açan ülkelerin liderlerinden nefret eder.
631. En çok Mahımehri masalını severdim.
632. En çok Sultanahmet'i sevdim.
633. En çok Türkçe, matematik, fen, sosyal bilgiler bir de beden dersini seviyorum.

634. En iyi arkadaşının ölümü onu çok sarstı.
635. En uzak yerlere bile gidebiliyorum.
636. Engellerden korkmayarak onlara karşı hazırlıklı olun.
637. Engelleri aşmanın tadına varamaz.
638. Epey zorlanıyordum nefes almakta.
639. Erkek olursa çok yakışıklı olsun.
640. erkekler de genellikle arabeskçilerin adlarını (saydı)
641. Erkekler gündüz çalıştığı için mahallede gündüzleri kadınlar ve çocuklar vardır.
642. Erkenden kalkıp gün boyunca koyunların, keçilerin peşinde koşuyordum.
643. Ertesi gün tüm misafirlerimiz gitti.
644. Eski evler de oldukça çok.
645. Eşğine heybesini yükledi.
646. Eşek yavaş yavaş otlayarak koyunlarla birlikte oradan ayrıldı.
647. Eşsiz bir insan yaratmaya karar verdi.
648. Etrafı temizlemeden giderler.
649. Etrafın manzarası çok güzeldi.
650. Etrafta, sadece dış görünüşü yüzünden sevdiğimiz birçok şey vardı.
651. Eve döndüğüm zaman hep acıkmış olurum.
652. Eve geldi.
653. Evimiz çok küçük.
654. Evimizi yeniden boyadık.
655. Evimizin geniş bir koridoru var.
656. Evimizin mutfağı küçük.
657. Evine kadar gittiler.
658. Evlenenler düğünlerinin kırdan olmasını istiyordu.
659. Evler birbirinden ayrı yapılmış.
660. Evler birbirlerine pek benzemezler.
661. Evleri yan yana olan herkes küs.
662. Evlerin hemen ardındaki yamacın üzerinde sanki birisi onları oraya sapsaplamış da her an düşecekmiş gibi olan kayalar duruyor.
663. Evlerin hemen önündeki çeşmenin çok şifalı olduğunu söylüyorlar.
664. Evlerin toprak damları üzerinde papatyalar açmıştı.
665. Evlerinde yapılacak işleri yapıyoruz,
666. evlerini temizliyoruz.
667. Evrende tüm başarılar bir umuda, bir amaca sınıksız bağlanmaya bağlı.
668. Eylül, Ekim aylarında pancar römorkları hep bizim mahalleden geçer.
669. fakat insana benzemeliydi.
670. Fakat kendini alıştırdığı bu fikri gerçekleştiremeyeceğini hissetti.
671. Fakat sevgileri mutlulukları daha fazla.
672. Fakir adam çok sevindi
673. Fakire fukaraya yardım etmiyor.
674. Fatih Sultan Mehmet'in fethinden sonra cami olmuş.
675. Fırınca Döne abaya pancarları veririz.
676. Fırının kapısında ağzı acık yağ tenekesi vardır.
677. Fırtınalardan korkmaktansa fırtınalara karşı önlemler almayı düşünenler sakın bir liman aramak zorunda kalmazlar.

678. Frenim yok dedim.
679. Galiba arkadaşlığın önemini anlamaya başlamıştım.
680. Garip şekilli bir sürü kaya var.
681. Gece evde yangın çıktı.
682. Gece hava soğumuştur.
683. Gece olmasını bekledik.
684. Gece yarısına kadar eğlendik.
685. Gece yarısına kadar otlatırız onları.
686. Gece yola çıktık.
687. Geçen hafta arabaşı yemeye gittik.
688. Geçen sene öğretmenlerimizden bazıları İstanbul'a gezi düzenlemişti.
689. Geçen sene, Kaymak Festivaline gitmek için hazırlanıyorduk.
690. Geçen seneydi.
691. Geçen yıl arkadaşlarla birlikte İngilizce kursuna yazılmıştık.
692. Geçen yıl Ramazan'daki ezan okuma yarışmasında üçüncü oldum.
693. Geçen yılın ağustosunda bizim oralardaki yılanlar yuvarlından çıkmaya başladı.
694. Geçmişte bir arkadaşının yaptığı bir iyiliği hatırladı
695. Geleceğimize bakalım.
696. Gemiler katranın üzerinde yüzer gibiydiler.
697. Genç kız üzgün görünen yabancıya gülümsedi.
698. Gençler yüssük oynuyormuş.
699. Genellikle bir ya da iki maç yapıldıktan sonra saha terk edilirdi.
700. Geri döndüğüm zaman yaslanmak için kolumu koltuğa uzattım.
701. Gezdiğimiz her yerle ilgili bir hikâye anlatıyordu.
702. Gezdiğimiz yerlerin hepsinin fotoğrafını çektim.
703. Gezeceğimiz çok yer vardı.
704. Giderken benden büyük çocuklarla karşılaştım.
705. Giderken beni oyalamak için para verirdi.
706. Gidip sarayda dolaşmasını, iki saat sonra gelmesini söylemiş.
707. Giriştiğimiz her işte ileriye görmeden hareket edersek kendimizi tehlikeye atmış oluruz.
708. Gitmemize daha birkaç saat vardı.
709. Gittikçe hızlanıyordum.
710. Gondol birden hızlanmaya başladı.
711. Gondol hızlandıkça biz de çılgık atıyorduk.
712. Gondola binmeye gittik.
713. Gosgidi değneklerle oynan bir oyun.
714. Göle çok az bir yol kalmıştı.
715. Göle gitmeye karar verdik.
716. Gönderilen bir milyon liranın maddi değeri önemli değil.
717. Gördüklerimizi öteki arkadaşlarımıza anlattık.
718. Görevliler onlara ayrı bize ayrı davrandılar.
719. Gözle görmek gerekiyor.
720. Gözleri kapanmak üzereydi.
721. Gözlerimin rengini annemden almışım.
722. gözünü kaşıktan ayırmıyormuş.
723. Gözünü yağan kardan ayıramıyordu.

724. Güçlü olmak, bir konuda neye karar verdikçe onu başarmada yardımcı olur.
725. Güçlükleri geride bırakacağımıza inanmalıyız.
726. Gün iyice ağardı.
727. Güneş doğduktan sonra deniz mavi rengini tekrar aldı.
728. Güneş yavaş yavaş kendini göstermeye başladı.
729. Günlerdir açtı.
730. Günün birinde bir tek damla suya bile muhtaç kalacağız.
731. Haberleri her izlediğimde insanların yaptığı bir sürü kötülüğü izliyoruz.
732. Hafifçe sekip geziyor.
733. Hafta sonları çalışıyorduk genellikle.
734. Hafta sonu pikniğe gitmeye karar verdik.
735. Haftada bir yaşlı amcalara teyzelere yardım olsun diye evlerine gidiyoruz.
736. Haftalarca oyuna çalıştık.
737. Haklıydılar.
738. Halamın evinde toplandık.
739. Halamların dükkkanı çok uzak.
740. Halamlarını evinin hemen önünde bir park var.
741. Hâlbuki ağaçlar ve ormanlar insanlar için önemli bir yaşam kaynağıdır.
742. Hamur topuyla Karabaş'ı doyardı.
743. Hasta mısın?
744. Hastalığı bir türlü atlatamadım.
745. Hatta baraj bile görünüyordu.
746. Hatta yurtdışından geliyorlar.
747. Hava çok sıcaktı.
748. Hava iyice karardı.
749. Hava kararmak üzereydi.
750. Hava müsaitse her zaman böyle yaparım.
751. Havanın serinlemesiyle birlikte akşamüzeri sürü Davras yaylasının artık mevsim itibariyle bakıra çalan kıraç yamaçlarında otlamaya başladı.
752. Hayalleri aşip gerçeğe ulaşmak cesaret gerektirir.
753. Hayat mücadelelerle doludur.
754. Hayat zorluklarla doludur.
755. Hayatımıza hedefler belirleyerek yön vermeliyiz.
756. Hayatımızdaki zorlukları atlatırken umudumuzu yitirmemeliyiz.
757. Hayatını güzelleştirir.
758. Hayatta başarılı olmak istiyorsak başarının bazı büyük ve küçük risklerini göze almalıyız.
759. Hayatta güçlüklerle mücadele etmek zorundayız.
760. Hayatta her zaman ileriye görmeliyiz.
761. Hayatta kalabilmek için zorluklarla mücadele ediyorlar.
762. Hayatta verilmesi gereken çok önemli kararlar vardır.
763. hayır dualarını alıyoruz.
764. Hazırlandık.
765. Hazırlık çalışmaları, kelime çalışmaları, okuyalım – anlayalım derken ders bitiyor.
766. Hedefe varıncaya kadar mücadele etmeliyiz.
767. Hedefimiz olmazsa başaramayız.
768. Hedeflerimizi belirlemeliyiz.

769. Hedeflerini gerçekleştiremez.
770. Hedeflerini gerçekleştirmek isteyen insanın azimli ve sabırlı olması gerekir.
771. Hem bahar havası hem de tarlada çalışmak insanı yoruyordu.
772. Hem okula gitmek hem de tarlada çalışmak daha yorucu oluyordu.
773. Hemen hazırlandık.
774. Hemen oyun oynamaya başladık.
775. Hemen yanı başından da dere geçer.
776. Hemen yanında bir ağıl var.
777. Hemen yanında mavi bir pano daha var.
778. Hemen yanlarında da kuşburnu çalıları vardı.
779. Hemen yola çıktık.
780. Hepimiz sinirlendik.
781. Hepsi çok iyi insanlar.
782. Her akşam erkekler orada toplanırlar.
783. Her ev başka bir güzellikte.
784. Her evden iki üç çocuk çıkınca bizim mahalle coşuyor.
785. Her eylül içimde değişik duygularla okula başlıyorum.
786. Her gün haberlerde kötü haberler duymaktan bıkmıştık.
787. Her insan bu çocuk gibi olmalı.
788. Her insan sonuna kadar mücadele edemez.
789. Her insan üzüntüsün sevincini paylaşacak dost arar.
790. Her insan yardımsever olamaz.
791. Her insanın böyle yardım sever olması ne güzel olur.
792. Her insanın iyi kötü bir dostu vardır.
793. Her konuda mücadele etmeliyiz.
794. Her sallanmayla birlikte insanların hep bir ağızdan bağırışları duyuluyordu.
795. Her seferinde geçen yıldan daha iyi olacağını düşünüyorum.
796. Her şey o zaman başladı.
797. Her şeyi gerektiği şekilde yapmalıyız.
798. Her taraf ağaçlarla dolu.
799. Her taraf beşik gibi sallanmaya başladı.
800. Her yanım mürekkep oluyor.
801. Her yaşta insan bir dosta ihtiyaç duyar.
802. Her yer çam ağaçlarıyla doluydu.
803. Her yer kardan adamlarla dolmuştu.
804. Her yer yemyeşildi.
805. Her yer yeşillik.
806. Her Yörüğün köpeği vardı.
807. Her zaman arkadaşlarımızın yanında olmalıyız.
808. Her zaman dört beş pancar yola düşer.
809. Her zaman harman yerinde oynarız.
810. Her zaman içlerine kapanırlar.
811. Her zaman türkü dinler.
812. Her zamanki kahvaltılarımızdan birini yapıyorduk.
813. Herkes alçak gönüllü bu çocuğun kim olduğunu bulmaya çalışıyordu.
814. Herkes dua ediyor.

815. Herkes kaçıyordu.
816. Herkes kendini dışarıya zor attı.
817. Herkes o çeşmeden su alıyor.
818. Herkes onu çok seviyordu.
819. Herkes saklanınca “gel” diye işaret verir
820. Herkesi evinde şehir şebekesi olmasına rağmen mutlaka çeşmeden su doldurmaya gider.
821. Herkesin bir dostu vardır.
822. Herkesin ekmek damı var.
823. Herkesin içinde bir sevinç vardı.
824. Herkesin imreneceği bir insan yaratmak istiyordu.
825. Herkesin küçükken yaşadığı bir anısı vardır.
826. Herkeste akıl vardır.
827. Heyecanımızdan kuş gibi uçuyorduk.
828. Hıdrellez gününden birkaç gün önce halamın kızı sözlenmişti.
829. Hırsızlar sessizce eve girerken Karabaş onları yakaladı.
830. Hızla Çay’a vardık.
831. Hızla yere düştüm.
832. Hiç adil olmayan şartlarda savaştı düşmanla.
833. Hiç bilmediğim yerleri gördüm.
834. Hiç gökkuşağı görmemiş.
835. Hiç kimse dostlarını kırmazın.
836. Hiç kimse hayatı kolay yaşayamaz.
837. Hiç külün içinde buğday yetişir mi.
838. Hiç olmazsa ona bakıp mutlu olacaktı.
839. Hiç tanımadığım çocuklarla tanıştım.
840. Hiçbir şeyden korkmadım.
841. Hiçbir zaman bundan şikâyet etmedim.
842. Hiçbir zaman güvenimizi, cesaretimizi ve ümidimizi yitirmemeliyiz.
843. Hikâyemize dönelim.
844. Hocalar ve arkadaşlar çok iyi olduğu için hemen alıştık.
845. Horan’a vardığımızda herkes kendine bir yer buldu.
846. Huzur içinde yaşayalım.
847. İçeri girip çocuklarla birlikte yaptığı kardan adamı uzun uzun izledi.
848. İçeriye girdi.
849. İçildi.
850. İçimizi ürpertiyordu.
851. İçinde kalır.
852. İçine taş gibi oturur.
853. İki de çeşme var.
854. İki kişiden biri mutlaka mücadeleyi kazanır.
855. İki mahalle daha var.
856. İki yıl önce ailemle birlikte Ağrı’ya gitmek için yola çıktık.
857. İki de bir, emanete ihanet anca böyle olur diye söyleniyordu.
858. İkimiz de çok küçüktük.
859. İkinci vakti römorklar ofise gider.
860. İkinciye doğru hemen yol kenarına gideriz.

861. İki mutlu bir şekilde geçiniyorlardı.
862. İleride bir su kuyusu vardı.
863. İlk defa gidecektim.
864. İlk defa gondola biniyordum.
865. İlk günler çok güzel geçti.
866. İlk önce içindeki korkuları yenmeleri gerekli.
867. İlk önüne gelen zorlukta pes etmemelidir.
868. İlk zamanlar yabancı olduğum için sokağa çıkmaktan korkuyordu.
869. imzalaması bile hoşuma gidiyor.
870. İnançlı insanın yapamayacağı şey yoktur.
871. İnsan o yorgunlukla sabaha kadar deliksiz bir uyku çekiyordu.
872. İnsan omca gibi olmalı.
873. İnsan üzüntüsünü, sevincini ve diğer şeylerini hiç kimseye anlatamaz.
874. İnsanda yaratılış itibarıyla bulunan cesaret kavramı karakter yapısına göre değişiklik gösterir.
875. İnsanın aklına şu soru geliyor.
876. İnsanın dostu olması çok iyi.
877. İnsanın iyilikleri bütün dünyaya yayılsın.
878. İnsanın kendine güven duyması azimli olmanın temelidir.
879. İnsanlar akşamdan başlayıp sabaha kadar hazırlık yapmışlardı.
880. İnsanlar ancak birkaç saat sonra birazcık sakinleşebildi.
881. İnsanlar benden kaçıyor.
882. İnsanlar bu sonu daha da yaklaştırmak için elinden geleni yapıyor.
883. İnsanlar fırtınalardan korktuğu için okyanuslara açılmaktansa sakin bir liman bulup sığınmayı tercih ederler.
884. İnsanlar hayatlarında gerçekleştirmek istedikleri hedeflerine mücadele ederek ulaşırlar.
885. İnsanlar hemencecik Horan Parkının yolunu tutmuştu.
886. İnsanlar kuşburunlarında hoşaf yapmak için onları topluyorlarmış
887. İnsanların bu kadar insafsız olabileceğini düşünemiyorum.
888. İnsanların kendi yaşam alanlarına neden zarar verdiğini bir türlü anlayamıyorum.
889. İpin çözüldüğünü gördü.
890. İstanbul, şehirlerin en güzeliydi.
891. İstanbul'a geziye gittik.
892. İstanbul'a hiç gitmemiştim.
893. İstanbul'da, güzel bir yerde durduk.
894. İstedığımız hedefe ulaşabiliriz.
895. İstemek yapmanın yarısıdır.
896. İşaretçi mutlaka sokağın köşesinde durur.
897. İşte kâinatın güzelliği bu.
898. İzmir'e gitti.
899. Kaçan grup ebe olur.
900. Kadınlar orada toplanıp günlük sohbetlerini yaparlar.
901. Kafam pek almıyor.
902. Kafamı bozdu.
903. Kafamıza koyduğumuz şeyin gerçekleşmesi için kendimizden çok şey katmalıyız.
904. Kâğıt üzerine yaratacağı kahramanını önce çocuklarla birlikte yapmaya karar verdi.

905. Kâğıttaki mürekkepler birbirine karıştı.
906. Kahramanı bir kardan adam olmalıydı.
907. Kalenin içi haç işaretleriyle dolu.
908. Kalenin üzerine merdivenle çıkıyoruz.
909. Kalması onun için iyi olacaktı.
910. Kapıda tanımadığım yaşlı biri vardı.
911. Kar devam ederken insanlar evlerinde oturuyorlardı.
912. Kara haber tez duyulur.
913. Karabaş birden meşhur oldu.
914. Karabaş bu olaydan sonra herkese uysal davranmaya başladı.
915. Karabaş çocuğun peşine takıldı.
916. Karabaş çok üzüldü.
917. Karabaş da alışmıştı yeni sahibine.
918. Karabaş da koşup eğleniyordu.
919. Karabaş da onu çok sevdi.
920. Karabaş haftada bir gün sahibiyle birlikte koyunlarının başında Davras yaylasına giderdi.
921. Karabaş hastalandı.
922. Karabaş her zamanki iştahıyla yalını yedi.
923. Karabaş ile çocuk iyi anlaşmaya başladılar.
924. Karabaş iyi bir koyun köpeğiydi.
925. Karabaş kaçmak istiyordu.
926. Karabaş karşılığında para teklif etti.
927. Karabaş kasabada gördüğü insanlara hep havlıyordu.
928. Karabaş'ı dere kenarında ölü buldular.
929. Karabaş'ı her gün Davras Yaylasına götürüp gezdiriyordu.
930. Karabaş'ın başkalarına alışmasını istiyordu.
931. Karabaş'ın sahibi ve bir sıcak evi olmuştu.
932. Karabaşın bu hali yıllarca devam etti.
933. Karabaşın kuduz olmadığı ortaya çıktı.
934. Kararlı değilsek bu ikisinin hiçbir faydası olmaz.
935. Kararlılık da çok önemlidir.
936. Kararsız olmak hayatta karşılaşıcağımız en kötü durumlardan biridir.
937. Kardan adam çocuk saflığını da yansıtabilirdi okurlarına.
938. Kardan adam karlar eriyinceye kadar kalacak mıydı?
939. Karışmış mürekkeplerde hayalindeki insanı görmeye başladı.
940. Karnem pek iyi değil.
941. Karnımı doyurdu.
942. Karşı gelme dedi.
943. Karşıdaki arsaya baktı.
944. Karşıdaki binanın merdivenlerinden çıkarak kapıyı açtı.
945. Karşıdaki binaya doğru yürümeye başladı.
946. Karşılık beklememek de çok önemli.
947. Kartal yavrusu kendini tavuk civcivi zannetmeye başlamış.
948. Kasaba topluca yas bağlamıştı.
949. Kasabamda, çocuklar güneşli havalarda kırlara çıkarlar.
950. Kasabamla büyük şehirler arasında çok büyük fark var.

951. Kasabanın girişinde bir sürü çiçek var.
952. Kayaların arasında da mağara bulunuyor.
953. Kaybolmuştum.
954. Kemal, onun kendi köpeği olmasını istiyordu.
955. Kendi gibi fakirleri hiç para almadan iyileştirecekti.
956. Kendime ait bir odam var.
957. Kendime dost seçerken bazen yanılıyorum.
958. Kendimi çok sağlıklı hissediyordum.
959. Kendimizden emin olmalıyız.
960. Kendimize güvenmeliyiz.
961. Kendimize inandıktan sonra önümüzde zorluk kalmaz.
962. Kendimizi bu duygudan uzak tutarak başarıya ulaşabiliriz.
963. Kendimizi sokağa zor attık.
964. Kendine ilgi gösterilmeyen çocuklar kötü alışkanlıklara bulaşabilir.
965. Kendini bırakmıyor.
966. Kendisi ölünce Karabaş'ın halinin ne olacağını merak ediyordu.
967. Keşke dönmeseydik dediler.
968. Keşke para olmasaydı.
969. Kışla Çeşmesi'nde iyice yıkarız.
970. Kız çocuğu olmama rağmen erkeklerle birlikte top oynardım.
971. Kızarttıktan sonra birlikte yedik.
972. kızın babası ona vermeyince yollara düşmüş.
973. Kızlar genellikle meşhur pop şarkıcılarının, özellikle erkek olanlarının ismini saydı,
974. Kime ne zaman ne söyleyeceğini bilirdi.
975. Kimi insanlar korkarak mücadeleye girerler.
976. Kimisi birkaç katlı.
977. Kimisi tek katlı.
978. Kimse bir çocuğun acı çekmesini istemez.
979. Kimsenin kimsede hakkı kalmamıştır.
980. Kitabımızda ne yazdığını kendi dilimde anlayabileceğim.
981. Kitap okunabilir.
982. Kitap yazabilecek kadar not tutuyorum,
983. Kliplerde oynadı.
984. Koca sokak tıpkı denizin dalgalandığı gibi dalgalanıyordu.
985. kompozisyon yazıyorum,
986. Komşuların bahçe duvarları bizimkine bitişik.
987. Komşumuzun kızı çok hasta görünüyordu.
988. Konser Horan'da yapılacaktı.
989. Konsere ünlü sanatçılar gelecekti.
990. Koridordan dışarıya doğru geniş bir giriş var.
991. Korkmadan, yılmadan, kendi özümüzü kaybetmeden mücadeleye atılmalıyız.
992. Korkularınızı yenemezseniz hiçbir zaman kendinizin keşfettiği bir liman bulamazsınız.
993. Korkularınızı yenmeniz için önce düşünceleriniz pozitif olmalıdır.
994. Korkusuzuz.
995. Korkuyor musun dediler.
996. Korkuyorlardı.

997. Koskoca tencerelerde yemekler pişti.
998. Kostümleri diktirdik.
999. Koşarak tepeye çıktı.
1000. Koyun otlatanların yanından geçerek Demirkale'nin alt düzlüğüne çıktık.
1001. Koyunlar da derenin kısık kısık şırıldayan yamacında geviş getirmek için çökmüşlerdi.
1002. Köpeği evine götürdü.
1003. Köpeğimi iyileştir.
1004. Köpeğin yaklaşık bir ay ömrü kalmıştı.
1005. Köpeğine kızgın kızgın bakıyordu.
1006. Köpek bu olaylardan sonra çok üzüldü.
1007. Köpek çok mutluydu.
1008. Köpek yavrusu havlamaya başladı.
1009. Köpek, anlam veremediğim bir tonla uluyordu.
1010. Köpek, bahçede dolaşırken yoldan geçen bir çocuk gördü.
1011. Köpekler birden üzerimize saldırdı.
1012. Kötü insanlarla dost olmayı denediğim zamanlar oluyor.
1013. Kötü sonuçlar doğuracak kararlar vermemeliyiz.
1014. Köyde bir sürü hatıram var.
1015. Köydeki evler birbirine bitişik yapılmış.
1016. Köyden epey uzaklaştık.
1017. Köye gitmek için dolmuşa bindik.
1018. Köye vardığımızda öğle olmuştu.
1019. Köylü de babama "sen ne bilirsin rençperlikten Mehmet Ali" diyor.
1020. Köyüm çok güzeldir.
1021. Köyümüz çok güzel.
1022. Köyümüz kayalık bir yerde kurulmuş.
1023. Köyümüzde bazı günler komşular toplanıp yufka yaparlar.
1024. Köyümüzde bir de fırın var.
1025. Köyümüzde garip olaylar da var.
1026. Köyümüzde ilginç bir gelenek var.
1027. Köyümüzde yardımlaşma da çoktur.
1028. Köyümüzün dağınyı yarıp gelen bir dere vardır.
1029. Köyümüzün iyi tarafları da var.
1030. Köyümüzün mahallerinin adı çok ilginç.
1031. Köyümüzün yolunun kenarlarında birer birer serpilmiş kuyular var.
1032. Köyün dışına doğru kocaman sivri bir kaya daha var.
1033. Köyün girişinden mezara kadar olan yol çakıllı.
1034. Köyün hemen arkasındaki dağda tüm köylü koyunlarını güder.
1035. Köyün hemen girişinde bahçemiz var.
1036. Köyündeki tüm fakirleri hiç para almadan tedavi etti.
1037. Kuluçkada yatarken dağda deprem olmuş.
1038. Kumar masasında içki içerek paraları bitiriyor.
1039. Kur'an kursunun adı Sultan Carullah.
1040. Kurbanı kestik.
1041. Kurdun bana iyice yaklaşmasını bekledim.
1042. Kursta Arapça da öğreniyorum.

1043. Kurstan getirdiğimiz yemekleri akşamleyin hep birlikte yiyoruz.
1044. Kursun bir de futbol takımı var.
1045. Kurtlar tarafından parçalanmıştı.
1046. Kutsal emanetlerden çok etkilendim.
1047. Kuyunun suyu içilebiliyordu.
1048. Kuzu postundan battaniyeme büründüm.
1049. Kuzular bu zamanda otlatılmaya çıkarılır.
1050. Kuzular meleşir.
1051. Küçük bir çocuk vardı.
1052. Küçük olmasına rağmen çok şirin.
1053. Küçükken çok yaramazdım.
1054. Lezzetli yiyeceklerle dolu bir masa varmış.
1055. Mahallede en çok oynadığımız oyun “Ay Gördümlü”
1056. Mahallede ona yakın ev var.
1057. Mahalledeki herkes dışarıya çıkmıştı.
1058. Mahallemizi çok seviyorum.
1059. Mahallemizi şimdiye kadar hiç böyle kalabalık görmemiştim.
1060. Mahallemizin toplanma yeri caminin hemen yanındır.
1061. Mandalina ağaçları çok güzel kokuyordu.
1062. Mangallar yakıldı.
1063. Mantarlar da çok güzel görünüyordu.
1064. Mantarlar da vardı.
1065. Market çok uzak.
1066. Masal anlatmasını çok severdi
1067. Masalın içinde çobanın sevgilisine söylediği bir türküyü de söylerdi.
1068. Masalın kahramanı garip bir çoban.
1069. Masanın üzerinde kızının resmi vardı.
1070. Masanın üzerindeki çayı titreyen elleriyle ağzına götürmeye çalıştı.
1071. Masasına oturdu
1072. Masasına oturdu.
1073. Masum çocukların yetişkinlerin hırsları yüzünden ölmeleri gerçekten gerekli mi?
1074. Masum insanları neden öldürüyorsun.
1075. Memleketin böyle güzel yerleri olmasına rağmen benim bunları ilk defa görüyor olmam beni üzüyordu.
1076. Meşhur hikâyeci çok yorulmuştu.
1077. Met çok uzağa gitmelidir.
1078. Met uzağa gidince ötekiler ebenin evini kazmaya başlar.
1079. Meyveler büyür.
1080. Mezarın hemen karşısında ise köy kahvesi var.
1081. Mezarlıkta çiçekler açar.
1082. Minareler, köprüler, boğaz, Kapalıçarşı, Sultanahmet, Ayasofya, hepsi göz alıcı mekânlar.
1083. Minicik kalpleri her zaman korkuyla atıyor.
1084. Muayene bittikten sonra, Ramazan, Karabaş’ın hastalığının nedenini sordu.
1085. Muayenesini yaptırdı.
1086. Mutlaka her mahallenin bir çeşmesi ve fırını vardır.
1087. Mutlu değiller.

1088. Mutluluklarını onlarla paylaşmak istiyordum.
1089. Mücadele eden insan hayata dört elle sarılmış, hedeflerine bağlı kararlı, iradeli, cesaretli ve başarılı insandır.
1090. Mücadele ediyor.
1091. Mücadele etmek güzel şeydir.
1092. Mücadele etmek güzel şeydir.
1093. Mücadele etmek, zorluklarla savaşmak ister.
1094. Mücadele etmeliyiz.
1095. Mücadele etmeyi bilen insan, eline geçen fırsatları değerlendirir.
1096. Mücadele etmezsek başaramayız.
1097. Mücadeleler ediyor.
1098. Müzik dinlenebilir.
1099. Naciye Nurettin Taktak İlköğretim Okulu'nu bitirince buraya geldim.
1100. Nasıl bir çanta istediğimi sordu.
1101. Nasıl olduysa köpek zincirinden kurtulmuştu.
1102. Ne iş mi yaparlar?
1103. Neden kızdığımı hâlâ anlayamadım.
1104. Neden mi ilginç?
1105. Neden okuma evi dediklerini anlayamadım.
1106. Nereye gidiyoruz diye sorduk.
1107. Niyetlenir.
1108. Normal olan her insanın dostu vardır.
1109. O an terlik nereme değdi bilmiyorum
1110. O anda, bisikletin üzerine bayılmadığıma hayret ettim.
1111. O ay köylülerin yayla vaktiymiş.
1112. O da bizim okulda öğretmen.
1113. O da küçükken dediği gibi sözünde durdu.
1114. O gün akrabaların, arkadaşların birlikte eğleneceği bir gündü.
1115. O gün her şeyi hazırlamıştık.
1116. O gün perşembeydi.
1117. O gün, iki kez yenilince sinirden suçu başkalarında buluyordum.
1118. O günü hiç unutamıyorum.
1119. O hisarın tam tepesinde bir ev vardır.
1120. O işi umursamamalıyız.
1121. O işle mücadele etmeliyiz.
1122. O odada hayallerine vücut verebilecekti.
1123. O öldükten sonra annemden anlatmasını istedim,
1124. O sırada ben çeki için oya yapıyordum.
1125. O sırada bir adamın bacağına ısırıldı.
1126. O sırada çoban Karabaşı birden yakaladı.
1127. O sırada yerin altından büyük bir gürültü geldi.
1128. O türkiyü geçen gün televizyonda duydum.
1129. O yüzden onunla vakit geçirmek oldukça eğlenceliydi.
1130. O zaman kahramanı insan olmamalı
1131. O zaman mahalle daha güzel oluyor.
1132. O zaman okulun bahçe duvarı yoktu.

1133. O zamanlar ben çok yaramazdım.
 1134. O, adını gizlemeyi seçti.
 1135. O, adının duyulmasını istememişti.
 1136. O, mecbur kaldığı için savaştı.
 1137. Ocağın başına oturdu.
 1138. Oğlunun da okumaya isteği vardı.
 1139. Okulun açılmasını en çok arkadaşlarımı göreceğim için seviyorum.
 1140. Okul kapanınca Kur'an kursuna gidiyorum.
 1141. Okula ailem yolladığı için geliyorum.
 1142. Okula bilgisayarlar geldi.
 1143. Okula gitmeyi seviyorum.
 1144. Okula yarın gideceğim dedi.
 1145. Okulda çok sıkılmıştık.
 1146. Okulda yazdığımız mektupları postaladık.
 1147. Okuldan gelir gelmez önlüğümü fırlatıp top oynamaya koştum.
 1148. Okuldan kaçtık.
 1149. Okulumu çok seviyorum.
 1150. Okulumu seviyorum.
 1151. Okulun açılmasını dört gözle bekliyorum.
 1152. Okulun bitmesine az bir zaman kalmıştı.
 1153. Okulun son günleriydi.
 1154. Okumayı da seviyorum.
 1155. Olanlar karşısında çocuk ne yapacağını şaşırıldı.
 1156. Olsun,
 1157. On beş dakika sürdü yolculuk.
 1158. On dokuzuncu cüzdeyim.
 1159. Ona her sıkıntımızı söyleyebilmeliyiz.
 1160. Ondan ayrılmaya dayanamıyordu.
 1161. Ondan kaçmak, kurtulmak istedim.
 1162. Ondan sonra olanlar oldu.
 1163. Ondan sonra Topkapı Sarayına gittik.
 1164. Onlar da çok pişman olmuştu geri döndüklerine.
 1165. Onlar da vatanları için ataları gibi canlarını feda etmeli.
 1166. Onlar da yapalım dedi.
 1167. Onlar gelecek nesilleri kurtarmak için kendi canlarını feda ettiler.
 1168. Onlar için Perşembenin adı pazardır.
 1169. Onlar nasıl çaba harcıyorsa biz de onlar kadar çaba harcamalıyız.
 1170. Onlara acılarını unutturmak için bir şeyler yapıyor muyuz?
 1171. Onlara yardım elini uzatmalıyız.
 1172. Onlara yardım etmek boynumuzun borcu.
 1173. Onları korkutuyordu.
 1174. Onları unutmayalım.
 1175. Onları yaşadıkları hayatın ne kadar zor olduğunu bilmemiz çok zor.
 1176. Onları ziyarete binlerce insan gidiyor.
 1177. Onlarının yanında yer alırken onları sıkmamalıyız.
 1178. Onlarla dostluk kurmazlar.

1179. Onlarla oyun oynamak hoşuma gidiyor.
1180. Onu almak istiyordu.
1181. Onu arkadaşşıma götürecektim.
1182. Onu çok güzel eğitmişti.
1183. Onu çok seviyordu.
1184. Onu da babamla emmim yaptı.
1185. Onu hatırlatacak tek şey de zamanla birlikte eriyip gidecekti.
1186. Onu ıskalamamalıydım.
1187. Onu iyileştirmek için kasabaya indim.
1188. Onu kimselerle paylaşmak istemiyordu.
1189. Onu Ramazan'dan istedi.
1190. Onu tam üç gün aç bıraktı.
1191. Onu veterinere götürdüler.
1192. onun gibi anlatamadı.
1193. Onun gözleri de masmavi.
1194. Onun için herkesin bir dostu olmalı.
1195. Onun içine pancarları koyarız.
1196. Onun kahramanı daha farklı olmalıydı.
1197. Onun kahramanı zamana yenilmemeliydi.
1198. Onun yerinde olmak istedi.
1199. Onunla çok iyi dost olmuştuk.
1200. Onunla vakit geçirmek çok eğlenceliydi.
1201. Orada arkadaşlarım var.
1202. Orada dinlendik.
1203. Orada eğlenceli vakiler geçiriyoruz.
1204. Orada eski programların tekrarı yayınlanıyor.
1205. Orada peri bacaları var.
1206. Orada vakit çok güzel geçiyordu.
1207. Orada yağmur pek yağmazmış.
1208. Oradaki insanlar yabancı olduğumu anlayınca bana sorular sormaya başladılar.
1209. Oradan bir şeyler aldık.
1210. Oradan oraya koşuyordu.
1211. Oranın havası çok hoşuma gitti.
1212. Oranın suyu tatlı olduğu için hemen hemen herkes oradan su doldurur.
1213. Orhan Hakalmaz söylüyordu.
1214. Ormanın nerede bitip uçurumun nerede başladığını anlamak neredeyse imkânsızdı.
1215. Ormanları yok olmuş bir ülke düşünün.
1216. Ortalık ana-baba günüymüş.
1217. Oruç tutmayı bu yüzden seviyorum.
1218. Osmanlı'ya uzun yıllar başkentlik yapmış.
1219. Otlar büyür.
1220. Otobüs durağına gelip bir otobüse bindik.
1221. Ovanın yanından Bayram Amca Çeşmesi'nin yanına geldik.
1222. Oynayacağımız oyunlar ders çalışma planımızın içinde yer almalıdır.
1223. Oyunun sonunda kimin evi daha çok kazılmışsa onun ayakları evine gömülür.
1224. Öğle saatleri sırasında bisikletlere binip yola çıktık.

1225. Öğlenleri okulun bahçesinde top oynuyoruz.
1226. Öğretmelerimi de seviyorum.
1227. Öğretmen bana çok kızdı.
1228. Öğretmenim bir sürü ödev verdi.
1229. Öğretmenim dolma kelemle yazınca kızıyor.
1230. Öğretmenimiz “Bence içine doğmuş da yaptırmış burayı Ayasofya’nın karşısına” diyerek bağıra bağıra anlatmaya başladı Sultanahmet’i onun bahçesinde.
1231. Öğretmenimiz geçen ders herkesten bir sanatçı ismi söylemesini istedi.
1232. Öğretmenimiz gördüğümüz her yer hakkında uzun uzun bir şeyler anlatıyordu.
1233. Öğretmenlerim de beni seviyor.
1234. Öğretmenlerimiz bize tarihi yerleri gezdirdi.
1235. Öğretmenlerimiz İstanbul’a girerken herkesi uyandırmıştı.
1236. Ölüm kabullenmemiz gereken bir gerçek.
1237. Ölünceye dek birbirlerinden ayrılmadılar.
1238. Ön ayaklarını uzatarak hazır vaziyette beklemeye başladı.
1239. Önce resmini çizecekti.
1240. Önce sayışılır.
1241. Önceden o kuyulardan iple su çekilirmiş
1242. Önemli olan adlarının uzun süre yaşaması.
1243. Önemli olan karşımızdakini kardeşimizden farklı görmemektir.
1244. Önemli olan okuyucunun onun yüreğini sevmesiydi.
1245. Önemli olan önümüzdeki engelleri göze alarak başlamak.
1246. Önemli olan sabretmektir.
1247. Önemli yazıların nasıl yazılacağını gösteriyor.
1248. Önlüğü perde yastığının üzerine atıp, çantayı mutfığa fırlatıp hemen dışarıya koşarım.
1249. Önümüzde uzun bir yaşam var.
1250. öteki gruptan bir işaretçi kalır,
1251. Ötekiler de Met’e elindeki değneklerle vurur.
1252. Ötekinin adı Abdullah Mahallesi.
1253. Övmek, bir şeyin iyiliklerini söyleyerek onun değerini belirtmektir.
1254. Övmek, pohpohlamak ya da gaza getirmek laflarıyla karıştırılmamalı.
1255. Övmenin tek sebebi yüreklendirmek olmalı insanı.
1256. Övülmeyi hak eden insan hemen övülmeli.
1257. Özellikle matematik ve fen derslerinde çok başarılıyım.
1258. Özellikle yurtdışında çalışan köylülerimiz, köyün fakirlerine yardım eder.
1259. Özgüven, bir kimsenin geleceğini belirlemeye yardımcı olur.
1260. Özgüven, hayatta en gerekli olan şeylerden biridir.
1261. Pancarları iki günde söktük.
1262. Panoda güzel yazıyla yazılmış yazılar var.
1263. Para birden boğazıma kaçtı.
1264. Patpatlarla eğlenceli bir yolculuk geçirmiştik.
1265. Pazar günleri kurulan Pazar var.
1266. Pazar günün adı da “tatil”.
1267. Pek çok insan okuma alışkanlığı kazanamamıştır.
1268. Pekmezler yapılır.
1269. perişanım ben.”

1270. Perşembeleri buranın pazarı kurulur.
1271. Piknik yerine geldiğimizde hemen kendimize yer bulduk.
1272. Piknik yerine vardığımız zaman çok şaşırдық.
1273. Planlı hareket etmeliyiz.
1274. Polis olmak istiyorum.
1275. Ramazan çok sevindi.
1276. Ramazan da Karabaşı veterinerine götürdü.
1277. Ramazan derince bir nefes aldı.
1278. Ramazan her akşam köpeğiyle birlikte dışarı çıkıp top oynuyordu.
1279. Ramazan Karabaş'ın insanlara alışıp onu terk etmeyeceğini düşünüyordu.
1280. Ramazan Karabaş'ın ölümünü bekliyordu.
1281. Ramazan köpeğine çok güveniyordu.
1282. Ramazan köpeğini bırakıp gitti.
1283. Ramazan ne yapacağını şaşırıldı.
1284. Ramazan, Annesinin ölünden sonra bir kez daha yıkılmıştı.
1285. Ramazan, artık ümidini kesmiş bir şekilde karabaşın ölümünü bekliyordu.
1286. Ramazan, bekçiden köpeğini istedi.
1287. Ramazan, eşeğinin yularını eline aldı.
1288. Ramazan, köpeği daha yumruk kadarken onu eğitmeye başlamıştı.
1289. Ramazan, o gün çarşıdan dönerken köpeğinin çocukla oynadığını gördü.
1290. Ramazan'ın bir korkusu vardı.
1291. Ramazan'ın duyguları da böyleydi.
1292. Ramazan'ın dünyası yıkılmıştı
1293. Ramazan'ın evine gitti.
1294. Ramazanın oturduğu mahallede hırsızlar türemişti.
1295. Reklâm filmlerinde rol aldı.
1296. Resim tamamlandıkça kardeşine çok benzediğini fark etti.
1297. Resmimi çerçevelettim.
1298. Saat onda hareket ettik.
1299. Saatlerdir masanın başındaydı.
1300. Sabah olmuştu.
1301. Sabah olunca arabaya bindik.
1302. Sabah, erkenden evden ayrıldık.
1303. Sabaha orada oluruz dedi.
1304. Sabahın o saatinde deniz simsiyah görünüyordu.
1305. Sabır ile koruk helva olur.
1306. Sabredip o zorluğu yenmesi gerekir.
1307. Sabretmeliyiz.
1308. Sadece kendilerine benzeyenlerle dost olabilirler.
1309. Sadece zekâyâ güvenmemelidir.
1310. Sadece, okul arkadaşlarımdan birinin annesi çalışıyor.
1311. Sanatçılar köy odası dekoru içinde türküler söylüyor.
1312. Savaşın yol açtığı yoksulluk da öldürüyor çocukları.
1313. Savaşlarda anne ve babası ölen çocuklar karanlığı gündüzleri de yaşıyor.
1314. Savaşlarda çocuklar annesiz babasız kalmamalı.

1315. Savaşlarda kullanılan nükleer silahlardan, kimyasal maddelerden doğa her gün zarara uğruyor.
1316. Saydığımız isimlerin çoğu kısa süre sonra unutulacak.
1317. Seni bekliyorduk.
1318. sevecenlerdir.
1319. Sevgi her şeyi yüceltir.
1320. Sevinçten içim içime sığmıyordu.
1321. Seyirlik oyunu oynuyorlar.
1322. Sıcak bir gündü.
1323. Sınavı kazanamam diye korkuyorum.
1324. Sınıfımızdan iki kız arkadaşım da biz de gelmek istiyoruz dedi.
1325. Silahımda bir tek fişek kalmıştı.
1326. Silahlar ve elbiseler çok ilgi çekiciydi.
1327. Sivri sivri, içleri oyulmuş kayalar var.
1328. Sizce dünyadaki çocuklar mutlu mu?
1329. Size teşekkür ederim.
1330. Soğuktan kurtulup başını sokacak yer bulduğu için köpekçik çok mutluydu.
1331. Sol yanağında derin bir yara izi vardı.
1332. Songüller ve Rüveydalarla evlerimiz karşı karşıya.
1333. Songüllerin evlerinin önünde büyük taşlar var.
1334. Sonra arabaya binip göle gittik.
1335. Sonra da “neden sadece şarkıcı olan sanatçıların adını saydınız” dedi.
1336. Sonra da ailelerimizle birlikte dolaşmaya çıktık.
1337. Sonra da çocuğun eline bir kaşık verip bu kaşığa iki damla yağ koymuş.
1338. Sonra dağa tekrar dönerken bir dağ keçisi avladım.
1339. Sonra gezmeye karar verdik.
1340. Sonra hızla yükselmiş.
1341. Sonra karşıma kurt çıktı.
1342. Sonra peşimizi bıraktılar.
1343. Sonra zincirlerini koparıp bahçe kapısına doğru koşmaya başladı.
1344. Sonucu düşünen, kahraman olamaz.
1345. Sonunda ailesinin yanına geldi.
1346. Sonunda benim kaybolduğumu anladılar.
1347. Sonunda dedeye vardık.
1348. Sonunda fakirlikten kurtuldu.
1349. Sonunda mazlum olan galip geldi.
1350. Sonunda yaylaya varabildiler.
1351. Sorunu çözmekte kararlı olan insan büyük bir cesaret sergiler.
1352. Soruyu sınıfın en tembeli cevaplayınca çok şaşırdı herkes.
1353. Söğüdün altında çay içiyorduk.
1354. Söyledikleri çok doğru.
1355. Söylediklerinden pek bir şey anlayamadım.
1356. Söylediklerini pek anlayamadım.
1357. Su içtik.
1358. Suyu son derece yumuşak olduğu için her ev mutlaka testisini ya da güğümelerini Kışla suyuyla doldurur.

1359. Sürü ortalarda görünmüyordu.
1360. Sürüyü bir aylığına yaylaya göndermeye karar verdi.
1361. Şafağın ilk ışığıyla Ramazan, heyecanla yerinden doğruldu.
1362. Şavkı vurmuş pencereden bacadan
1363. Şehirler, sağlıklı birer yaşam alanı değil.
1364. Şimdi odada kimse toplanmıyor.
1365. Şu anda komşu ülkelerde, savaşta ölen masum insanlar var.
1366. Tabi onların içinde ben de vardım.
1367. Takip eden adam onu çok sevmiştir.
1368. Tam Ayasofya'nın karşısına yapılmış.
1369. Tam Ayasofya'nın önünde durmuşuz.
1370. Tam o sırada evler sallandı.
1371. Tam ortasından dere geçiyor.
1372. Tam ümidini yitireceği sıra müthiş bir fikir geldi aklına.
1373. Tarihe meydan okuyan eserler insanı birden bire yıllar öncesine kolundan tutup götürüyor.
1374. Tarihi yerleri gezdik.
1375. Tarlalarımız çok verimli.
1376. Tarlalarımız evden uzak olduğu için çoğu zaman arkadaşlarımı da göremiyorum.
1377. Tarlanın sınırında, aşağı doğru sarkmış iğde ağaçları vardı.
1378. Tasmısından tuttuğu gibi eve götürdü.
1379. Tavuklardan biri kartal yumurtasını sahiplenmiş.
1380. Tayini çıkınca çok üzüldü.
1381. Tek çarem kaçmaktı.
1382. Tekrar yola koyulduk.
1383. Tel halva çekiyorlarmış.
1384. Televizyon icat edildikten sonra kimse kimseyi tanımaz olmuş.
1385. Televizyon yokken herkes böyle vakit geçiriyormuş.
1386. Televizyon yokken insanlar odada vakit geçiriyormuş.
1387. Temiz giyimli birisiydi.
1388. Teneffüslerde sohbet ediyoruz,
1389. Tepe insanın gözünü korkutuyordu.
1390. Tepe oldukça yüksekti.
1391. Tepeden bakıldığında çevre köylerin hepsi görünüyordu.
1392. Tepenin öbür tarafındaki yola yürüdük.
1393. Tepeye vardığımızda yorgunluktan bitmiştik.
1394. Tığ, sol bileğime battı.
1395. Tıpkı resimlerdeki gibi bir manzara var.
1396. Tiyeklerinden birini tutunduğu yere bağlamış.
1397. Top oynamak hoşuma gidiyor.
1398. Topkapı Sarayı'ı da muhteşemdi.
1399. Topkapı Sarayı'ndan boğaz çok güzel görünüyordu.
1400. Topkapı Sarayını gezdik.
1401. Toprak kirleniyor.
1402. Turistler daha çoktu.
1403. Tüm bunlar içerisinde küçük bir çocuğun yardımsever bu davranışı beni çok etkiledi.
1404. Tüm bunlar insanlara zarar veriyor.

1405. Tüm bunlar zihnimizin yorgunluğunu giderir.
1406. Tüm insanlar, hayatlarında gerçekleştirmek istedikleri hedeflerine mücadele ederek ulaşırlar.
1407. Tüm insanlara sesleniyorum.
1408. Tüm insanların bir araya gelerek sevinçlerini, üzüntülerini paylaştığı gündür.
1409. Tüm komşularımız dünyanın en iyi insanlarıdır.
1410. Tüm öksüz insanlara yazıyorum.
1411. Tüm savaşların galibi her zaman mazlumlar olacak.
1412. Ucu kırık kalemle yazamıyordum.
1413. Umutsuzluk negatif bir duygudur.
1414. Uslan artık dedi.
1415. Uzun uzun gezmeye fırsat bulamadık.
1416. Üç - dört günde bir, buraya toplaşıp tek kale, çift kale maçlar yapardık.
1417. Üç defadır aynı kompozisyonu yazıyorum
1418. Üçerli beşerli iki gruba ayırılırız.
1419. Üçüne de okumadan kocaman havalı imzasıyla imzaladı.
1420. Ürünlerimiz azalıyor.
1421. Üzerinde büyük harflerle ve kırmızı renklerle yazı tablosu yazıyor.
1422. Üzerinde değişik şekiller var.
1423. Üzerinde Türkçe Yazı Dersi yazıyor.
1424. Üzerinden geçerken kendimi kaybetmişim.
1425. Üzümler toplanır.
1426. Vakit, gece yarısını biraz geçmişti.
1427. Vaktimiz az olduğu için her yeri gezemedik.
1428. ve hayalindeki insanı kâğıda dökmeye başladı.
1429. ve sabretmeliyiz
1430. Verdiğimiz kararlar hayatımızın akışını belirler.
1431. Veteriner de Karabaş'ın çaresi bulunmayan bir hastalığa yakalandığını söyledi.
1432. Ya başlayacaksın
1433. ya da başlamadan bitireceksin.
1434. Ya ölen bebeklerin, çocukların günahı ne?
1435. Yağmur yağdığı zaman dereler şırl şırl akar.
1436. Yağmurlu bir gecede evde otururken Ramazan, arkadaşına “istersen Karabaşı sana satayım” dedi.
1437. Yanık Kışla'nın yanık çeşmesi derler.
1438. Yanımda birinin olmasını isterim.
1439. Yaratacağı bu insanın dış görünüşü önemli değildi.
1440. Yardıma muhtaç insanlara yardım edelim.
1441. Yardımlaşmak çok iyi bir davranış.
1442. Yarını düşünmeyen insanların başarılı olması zordur.
1443. Yarışmaya başladık.
1444. Yaşım, savaşları durdurabilmek için yeterli değil.
1445. Yaşlı bir adamı canlandıracaktım.
1446. Yaşlı insanlar Perşembe gününe hiçbir zaman Perşembe demez.
1447. Yaşlı kadın açgözlüydü.
1448. Yaşlı olmasına rağmen her yaştan insanlarla; özellikle de gençlerle çok iyi anlaşırđı.

1449. Yaşlılar hep eski bayramları hatırladıklarını söyler.
1450. Yaşlılar meseller anlatıyormuş.
1451. Yatılı bir yurt.
1452. Yavaş yavaş huyunu değiştirmeye başladı.
1453. Yavaş yavaş kasabaya geldiler.
1454. Yavaşça bağlayıp kepeneğe sarıldı.
1455. Yayla çok güzel görünüyor.
1456. Yayla ıssızdı.
1457. Yaylada, bir gün koyuları otlatırken birden düşmeye başladı.
1458. Yaz gelince herkesin akrabaları yurtdışından geliyor.
1459. Yaz kış arkadaşımızın yanında olmalıyız.
1460. Yaz tatili bitmek üzereydi.
1461. Yaz tatilindeydik.
1462. Yazacağı insanın iyilikleri tüm dünyanın diline destan olacaktı.
1463. Yazar hem hayalindeki insanı kâğıda döküyordu.
1464. Yazar, böyle bir insan yaratmak istiyordu.
1465. Yazar, bunları düşünürken dışarıda yağın kara gözü takıldı.
1466. Yazı tablosunun tahtadan bir çerçevesi var.
1467. Yazıların yarısını siyah kalemle yazdık.
1468. Yazları top oynarız oralarda.
1469. Yedik.
1470. Yemekleri neredeyse hazırды.
1471. Yemekten sonra Mevlit okuyor;
1472. Yeni aldığımız televizyon bozuldu.
1473. Yer yatağında uyumayı seviyorum.
1474. Yere düşünce kendimi toplayamadım.
1475. Yeşillikler içinde rengârenk çiçekler açar.
1476. Yeşillikler, bahar kokusu, çiçekler, geceleyn yıldızlar en sevdiğim yanı köyümüzün.
1477. Yılan korkunç bir ses çıkardı.
1478. Yılanı görünce panikledim.
1479. Yılanın kuyruğu bisikletin tekerine dolanınca dengemi kaybettim.
1480. Yıllar evvel yapılmış.
1481. Yıllar onu eskitmemeliydi.
1482. Yine böyle bir günde babam, annemim yanına giderken bana para verdi.
1483. Yine çöpün boş kutularla dolu olduğu bir gün babam dükkânı bana emanet etti.
1484. Yine de güzel durur çiçekler.
1485. Yine dışarıya dalgın dalgın bakarken birden çocukların özenerek yaptığı karda adamı gördü.
1486. Yiyemediklerimizi sokağa dağıtırız.
1487. Yol boyunca kıraathaneler var.
1488. Yola çıktık.
1489. Yolculuk çok eğlenceli geçti.
1490. yolcum üşümüş,
1491. Yolda markete uğradık.
1492. Yolda saçlarım dağıldı.
1493. Yollar bakımsız.

1494. Yolu çok güzel gösterirler.
1495. Yolumu deęiřtirdi.
1496. Yolumuza devam ettik.
1497. Yorulduęumuza deęmiřti.
1498. Yumurtalardan biri yuvarlana yuvarlana bir çiftlięe varmış.
1499. Yurdun akcięerleridir.
1500. Yüzü güzel olan biręok insan er geę yařlanacaktır.